RAPORT O STANIE GMINY TOSZEK

ZA ROK 2022

SPIS TREŚCI

WSTĘP **4**

Rozdział I Ogólne informacje o działalności Burmistrza Toszka w roku 2022 ..... **14**

1. Ogólne dane finansowe 14

2. Wydatki inwestycyjne 24

3. Bezpieczeństwo publiczne 39

4. Oświata, wychowanie i edukacja 41

5. Współpraca Gminy Toszek ze stowarzyszeniami, związkami i spółkami 45

6. Współpraca międzynarodowa - miasta partnerskie 47

7. Pomoc Ukrainie w związku z konfliktem zbrojnym 47

8. Przeciwdziałanie epidemii koronawirusa 53

9. Mienie gminne 54

Rozdział II Realizacja polityk, programów i strategii **59**

1. Strategia Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027 59

2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Toszek 62

3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego 62

4. Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Toszek na lata 2022-2026 63

5. Program Ochrony Środowiska 68

6. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Toszek w 2022 roku 73

7. Gminny program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta i Gminy Toszek na lata 2012 – 2032 74

8. Program współpracy Gminy Toszek w roku 2022 z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie 75

9. Program profilaktyki nowotworu gruczołu krokowego dla mężczyzn zamieszkałych na terenie Gminy Toszek 81

10. Program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka piersi u kobiet zamieszkałych na terenie Gminy Toszek powyżej 25. roku życia 83

11. Gminny Program Opieki nad Zabytkami gminy miejsko-wiejskiej Toszek 84

12. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Toszek 86

13. Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta i gminy Toszek na lata 2014-2029 99

14.Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Toszek 100
15.Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Toszek 101
16.Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 103
17.Program profilaktyczny dla seniorów 106
18.Pozostałe programy opiekuńczo-wychowawcze 108
19.Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Toszek na lata 2022-2024 111
20.Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Toszek na lata 2022-2026 114
21.Programy (projekty) dofinansowane ze źródeł pozabudżetowych w 2022 r. 115
Rozdział III Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Toszku 120
Sposób realizacji w 2022 r. uchwał podjętych w latach poprzednich 134
Rozdział IV Toszecki Budżet Obywatelski i Fundusz Sołecki 145
1. Toszecki Budżet Obywatelski 145
2. Fundusz Sołecki 154

PODSUMOWANIE 168

WSTĘP

Zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm., dalej: „u.s.g.") raport o stanie jednostki samorządu terytorialnego jest sporządzany przez organ wykonawczy tej jednostki, a następnie przedkładany organowi stanowiącemu w terminie do dnia 31 maja każdego roku.

Raport o stanie gminy jest instytucją wprowadzoną w roku 2018 nowelizacją samorządowej ustawy ustrojowej. Ma charakter informacyjny, sprawozdawczy oraz społeczno-partycypacyjny, obejmujący podsumowanie działalności organu wykonawczego (w tym przypadku: burmistrza) w roku poprzednim, w tym w szczególności sposób realizacji:

1) polityk, programów i strategii,
2) uchwał rady,
3) budżetu obywatelskiego.

Ustawodawca w zwięzły sposób określił, co ma być przedmiotem raportu („*podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim*"), wskazując jedynie przykładowy katalog jego zagadnień.

Gmina Toszek ma charakter miejsko-wiejski[1], położona jest w północno-zachodniej części województwa śląskiego, w północnej części powiatu gliwickiego. Powierzchnia jednostki zajmuje 9982 ha (w tym 70% - użytki rolne, 16% -lasy)[2] i stanowi prawie 15% powierzchni powiatu gliwickiego[3]. Dane te nie uległy zmianie w stosunku do danych przedstawionych w raporcie za rok 2021.

Rysunek 1

Mapa administracyjna powiatu gliwickiego z zaznaczoną gminą Toszek

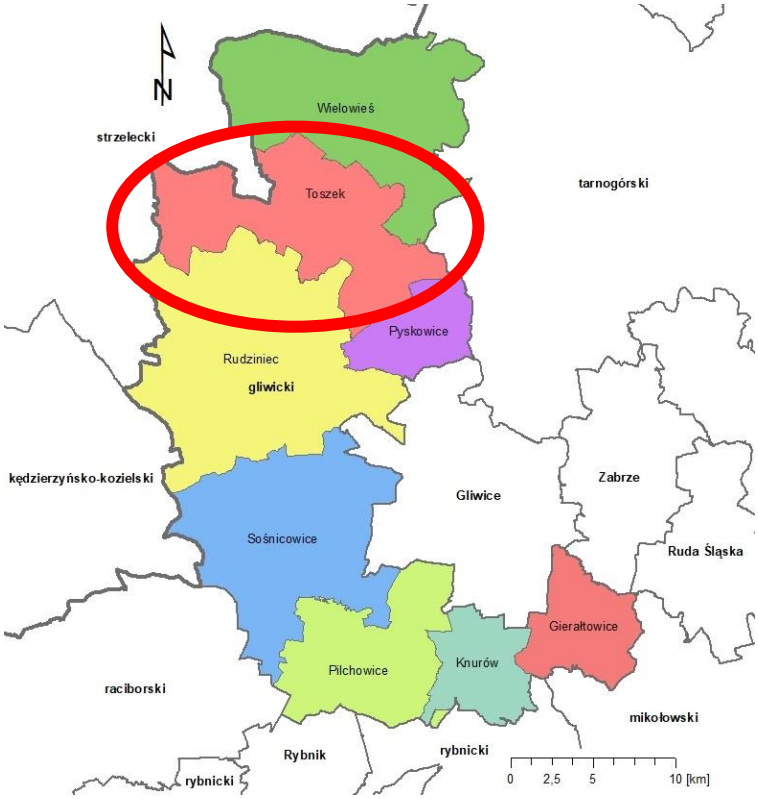

źródło:

Diagnoza sytuacji powiatu gliwickiego

www.bip.powiatgliwicki.pl

[1] W skład, której wchodzi miasto oraz wsie, przy czym siedzibą władz jest miasto; sołectwa Gminy Toszek to (w kolejności alfabetycznej): Boguszyce, Ciochowice, Kotliszowice, Kotulin, Ligota Toszecka, Paczyna, Paczynka, Pawłowice, Pisarzowice, Płużniczka, Pniów, Proboszczowice, Sarnów, Wilkowiczki i osiedle Oracze (Toszek)

[2] Dane udostępnione na oficjalnej stronie Gminy Toszek www.toszek.pl

[3] Powierzchnia powiatu gliwickiego (bez miasta Gliwice) jest równa 664,37 km^2

Wykres 1

Powierzchnia powiatu gliwickiego w 2022 r. w ujęciu procentowym

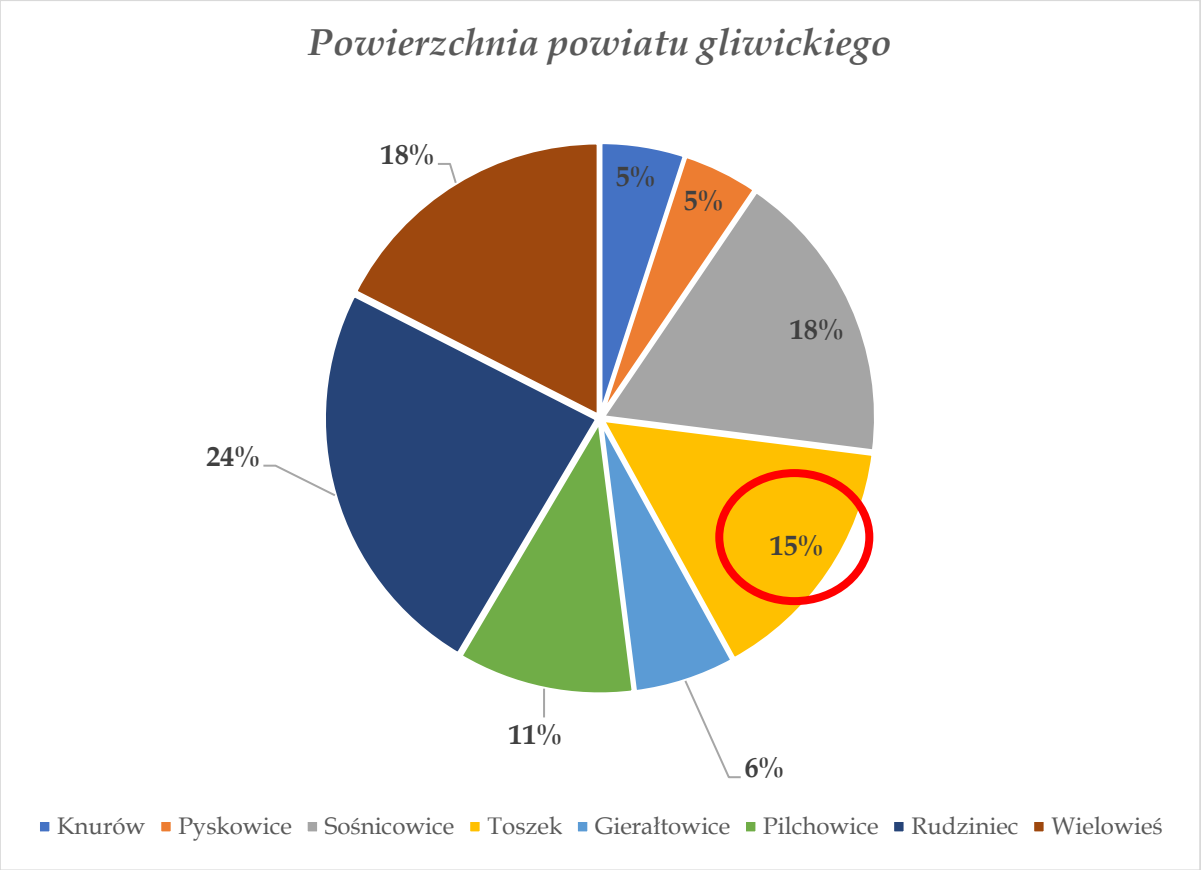

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych - https://bdl.stat.gov.pl/BDL/

Gmina Toszek jest jedną z ośmiu gmin powiatu gliwickiego, czwartą pod względem powierzchni (15%) oraz szóstą pod względem liczby ludności.

Saldo migracji to różnica między napływem (imigracją) a odpływem (emigracją) ludności z danego obszaru w określonym czasie. Liczy się go wzorem: *Imigranci minus Emigranci*. W statystyce publicznej stosuje się pojęcie „saldo migracji ludności na 1000 osób", które oznacza przyrost (lub ubytek) ludności danej jednostki administracyjnej na skutek migracji przypadający na 1000 mieszkańców. Według danych statystycznych (zgromadzonych przez Główny Urząd Statystyczny, stan na dzień 31 grudnia 2022 r.) w gminie Toszek odnotowano spadek liczby ludności i jednostka samorządu zajmuje pod tym względem 6. miejsce w powiecie oraz 88. w województwie śląskim[4]. Dane te nie uległy zmianie w stosunku do informacji wskazanych w raporcie za rok 2021.

W gminie Toszek (jak i w całej Polsce oraz na świecie) można zauważyć spadek liczby ludności (mieszkańców). Spadek liczby ludności utrzymuje się nieprzerwanie od 2012 r. na porównywalnym poziomie[5].

W tabeli poniżej przedstawiono dane statystyczne dla powiatu gliwickiego – obrazują one, w jaki sposób kształtował się stan liczby ludności w powiecie w latach 2019-2022 (porównanie).

[4] Na 167 gmin w województwie śląskim

[5] https://forsal.pl/gospodarka/demografia/artykuly/8648677,gus-polska-ubytek-ludnosci.html, dostęp: 4 maja 2023 r.

Tabela 1

Gminy powiatu gliwickiego w liczbach

Lp.	Gmina (nazwa)	Herb	Rodzaj gminy (charakter)	Ludność wg stanu na dzień 31.12.2019[6]	Ludność wg stanu na dzień 31.12.2022[7]	Saldo migracji (na 1000 ludności)[8] - określenie zajmowanego miejsca (lokaty) w województwie śląskim	Powierzchnia (w km²)
1.	Knurów		miejska	38 859	37 302	150	33,95 km²
2.	Pyskowice		miejska	18 563	17 960	99	30,89 km²
3.	Sośnicowice		miejsko-wiejska	8 682	8 940	19	116,50 km²
4.	Toszek		miejsko-wiejska	**9 433**	**9 305**	88	99,82 km²
5.	Gierałtowice		wiejska	11 624	12 310	10	38,06 km²
6.	Pilchowice		wiejska	11 451	12 206	6	69,83 km²
7.	Rudziniec		wiejska	10 613	10 673	44	159,14 km²
8.	Wielowieś		wiejska	5 903	5 819	70	116,18 km²

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych na stronie: https://www.polskawliczbach.pl/powiat_gliwicki oraz Statystyczne Vademecum Samorządowca 2019 – dane Banku Danych Lokalnych dostępne na stronie: www.bdl.stat.gov.pl

Zdaniem ekspertów głównymi przyczynami zmniejszania się liczby ludności w Polsce są[9]: ujemny przyrost naturalny, migracje zagraniczne osób młodych, niestabilna sytuacja ekonomiczna, model rodziny z jednym dzieckiem lub bez dzieci, konsumpcyjny i indywidualistyczny styl życia (nastawiony na karierę zawodową), upowszechnienie się skutecznych metod antykoncepcji.

Najważniejszymi skutkami depopulacji w kraju są starzenie się społeczeństwa, malejące wpływy na wypłaty emerytur – opóźnienie wieku emerytalnego, wzrost bezrobocia w niektórych zawodach (przykładowo w szkolnictwie).

Dodatkowo w gminie Toszek można zauważyć, że liczba osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy zmniejsza się także ze względu na fakt, iż wiele osób, które w latach 80-tych wyjechało za granicę obecnie porządkuje kwestie związane z miejscem zameldowania.

[6] Dane według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. pobrane z banku danych lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego https://bdl.stat.gov.pl/BDL/d oraz www.polskawliczbach.pl

[7] Dane według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. pobrane z banku danych lokalnych- www.polskawliczbach.pl

[8] Statystyczne Vademecum Samorządowca 2020 – dane Banku Lokalnych, więcej na stronie internetowej: bdl.stat.gov.pl

[9] https://zpe.gov.pl/a/zmiany-liczby-ludnosci-polski/D1A0dRW01, dostęp: 4 maja 2023 r.

Wykres 2

Liczba osób zameldowanych (na pobyt stały i czasowy) na terenie gminy Toszek w latach 2019-2022

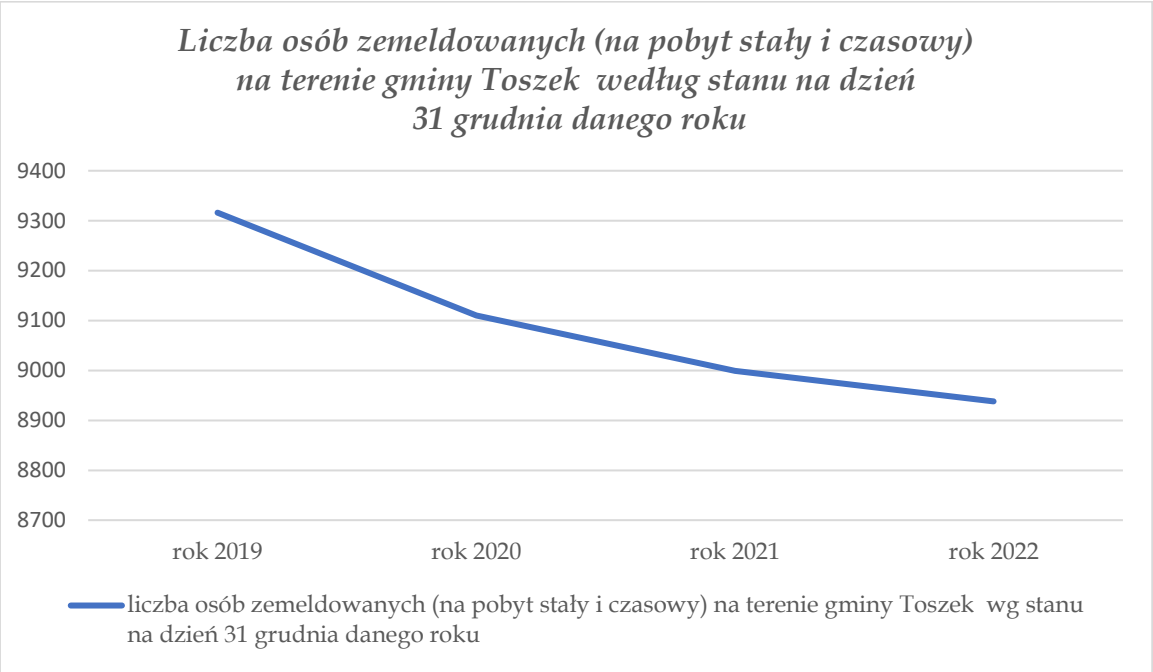

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności Urzędu Miejskiego w Toszku

Obszar Gminy Toszek obejmuje miasto Toszek oraz 14 miejscowości (wsi), z których to wyodrębnione zostały jednostki pomocnicze – sołectwa i osiedle Oracze.

Rysunek 2

Mapa administracyjna Gminy Toszek (granice gminy)

źródło: https://www.openstreetmap.org/#map=12/50.4376/18.5381

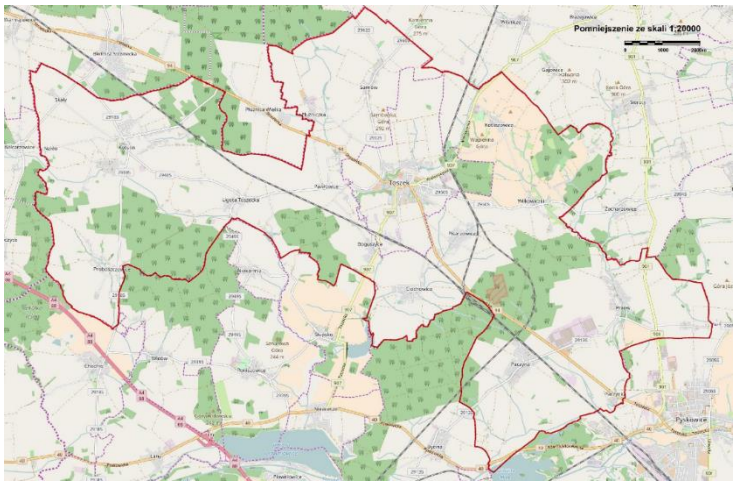

W tabeli poniżej wskazano liczbę mieszkańców w poszczególnych miejscowościach wchodzących administracyjnie w skład Gminy Toszek.

Tabela 2

Gmina Toszek w liczbach

Lp.	Nazwa miejscowości (sołectwa) (alfabetycznie)	Liczba mieszkańców[10] według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.	Lp.	Nazwa miejscowości (sołectwa) (alfabetycznie)	Liczba mieszkańców[11] według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.
1.	Boguszyce	246	9.	Pisarzowice	330
2.	Ciochowice	363	10.	Pniów	690
3.	Kotliszowice	225	11.	Proboszczowice	134
4.	Kotulin	1.223	12.	Płużniczka	222
5.	Ligota Toszecka	254	13.	Sarnów	387
6.	Paczyna	1.113	14.	Toszek	3.383
7.	Paczynka	57	15.	Wilkowiczki	235
8.	Pawłowice	75			

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności Urzędu Miejskiego w Toszku

Z przedstawionej powyżej tabeli jednoznacznie wynika, iż poza miastem Toszek (3.383 mieszkańców) najwięcej ludności zamieszkuje w Kotulinie (1.223 mieszkańców) oraz w Paczynie (1.113), z kolei najmniejszymi sołectwami (zarówno pod względem powierzchni, jak i liczby mieszkańców) są: Paczynka (57 mieszkańców) oraz Pawłowice (75).

Rysunek 3

Miasto Toszek z lotu ptaka

źródło:

archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

[10] tj. liczba osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy (łącznie)
[11] tj. liczba osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy (łącznie)

Rysunek 4

Boguszyce z lotu ptaka

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 5

Ciochowice z lotu ptaka

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 6

Kotliszowice z lotu ptaka

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 7

Kotulin z lotu ptaka

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 8

Ligota Toszecka z lotu ptaka

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 9

Paczyna z lotu ptaka

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 10

Paczynka z lotu ptaka

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 11

Pawłowice z lotu ptaka

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 12

Pisarzowice z lotu ptaka

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 13

Pniów z lotu ptaka

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 14

Proboszczowice z lotu ptaka

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 15

Płużniczka z lotu ptaka

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 16

Sarnów z lotu ptaka

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 17

Wilkowiczki z lotu ptaka

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Przygotowany już po raz piąty raport zawiera zbiór najważniejszych informacji dotyczących mienia komunalnego i jego wykorzystania, realizacji budżetu ze wskazaniem najważniejszych źródeł dochodów/przychodów i wykonanych wydatków/rozchodów w 2022 r. oraz funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego w istotnych dla niej dziedzinach.

Rysunek 18

Okładki poprzednich edycji raportu o stanie Gminy Toszek

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Uzupełnieniem przedstawionych w raporcie informacji mogą być comiesięczne sprawozdania z działalności Burmistrza Toszka, stanowiące załączniki do protokołów z sesji Rady Miejskiej w Toszku, które znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek (dostępne online).

Rok 2022 był szczególny ze względu na wybuch wojny na Ukrainie[12] oraz nadal obowiązujący stan epidemii w związku z panującym wirusem Sars-CoV-2[13].

Napływająca do gminy fala uchodźców z Ukrainy i konieczność realizacji dodatkowych zadań z tym związanych mających na celu zapewnienie pomocy humanitarnej zarówno przybyłym i osiedlającym się na terenie gminy uchodźcom, jak i organizacja pomocy humanitarnej do miasta partnerskiego na Ukrainie poniekąd wymusiła zmianę realizacji wielu planów władz gminy oraz dokonanie pewnych przesunięć w budżecie samorządu celem pokrycia wydatków związanych z pomocą Ukrainie. Sytuacja ta była kolejnym sprawdzianem, który pozwolił na dokonanie weryfikacji sprawności (w szczególności w zakresie zarządzania kryzysowego, ale również innych umiejętności organizacyjnych, zarządzających, budżetowych i technicznych) samorządów w trudnych czasach wojny u sąsiadów i trwającej pandemii. Podejmowane w tamtym okresie działania i ponoszone wydatki będą miały swoje odzwierciedlenie w kolejnych latach funkcjonowania poszczególnych gmin, powiatów i województw.

Warto jednak zwrócić uwagę, że pomimo wybuchu wojny na Ukrainie, kryzysu gospodarczego na świecie i trudnej sytuacji pandemicznej w minionym roku udało się zrealizować wiele wydarzeń kulturalnych i promocyjnych przedsięwzięć.

Rok 2022 był również okresem kontynuacji projektów oraz inwestycji, które opisano w dalszych rozdziałach opracowania.

Rysunek 19

Wywieszenie flag Polski i Ukrainy w geście solidarności z narodem ukraińskim

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

[12] inwazja Rosji na Ukrainę rozpoczęta 24 lutego 2022 r.

[13] W okresie od dnia 20 marca 2020 r. do dnia 16 maja 2022 r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej obowiązywał stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (*vide:* § 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, Dz. U. z 2020 r. poz. 491 z późn. zm. oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 maja 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii), który zastąpił stan zagrożenia epidemiologicznego

Rozdział I
Ogólne informacje o działalności Burmistrza Toszka w roku 2022

1. Ogólne dane finansowe

Poniżej przedstawione zostają podstawowe dane, odzwierciedlające sytuację ekonomiczną Gminy Toszek w roku ubiegłym.

W 2022 r. zrealizowane przychody i dochody (wykonanie planu) ogółem wyniosły 68.979.279,12 zł, co stanowi 95,3% planu, natomiast rozchody i wydatki wykonano w kwocie 66.957.050,18 zł, co stanowi 92,5% planowanych wydatków na rok 2022.

Główne źródła dochodów budżetu Gminy Toszek stanowią: subwencja ogólna (26,6%), udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych (16,5%) oraz dotacje z budżetu państwa (na zadania własne i zlecone – 14,3%). Uzupełniającym źródłem dochodów są udziały w podatku dochodowym od osób prawnych oraz pozyskiwane fundusze, w tym środki zagraniczne (głównie unijne) na dofinansowanie projektów miękkich (prospołecznych, edukacyjnych) oraz wielu zadań inwestycyjnych.

Tabela 3

Wybrane dane budżetowe Gminy Toszek – zestawienie głównych źródeł dochodów budżetu Gminy Toszek w roku 2022

Lp.	*Kategorie głównych źródeł dochodów budżetu Gminy Toszek*	*Wysokość wpływów do budżetu w roku 2022*[14]	
		(w zł)	*(w %)*
1.	Subwencja ogólna z budżetu państwa	15.445.116,00	26,6
2.	Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych	9.563.274,57	16,5
3.	Dotacje z budżetu państwa (w tym na zadania własne i zlecone z zakresu administracji publicznej)	8.308.560,16	14,3
4.	Środki otrzymane na wypłatę dodatków do źródeł ogrzewania – Fundusz Przeciwdziałania COVID-19	5.749.317,54	9,9
5.	Podatek od nieruchomości	5.493.834,05	9,5
6.	Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	3.146.672,92	5,4
7.	Środki z Funduszu Pomocy na dofinansowanie własnych zadań z przeznaczeniem na pomoc ludności uchodźczej z Ukrainy	1.490.767,77	2,6
8.	Dochody ze źródeł zagranicznych, w tym Unii Europejskiej	1.103.816,50	1,9
9.	Wpływu do budżetu z tytułu najmu i dzierżawy	1.016.104,95	1,7
10.	Sprzedaż majątku	607.864,48	1
11.	Udziały w podatku dochodowym od osób prawnych	172.633,00	0,3
12.	Inne[15]	5.997.710,62	10,3

źródło: opracowanie własne

[14] suma dochodów (bez przychodów) wynosi: 58.095.672,56 zł

[15] w tym także dochody ponadplanowe, przykładowo z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat, zwroty podatku VAT, podatek od spadków i darowizn, wynagrodzenie płatnika składek ZUS i podatku dochodowego, opłaty skarbowe i inne

Porównując wysokości poszczególnych kategorii źródeł dochodów do budżetu Gminy Toszek w roku 2022 z rokiem 2021 można zauważyć:

↓ spadek procentowego udziału wysokości subwencji ogólnej z budżetu państwa z 30,4% do 26,6% (spadek o 3,8 punktów procentowych);

↓ znaczący spadek procentowego udziału wysokości otrzymanych dotacji z budżetu państwa (na zadania własne i zlecone z zakresu administracji publicznej) z 22,1% dochodów do 14,3% (spadek o 7,8 punktów procentowych);

↓ spadek dochodów z tytułu sprzedaży majątku z 2,5% do 1% (różnica wynosi 1,5 punktu procentowego);

↑ wzrost dochodów z tytułu najmu i dzierżawy oraz najmu lokali użytkowych – łącznie 1,7% dochodów (w latach wcześniejszych dochód był uwzględniany w kategorii „inne");

→ wysokość dochodów z innych tytułów (*vide:* wers 12 tabeli 3) utrzymuje się na porównywalnym poziomie – w 2021 r. suma dochodów w kategorii „inne" wynosiła 6.042.543,15 zł, co stanowiło blisko 10%, z kolei w roku 2022 odnotowano porównywalny poziom w tej kategorii, bowiem w 2022 r. dochody z innych tytułów wyniosły 5.997.710,62 zł, co stanowi blisko 10,3% dochodów. Na kategorie inne składają się dochody ponadplanowe, w tym przykładowo dochody ze źródeł zagranicznych, dochody z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat, zwroty podatku VAT, podatek od spadków i darowizn, wynagrodzenie płatnika składek ZUS i podatku dochodowego, opłaty skarbowe, darowizny, kary, odsetki i inne;

→ wysokość wpływów do budżetu w roku 2022 z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, czy podatku od nieruchomości pozostały na porównywalnym (podobnym) poziomie.

Szczegółowe dane, tj. wyszczególnienie źródeł dochodów oraz wydatków Gminy Toszek określone zostały w *Zarządzeniu nr 0050.87.2023 Burmistrza Toszka z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie: przedłożenia sprawozdania rocznego budżetu Gminy Toszek za rok 2022, sprawozdania rocznego z wykonania planu finansowego Centrum Kultury „Zamek w Toszku" za rok 2022 oraz informacji o stanie mienia Gminy Toszek według stanu na dzień 31.12.2021 r.* (dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek).

Deficyt budżetu

W 2022 r. wydatkowano (ogółem) kwotę 66.957.050,18 zł (tj. o 5.432.382,01 zł mniej niż zakładano).

W 2022 r. zrealizowane przychody i dochody ogółem wyniosły 68.979.279,12 zł, co stanowi 95,3% planu dochodów[16], natomiast wydatki i rozchody wykonano w kwocie 66.957.050,18 zł, co stanowi 92,5% planowanych wartości na rok 2022[17]. Różnica między wykonanymi (wypracowanymi) dochodami a wykonanymi wydatkami wyniosła – 4.548.710,70 zł – jest to tzw. „deficyt budżetu" (*vide:* wykres 2).

[16] Planowane dochody i przychody po zmianach wynosiły: 72.394.302,19 zł

[17] Planowane wydatki (rozchody i wydatki razem) – plan po zmianach wynosiły: 72.389432,19 zł

Wykres 3

Dochody Gminy Toszek w 2022 r. a wydatki faktycznie wykonane w roku 2022[18]

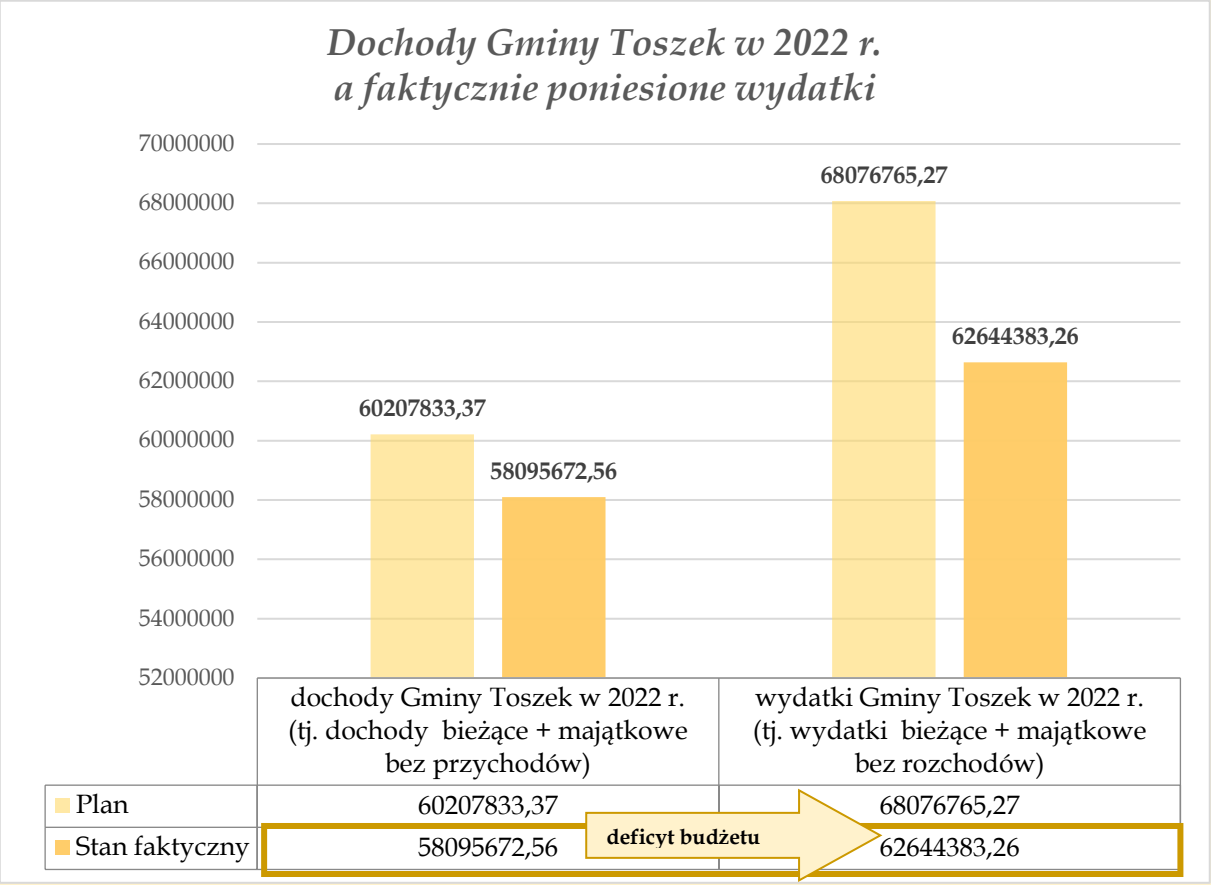

źródło: opracowanie własne na podstawie Zarządzenia Burmistrza Toszka nr 0050.87.2023 z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie przedłożenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022, sprawozdania rocznego z wykonania planu finansowego Centrum Kultury „Zamek w Toszku" za rok 2022 oraz informacji o stanie mienia Gminy Toszek według stanu na dzień 31.12.2022 r.[19]

Na ukształtowanie się deficytu budżetowego na w/w poziome, czyli mniejszym niż planowano/zakładano[20] miały wpływ w szczególności:

1) zwiększenie wysokości dochodów w stosunku do planowanych, poprzez:
   a) wzrost wysokości otrzymanych dotacji z budżetu państwa, przykładowo na podejmowanie działań związanych ze zwalczaniem epidemii COVID-19 oraz pomocą uchodźcom z terenu objętej wojną na Ukrainie;
   b) otrzymanie zwrotu niewykorzystanych w roku 2021 dotacji celowych przekazanych podmiotom zewnętrznym na organizację zadań publicznych, w szczególności:
      – w 2022 r. Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia w Katowicach (dalej: „GZM") pełniąca funkcję organizatora publicznego transportu zbiorowego zwróciła kwotę w wysokości 319.350,00 zł;

[18] Na wykresie przedstawiono dane dotyczące dochodów (dochody bieżące oraz dochody majątkowe, bez przychodów), z kolei w zakresie wydatkowanych środków wykres przedstawia wyłącznie wydatki (wydatki bieżące oraz wydatki majątkowe, bez rozchodów budżetu)

[19] Zarządzenie dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek

[20] Zakładano, że wysokość deficytu budżetowego wyniesie 7.873.801,90 zł

– łączna niewykorzystana kwota dotacji wraz z odsetkami podlegająca zwrotowi do budżetu Gminy Toszek w roku 2022 w związku z organizacją zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 571) wyniosła 828,53 zł;

2) odstąpienie od realizacji części zaplanowanych na 2022 r. zadań/działań/programów/ inwestycji z przyczyn niezależnych od organu wykonawczego, przykładowo w 2022 r. nie realizowano *„Programu profilaktyki nowotworu gruczołu krokowego dla mężczyzn zamieszkałych na terenie Gminy Toszek w wieku 50-69 lat"*, ponieważ ze względu na zaangażowanie podmiotów leczniczych w walkę z epidemią (w tym akcję masowych szczepień), a następnie ich zaangażowanie w pomoc przybyłym uchodźcom z Ukrainy, pomimo wysłania pisemnych zaproszeń i dwukrotnego przedłużania terminu składania ofert w ogłoszonych konkursach, żadna placówka medyczna nie była zainteresowana wzięciem udziału w otwartym konkursie ofert na realizację przedmiotowego zadania;

3) przesunięcie terminu realizacji poszczególnych etapów zadań (projektów/inwestycji) wieloletnich (długoterminowych) na rok 2023, przykładowo:

a) zakończenie realizacji inwestycji *„Budowa przedszkola w Kotulinie"* zostało przesunięte na luty 2023 r. (z uwagi na wykryte w grudniu 2022 r. podczas odbioru końcowego wady), a tym samym część środków zabezpieczonych na ten cel została ujęta w budżecie na rok 2023. W 2022 r. poniesiono wydatki w wysokości 2.971.817,90 zł związane z wykonaniem prac wykonawczych wewnątrz budynku (część tych środków w wysokości 2.514.430,09 zł została ujęta w budżecie na 2022 jako przychody). Całkowity koszt inwestycji to 3.972.341,97 zł. Gmina Toszek otrzymała (w 2020 r.) środki finansowe z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 2.722.788,00 zł z przeznaczeniem na realizację przedmiotowej inwestycji. Szczegóły dotyczące inwestycji wskazano w pkt 2 niniejszego rozdziału;

b) *„Parkuj i jedź – budowa centrum przesiadkowego w Toszku"* – wieloletnia inwestycja, której termin realizacji pierwotnie wyznaczono do dnia 30 czerwca 2022 r., jednak z przyczyn niezależnych od samorządu został wydłużony do 30 września 2023 r. - w sierpniu 2022 r. Gmina Toszek odstąpiła od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, przeprowadzono szczegółową inwentaryzację wykonanych prac budowlanych, po czym zadanie zostało podzielone na dwie części: budowalną oraz drogową. W 2022 r. ogłoszono postępowanie w sprawie zamówienia publicznego i zawarto umowę na część drogową – przedmiotowa umowa została zawarta w grudniu 2022 r. i ze względu na panujące warunki atmosferyczne (zima) termin zakończenia robót budowlanych wyznaczono na 2023 r.[21] W części dotyczącej dokończenia robót budowlanych w budynku dworca oraz budowę zewnętrznej sieci ppoż. dla tego obiektu, to został on ogłoszony w roku 2023. W roku 2022 na przedmiotową inwestycję wydatkowano kwotę w wysokości: 979.413,77 zł, z czego 312.704,70 zł to środki budżetowe Gminy Toszek, 70.285,17 zł pokryto z budżetu państwa, z kolei pozostała kwota, tj. 597.423,90 zł została sfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Rolnictwa (dalej: „EFRR") w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego (dalej: „RPO WSL") 2014-2020. Całkowita kwota dofinasowania wynosi 1.830.375,79 zł. Środki niewydatkowane na ten cel w roku 2022 zostały przesunięte do wydatkowania w kolejnym roku budżetowym, tj. 2023. Szczegóły dotyczące inwestycji wskazano w pkt 2 niniejszego rozdziału;

[21] w zakresie drogowym inwestycja została zrealizowana w 2023 r. – szczegółowe informacje na temat wykonanych prac znajdą zatem odzwierciedlenie w raporcie o stanie gminy za rok 2023

c) *„Tworzenie i odnowienie zieleni w Gminie Toszek"* – wieloletnia inwestycja, której okres realizacji pierwotnie został wyznaczony do końca 2022 r., jednak termin ten został przedłużony do 30 września 2023 r. Wynikało to z faktu rozwiązania pierwotnie zawartej umowy - z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy w 2022 r. samorząd odstąpił od umowy, po czym przeprowadzono szczegółową inwentaryzację robót przerwanych i zrealizowanych do momentu odstąpienia. Następnie w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki Gmina Toszek zleciła „in house" w listopadzie 2022 r. kontynuację przedmiotowego przedsięwzięcia gminnej spółce – Przedsiębiorstwu Usług Komunalnych w Toszku Sp. z o. o. Całkowity koszt inwestycji (po zmianach): 4.689.350,08 zł brutto. W roku 2022 wydatkowano kwotę w wysokości 1.450.599,24 zł (tj. zgodnie z maksymalnym limitem na rok 2022 określonym w Wieloletniej Prognozie Finansowej, dalej: „WPF"). Kwota przyznanego dofinansowania (po zmianach): 3.482.509,42 zł, źródło dofinansowania Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko" 2014-2020, dalej: „POIiŚ". Środki niewydatkowane na ten cel w roku 2022 zostały przesunięte do wydatkowania w kolejnym roku budżetowym, tj. 2023. Szczegóły dotyczące inwestycji wskazano w pkt 2 niniejszego rozdziału;

d) *„Cyfrowa gmina"* - termin realizacji projektu finansowanego (w 100%) ze źródeł zewnętrznych RPO WSL Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 został określony na lata 2022-2023. Całkowita wartość projektu (równoznaczna z wysokością otrzymanego dofinansowania) została określona na 280.600,00 zł. Źródło dofinansowania: Cyfrowa Gmina Oś V. Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia - REACT-EU Działanie 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia - Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020. W 2022 r. wydatkowano na ten cel kwotę w wysokości 151.832,13 zł. Środki niewydatkowane w roku 2022 zostały przesunięte do wydatkowania w kolejnym roku budżetowym, tj. 2023. Szczegóły dotyczące inwestycji wskazano w pkt 2 niniejszego rozdziału;

e) *„Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR"* – celem projektu jest wsparcie rodzin popegeerowskich z dziećmi w zakresie dostępu do sprzętu komputerowego. Projekt w 100% jest finansowany ze źródeł zewnętrznych RPO WSL Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. Całkowita wartość projektu (równoznaczna z wysokością otrzymanego dofinansowania) została określona na kwotę: 147.500,00 zł. W 2022 r. nie wydatkowano na ten cel żadnej kwoty. Środki niewydatkowane w roku 2022 zostały przesunięte na kolejny rok budżetowy, tj. 2023. Szczegóły dotyczące inwestycji wskazano w pkt 2 niniejszego rozdziału;

4) ponadplanowe środki otrzymane z Ministerstwa Finansów jako wyrównanie ubytków w udziałach w PIT osób fizycznych w kwocie 2.888.418,57 zł, które zostały przeznaczone na wydatki w roku 2023.

Nadwyżka operacyjna

Różnica między dochodami bieżącymi (56.793.603,93 zł) a wydatkami bieżącymi (52.419.391,97 zł) stanowi tzw. nadwyżkę operacyjną, która wyniosła 4.374.211,96 zł, tj. prawie dwukrotnie więcej niż w roku 2021, kiedy to nadwyżka operacyjna kształtowała się na poziomie 2.903.082,25 zł. Rok 2022 Gmina Toszek zamknęła z nadwyżką operacyjną na poziomie 8,34%[22],[23].

[22] Dla porównania w roku 2020 odnotowano nadwyżkę operacyjną na poziomie 5,10%, a w roku 2021 na poziomie 5,95%

[23] Stosunek (procentowy) nadwyżki operacyjnej (tj. kwoty 4.374.211,96 zł) do wydatków bieżących (tj. kwoty 52.419.391,97 zł)

Na wykresie poniżej zestawiono ze sobą wysokość nadwyżki operacyjnej Gminy Toszek w latach 2018-2022 (ujęcie procentowe) z zaznaczoną linią trendu (cienka kropkowana linia).

Wykres 4

Wysokość nadwyżki operacyjnej Gminy Toszek w latach 2018-2022 z zaznaczoną linią trendu

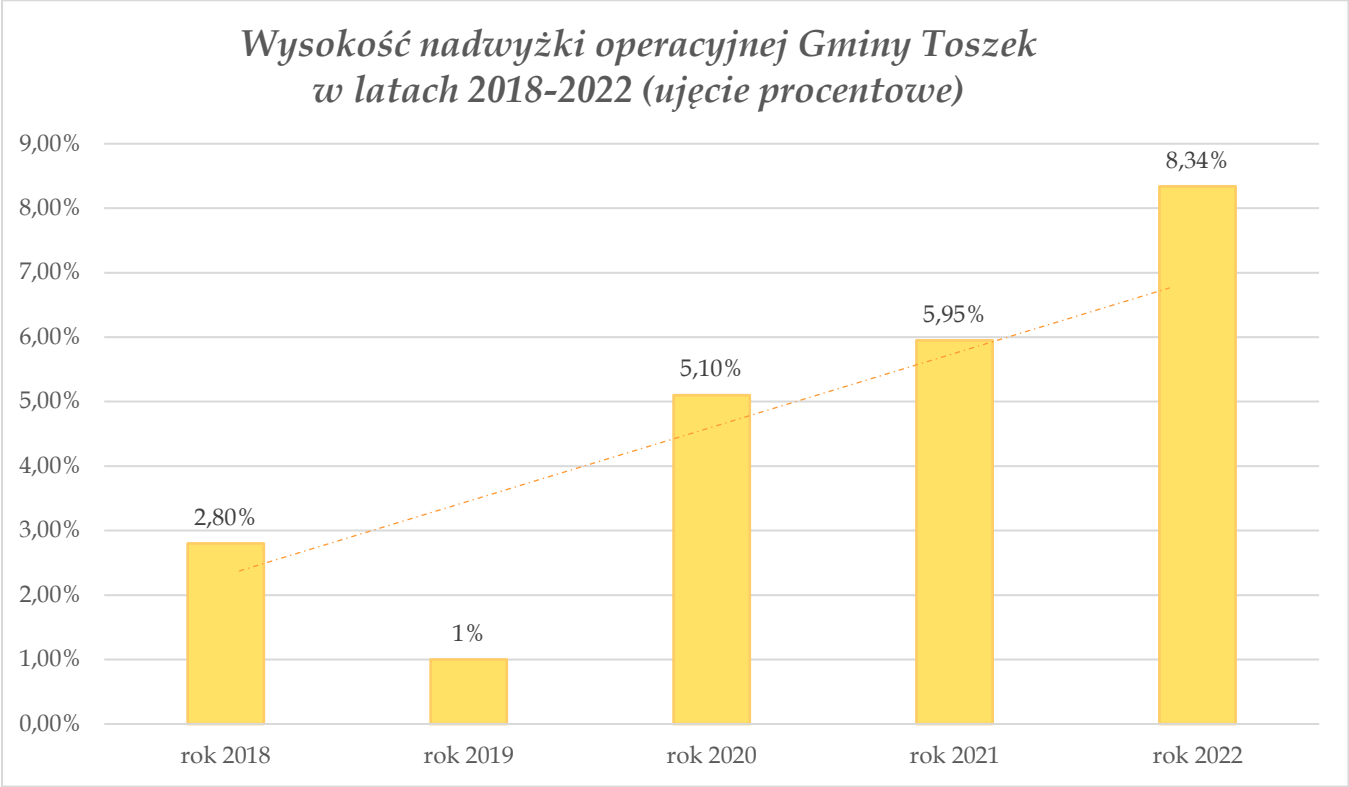

źródło: opracowanie własne

Wydatki Gminy Toszek

Uzyskane dochody determinują poziom wydatków budżetowych na zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej. Największy strumień środków przeznaczany był w 2022 r. na oświatę i wychowanie oraz edukację i opiekę wychowawczą (35% wydatków ogółem) i wielkość ta utrzymuje się w ostatnich latach na porównywalnym poziomie (w roku 2021 było to 32%, w 2020 było to 31%, w roku 2019 - 35%).

Wykres 5

Strumienie wydatków Gminy Toszek w roku 2021 i 2022 – porównanie

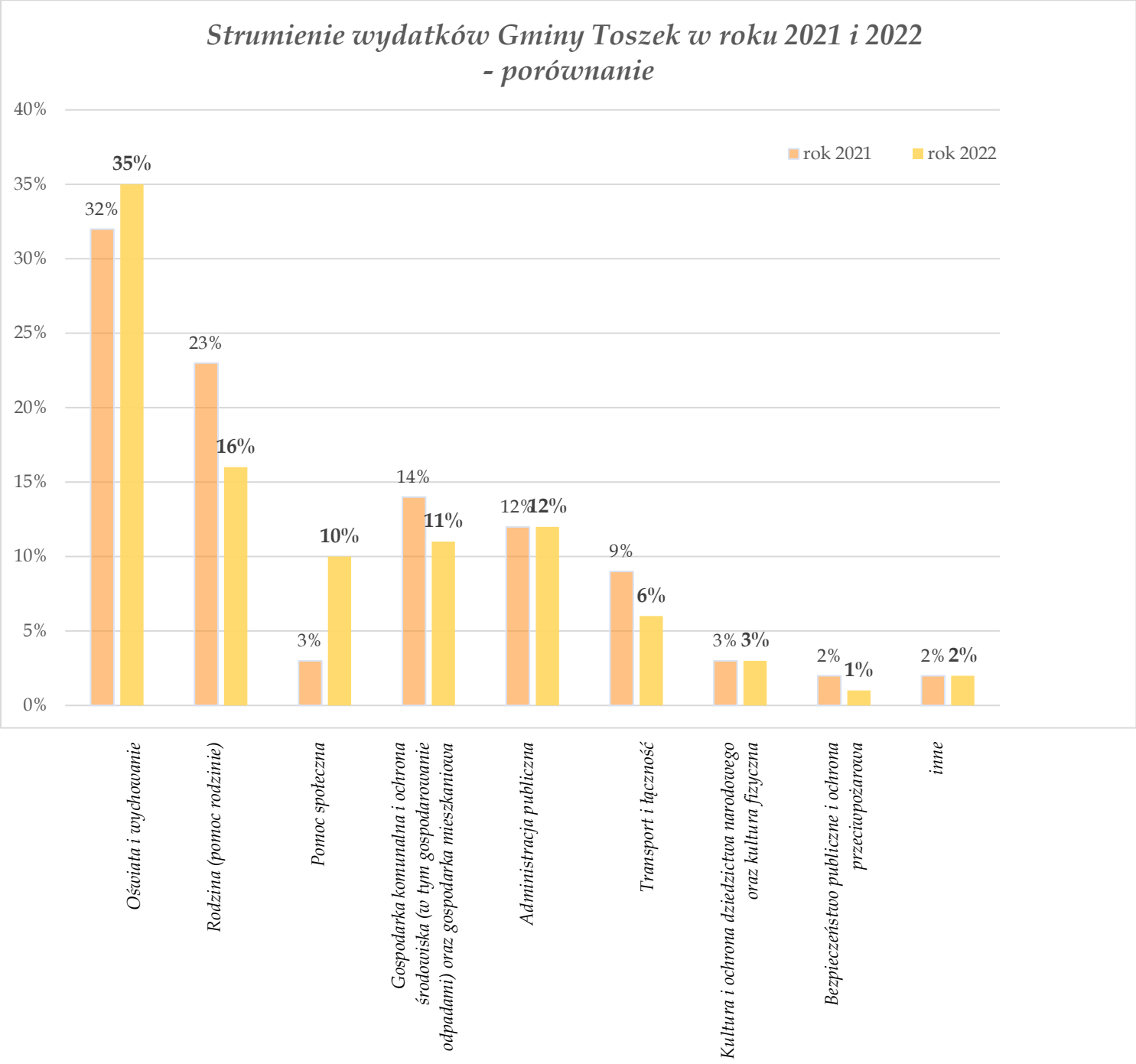

źródło: opracowanie własne

Wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy rodzinie i pomocy społecznej w roku 2022 wyniosły łącznie 16% wszystkich wydatków – odnotowano w tym zakresie spadek o 10 punktów procentowych w stosunku do roku 2021, kiedy to wydatki na ten cel sięgały 26%.

Jednocześnie zwiększyły się wydatki na szeroko rozumianą pomoc społeczną z 3% do 10%. Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, iż na wzrost wydatków w tej grupie miały wpływ dodatkowe zadania związane z dystrybucją węgla dla mieszkańców Gminy Toszek oraz wypłatą dodatków do źródeł ogrzewania (tego zadania nie było w latach wcześniejszych), a także ze względu na wypłatę świadczeń przybyłym na teren gminy uchodźcom z Ukrainy (tj. jednorazowych świadczeń pieniężnych w wysokości 300,00 zł na osobę oraz tzw. „40+" – dodatków dla osób, które zapewniły wyżywienie i zakwaterowanie obywatelom Ukrainy) – szczegóły w pkt 7 niniejszego rozdziału.

W porównaniu z rokiem 2021 w roku 2022 zmniejszyły się wydatki na transport i łączność (z 9% do 6% wszystkich wydatków). Odnotowano także spadek wydatków związanych z gospodarką komunalną, ochroną środowiska i gospodarką mieszkaniową z 14% (w roku 2021) do 11% w roku 2022. Z kolei wydatki na: administrację publiczną (12% wszystkich wydatków), kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego oraz kulturę fizyczną (3%), a także bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową (1% wydatków) utrzymują się na porównywalnym poziomie, co najlepiej obrazuje powyższy wykres (*vide:* wykres 5).

Tempo rozwoju

Tempo rozwoju Gminy Toszek (mierzone wysokością nakładów inwestycyjnych) jest rozłożone w czasie. Pomimo wybuchu wojny na Ukrainie, globalnego kryzysu energetycznego i wysokiej inflacji oraz trwającej pandemii wirusa Sars-CoV-2, wartość wydatków inwestycyjnych Gminy Toszek w roku 2022 kształtowała się na wyższym poziomie niż w roku poprzednim (2021) – wyniosła ona 10.224.991,29 zł, co stanowi 19,5% wydatków budżetu[24]. Dynamika wzrostu w stosunku do roku poprzedniego (2021) wynosi 223,02% i jest prawie dwukrotnie wyższa.

Dynamika wzrostu nakładów inwestycyjnych w stosunku do lat poprzednich kształtuje się następująco:

- w roku 2018 – 84,48%,
- w roku 2019 – 165,47 %,
- w roku 2020 – 105,56%,
- w roku 2021 – 122,01%,
- w roku 2022 – 223,02%,

co zostało zobrazowane na poniższym wykresie.

Wzrost dynamiki wynika z faktu realizacji wielu zadań inwestycyjnych. Można wnioskować, iż wielkość ta będzie utrzymywała tendencję wzrostową w najbliższych latach (na wykresie 6 zaznaczono pomarańczową kropkowaną linią prognozowaną tendencję wzrostową dynamiki rozwoju – linia trendu).

[24] W roku 2020 wysokość nakładów inwestycyjnych wyniosła 3.757.765.99 zł., a w roku 2021 4.584.826,76 zł

Wykres 6

Tempo rozwoju Gminy Toszek – wysokość nakładów inwestycyjnych w latach 2018 – 2022 (porównanie z zaznaczoną linią trendu)

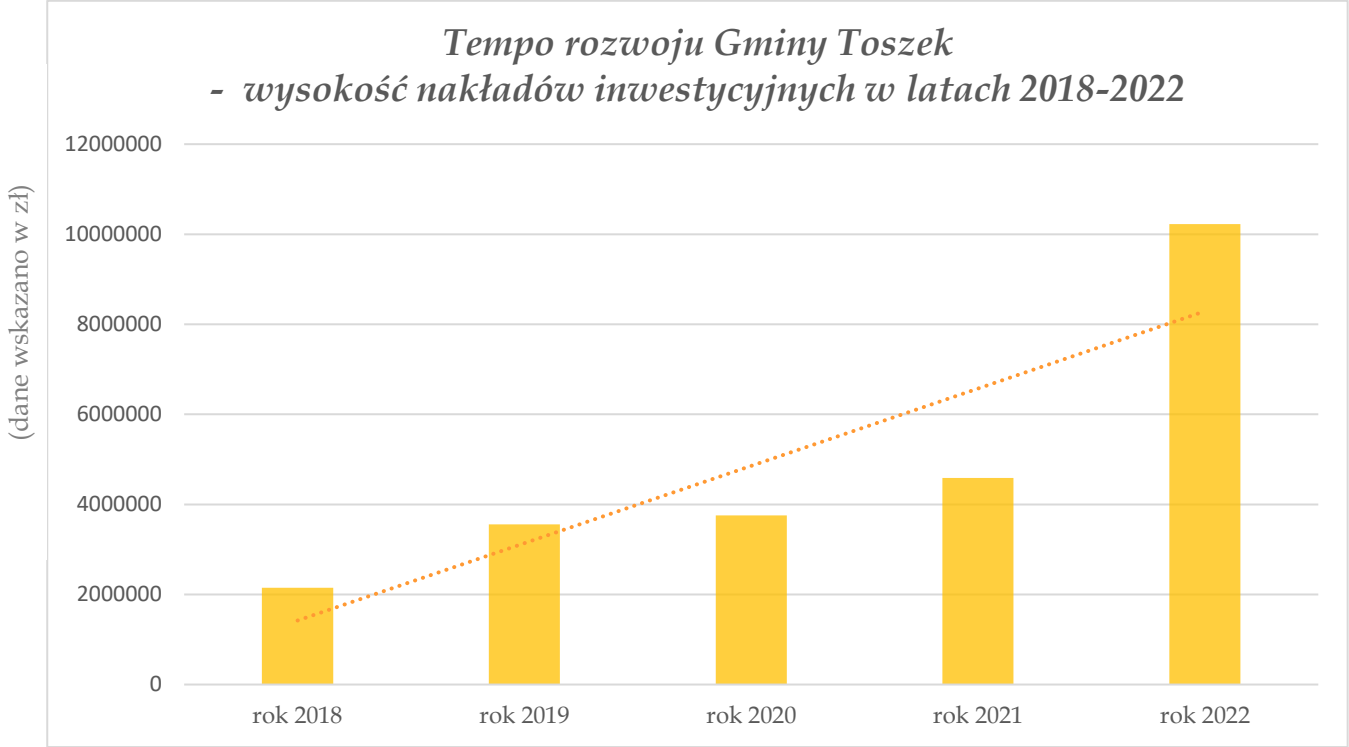

źródło: opracowanie własne

Utrzymująca się (od roku 2017) tendencja wzrostowa związana jest z faktem, iż Gmina Toszek jest w trakcie realizacji znaczących przedsięwzięć inwestycyjnych (rozłożonych w czasie, których termin zakończenia wskazano na lata 2022-2024). Dodatkowo sukcesywnie podejmowane są mniejsze (bieżące) działania inwestycyjne. Poniżej wskazano najważniejsze projekty inwestycyjne, których szacunkowa wartość całkowita wpływa na utrzymanie się rosnącej tendencji tempa rozwoju Gminy Toszek:

1) *„Parkuj i jedź – budowa centrum przesiadkowego w Toszku"* – całkowity koszt inwestycji został określony na 4.812.687,39 zł, w tym wysokość otrzymanego dofinansowania z EFRR w ramach RPO WSL 2014-2020 (zgodnie z umową) wynosi 1.830.375,79 zł, jednak nie więcej niż 95% kosztów kwalifikowanych. Szczegóły dotyczące inwestycji wskazano w pkt 2 niniejszego rozdziału;
2) *„Tworzenie i odnowienie zieleni w Gminie Toszek"* - całkowity koszt inwestycji określono na: 4.689.350,08 zł brutto, w tym wysokość otrzymanego dofinansowania z POIiŚ to 3.482.509,42 zł. Szczegóły dotyczące inwestycji wskazano w pkt 2 niniejszego rozdziału;
3) *„Budowa przedszkola w Kotulinie"* – całkowity koszt inwestycji: 3.972.341,97 zł. Środki finansowe otrzymane w 2020 r. z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 2.722.788,00 zł w całości zostały przeznaczone na budowę przedszkola w Kotulinie. Szczegóły dotyczące inwestycji wskazano w pkt 2 niniejszego rozdziału;
4) *Przebudowa dróg gminnych: ul. Srocza Góra i ul. Jaskółcza w Pniowie – poprawa stanu technicznego* – całkowity koszt inwestycji oszacowano na 2.116.227,00 zł, w tym 1.999.200,00 zł dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

W 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 55.227,00 zł z przeznaczeniem na sporządzenie programu funkcjonalno-użytkowego. Wstępnie termin zakończenia inwestycji został określony na rok 2024. Szczegóły dotyczące inwestycji wskazano w pkt 2 niniejszego rozdziału;

5) *Przebudowa oraz modernizacja dróg gminnych DG 620326 S ul. Kotliszowicka w Wilkowiczkach i DG 620325 S ul. Wiejska w Wilkowiczkach* – całkowity koszt 5.860.166,00 zł, w tym wartość pozyskanego dofinansowania to: 3.301.996,00 zł z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (dalej: „PROW") oraz dodatkowo 2.558.170,00 zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (podwójne dofinansowanie, łącznie 100%). Szczegóły dotyczące inwestycji wskazano w pkt 2 niniejszego rozdziału;
6) *„Przebudowa dróg gminnych: ul. Polna, ul. ks. Twardowskiego i ul. Guttmana i w Toszku wraz z rozbudową oświetlenia ulicznego – poprawa stanu technicznego"* – planowany koszt związany z opracowaniem dokumentacji projektowo-kosztorysowej zgodnie z WPF oszacowano na 309.740,00 zł. W 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 46.740,00 zł, celem sporządzenia programu funkcjonalno-użytkowego. Wstępnie wysokość kosztów tej inwestycji (zgodnie z obliczonymi planami kosztów prac projektowych oraz planowanych robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym) oszacowano na 7.142.334,22 zł. Szczegóły dotyczące inwestycji wskazano w pkt 2 niniejszego rozdziału;
7) *„Przebudowa dróg gminnych na terenie Miasta i Gminy Toszek" – Rządowy Fundusz Polski Ład – przebudowa oraz modernizacja dróg gminnych* - całkowity koszt inwestycji oszacowano na 10.298.599,01 zł, w tym 9.500.000,00 zł zostanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. W ramach przedmiotowej inwestycji w 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 193.599,01 zł, na sporządzenie programów funkcjonalno-użytkowych dla 8 n/w dróg gminnych: ul. Ogrodowa w Pisarzowicach, ul. Leśna w Toszku, ul. Osiedlowa w Ciochowicach, ul. Nogowczycka w Proboszczowicach, Plac Drzewny w Paczynie, ul. Wiejska w Boguszycach, ul. Wiejska w Płużniczce oraz ul. Górna w Ligocie Toszeckiej. Realizacja inwestycji została zaplanowana na lata 2023-2024. Szczegóły dotyczące inwestycji wskazano w pkt 2 niniejszego rozdziału;
8) *„Termomodernizacja Szkoły Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Pniowie"* – całkowity koszt inwestycji oszacowano na 3.170.000,00 zł. W 2022 r. wykonano program funkcjonalno-użytkowy, audyt energetyczny oraz dokumentację wykonawczą. Wysokość kosztów poniesionych w roku 2022 wyniosła 161.118,60 zł. Szczegóły dotyczące inwestycji wskazano w pkt 2 niniejszego rozdziału;
9) *„Budowa hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku"* - całkowity koszt inwestycji oszacowano na 15.250.000,00 zł, w tym 13.500.000,00 zł zostanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. W 2022 r. zakupiono projekt hali o wartości 48.892,50 zł. Termin realizacji projektu zaplanowano na lata 2023-2024. Szczegóły dotyczące inwestycji wskazano w pkt 2 niniejszego rozdziału.

Stopień zaawansowania realizacji przedsięwzięć wieloletnich został szczegółowo opisany w *Zarządzeniu nr 0050.87.2023 Burmistrza Toszka z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie: przedłożenia sprawozdania rocznego budżetu Gminy Toszek za rok 2022, sprawozdania rocznego z wykonania planu finansowego Centrum Kultury „Zamek w Toszku" za rok 2022 oraz informacji o stanie mienia Gminy Toszek według stanu na dzień 31.12.2022 r.* (dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek).

Inwestycje zrealizowane przez toszecki samorząd w 2022 r. zostały opisane w pkt 2 niniejszego rozdziału.

Inne dane budżetowe Gminy Toszek na tle powiatu gliwickiego

Na podstawie danych statystycznych udostępnionych przez Bank Danych Lokalnych (*vide:* https://svs.stat.gov.pl/) zestawiono ze sobą najistotniejsze dane budżetowe gmin powiatu gliwickiego (nie licząc miasta na prawach powiatu - Gliwic).

Z danych statystycznych wynika, że:

- wysokość (średnich) dochodów Gminy Toszek uzyskanych od 1 mieszkańca wynosi średnio 6.436,91 zł i jest większa od średniej arytmetycznej dla powiatu, która wynosi 6.390,21 zł – różnica wynosi około 50,00 zł;
- wysokość dochodów własnych Gminy uzyskanych od 1 mieszkańca jest porównywalna z wysokością wydatkowanych na niego środków budżetowych – pod tym względem Gmina Toszek zajmuje odpowiednio 3. lub 5. miejsce w powiecie. Warto zwrócić uwagę na zmianę w tym zakresie w stosunku do danych wskazanych w raporcie o stanie Gminy Toszek za rok 2021 - wówczas samorząd zajmował pod tym względem 7. miejsce w powiecie;
- liczba osób pracujących na 1.000 (słownie: tysiąc) mieszkańców jest porównywalna do średniej arytmetycznej w powiecie gliwickim i wynosi 163 osoby (średnia arytmetyczna dla powiatu to 175) – biorąc pod uwagę przedmiotowe kryterium Gmina Toszek lokuje się na 4. miejscu.

2. Wydatki inwestycyjne

Oświetlenie:

- bieżące koszty funkcjonowania istniejącej sieci oświetlenia ulicznego w Gminie Toszek w 2022 r.:
  - ✓ 130.634,70 zł przeznaczono na opłaty za energię elektryczną – warto zaznaczyć, iż w roku 2021 opłaty z tego tytułu wyniosły 275.405,91 zł. Różnica wynosi 144.771,21 zł, a więc koszty zmniejszyły się prawie o połowę, a jest to zasługą wymiany oświetlenia na nowe - energooszczędne;
  - ✓ 143.383,01 - eksploatacja i konserwacja oświetlenia (o ponad 40.000,00 zł mniej niż w roku 2021, kiedy to na ten cel wydatkowano kwotę w wysokości 187.699,29 zł);
  - ✓ 74.893,74 zł - wynajem słupów oświetlenia ulicznego – w 2022 roku nastąpił wzrost kosztów z tego tytułu (w 2021 roku na ten cel wydatkowano kwotę w wysokości 25.703,66 zł). Różnica wynika z faktu, iż Przedsiębiorstwo TAURON Nowe Technologie S.A. odbudowało i zmodernizowało 4 oprawy oświetlenia ulicznego, które stanowią ich odrębny majątek.

Drogownictwo:

- w roku 2022 Gmina Toszek udzieliła pomocy finansowej Powiatowi Gliwickiemu na przygotowanie projektu budowy chodnika dla pieszych przy drodze powiatowej nr 2912S w Sarnowie w kwocie 76.768,97 zł;
- w 2022 r. przeprowadzono:
  - ✓ remonty cząstkowe nawierzchni dróg gminnych, o łącznej powierzchni ubytków 892,08 m^2 za kwotę 139.919,77 zł, tj. porównywalnie do lat poprzednich[25];
  - ✓ remont (modernizację) drogi gminnej ul. Wiejskiej w Paczynce za kwotę 45.571,50 zł - droga ta o nawierzchni bitumicznej stanowi dojazd do zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej położonej wzdłuż drogi, a jej wcześniejsza nawierzchnia bitumiczna została zastąpiona całkowicie nową;

[25] W roku 2021 wykonano remonty cząstkowe nawierzchni dróg gminnych, o łącznej powierzchni ubytków 1.253,27 m^2, a w roku 2020 o powierzchni ubytków 1.760 m^2

- ✓ 5-letni przegląd dróg gminnych oraz 7 obiektów mostowych na terenie gminy Toszek o łącznej wartości 8.200,00 zł;
- ✓ pomiary widoczności wraz z pomiarem i wypełnieniem metryk na przejazdach kolejowo-drogowych w gminie Toszek o łącznej wartości 1.476,00 zł

Rysunek 20

Modernizacja ul. Wiejskiej w Paczynce (przed i po modernizacji)

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- ✓ odwodnienie poprzeczne w sołectwie Sarnów – na odcinku skrzyżowania drogi 2912S ul. Wiejska z drogą transportu rolnego za kwotę 23.860,00 zł - wykonanie odwodnienia liniowego wraz z wykonaniem podbudowy żelbetonowej i montażem koryt ściekowych wraz z wykonaniem nawierzchni odcinka drogi;

Rysunek 21

Budowa odwodnienia liniowego w Sarnowie – zdjęcia w trakcie realizacji inwestycji

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Ponadto w roku 2022:
- zostało opracowanych 12 programów funkcjonalno-użytkowych o łącznej wartości 276.135,00 zł;
- na koszenie poboczy dróg gminnych w 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 31.212,00 zł (dla porównania w 2021 była to kwota: 17.442,00 zł);
- na zimowe utrzymanie dróg gminnych wydatkowano kwotę: 139.441,97 zł (dla porównania w 2021 r. była to kwota 113.777,65 zł), a na zimowe utrzymanie chodników – 38.517,93 zł (dla porównania w 2021 r. była to kwota w wysokości: 27.566,98 zł);
- utrzymanie przystanków komunikacji zbiorowej na kwotę 17.388,19 zł.

Rysunek 22

Zdjęcie wykonano w ramach Akcji „Zima"

źródło:

archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Budowy i modernizacje obiektów:

- odnosząc się do sposobu realizacji projektu pn. *„Parkuj i Jedź – budowa centrum przesiadkowego w Toszku"* należy wyjaśnić, iż pierwotnie (tj. w 2020 r.) zawarto umowę na kompleksową realizację w/w przedsięwzięcia inwestycyjnego w formule „zaprojektuj i wybuduj", obejmującą w szczególności wykonanie dokumentacji projektowej, przebudowę budynku dworca wraz z niezbędnymi instalacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi, budowę drogi gminnej ul. Dworcowej w Toszku, budowę parkingu i przystanku autobusowego oraz budowę elementów małej architektury. W sierpniu 2022 r. Gmina Toszek odstąpiła od w/w umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy. Przeprowadzono szczegółową inwentaryzację wykonanych robót, po czym zadanie zostało podzielone na dwie części: budowalną (obejmującą wykonanie prac budowlanych w budynku dworca) oraz drogową (obejmującą zagospodarowanie terenu wokół dworca wraz z remontem drogi gminnej ul. Dworcowej w Toszku). W 2022 r. ogłoszono postępowanie w sprawie zamówienia publicznego i zawarto umowę na część drogową – przedmiotowa umowa została zawarta w grudniu 2022 r. i ze względu na panujące warunki atmosferyczne (zima) termin zakończenia robót budowlanych wyznaczono na następny rok (2023) i na dzień sporządzenia raportu inwestycja w tej części została zakończona (umowa na realizację części „drogowej" została zrealizowana). W części dotyczącej dokończenia robót budowlanych w budynku dworca wraz z instalacją przeciwpożarową – zostało w 2023 r. ogłoszone postępowanie w sprawie zamówienia publicznego. W 2022 r. zrealizowane zostały n/w roboty/prace budowalne:
  a) wewnątrz budynku (do momentu odstąpienia od umowy)
     - ✓ część robót wewnątrz budynku (tynkowanie, gipsowanie i inne prace wykończeniowe);
     - ✓ montaż okien i drzwi zewnętrznych;
     - ✓ część instalacji elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej oraz centralnego ogrzewania;
  b) zewnętrzne (związane z zagospodarowaniem terenu wokół budynku dworca):
     - ✓ roboty rozbiórkowe drogowe,
     - ✓ budowa miejsc parkingowych,

- ✓ montaż wiaty przystankowej,
- ✓ częściowa wymiana nawierzchni.

Całkowity koszt przedsięwzięcia został oszacowany na kwotę 4.812.687,39 zł (zgodnie z WPF), a wartość dofinansowania wynosi 1.830.375,79 zł, jednak nie więcej niż 95% kosztów kwalifikowanych. Wysokość środków finansowych wydatkowanych na ten cel w roku 2022 wyniosła łącznie 979.413,77, z czego:

- 312.704,70 zł to środki budżetowe Gminy Toszek,
- 70.285,17 zł – budżet państwa,
- 597.423,90 zł - budżet EFRR w ramach RPO WSL 2014-2020.

Rysunek 23

Budowa centrum przesiadkowego w Toszku – zagospodarowanie terenu wokół dworca - rok 2022

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 24

Budowa centrum przesiadkowego w Toszku – remont fragmentu drogi ul. Dworcowej w Toszku - rok 2022

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

– w roku 2022 w ramach realizacji przedsięwzięcia „*Budowa przedszkola w Kotulinie*":
  ✓ wykonano roboty rozbiórkowe i roboty konstrukcyjno-budowalne zgodnie z zakresem robót objętym umową,
  ✓ zakupiono pierwsze wyposażenie przedszkola (w szczególności: zabawki, meble, przybory szkolne),
  ✓ w grudniu 2022 r. dokonano odbioru końcowego, w trakcie którego stwierdzono wady, które zostały usunięte w styczniu 2023 r.;
  ✓ wydatkowano łącznie kwotę 2.971.17,90 zł.

  Przedsięwzięcie otrzymało dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (dalej: „RIFL") o wartości 2.722.788,00 zł. Całkowity koszty inwestycji zgodnie z WPF to 3.972.341,97 zł

Rysunek 25

Budowa przedszkola w Kotulinie – rok 2022

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

– w roku 2022 w ramach realizacji przedsięwzięcia „*Tworzenie i odnowienie zieleni w Gminie Toszek*":
  ✓ zawarto umowę, której przedmiotem jest realizacja w/w przedsięwzięcia inwestycyjnego, obejmującego wykonanie prac związanych z zagospodarowaniem terenu oraz przebudowa pięciu skwerów na terenie miasta Toszek[26], tj.:
    - skwer nr 1 przy ul. Tarnogórskiej – instalacja tablic informacyjnych;

[26] Termin realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia inwestycyjnego został wyznaczony do końca 2022 r., jednak został on przedłużony do 30 września 2023 r. Wynikało to z faktu odstąpienia przez samorząd od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy. W kwietniu 2022 r. przeprowadzono inwentaryzację wykonanych dotychczas oraz zakończonych prac. Następnie w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki Gmina zleciła (w listopadzie 2022 r.) w trybie zamówienia z wolnej ręki („in-house") kontynuację realizacji projektu spółce gminnej (Przedsiębiorstwu Usług Komunalnych w Toszku Sp. z o.o.) określając jednocześnie nowy termin jego zakończenia

Rysunek 26

Koncepcja architektoniczno-przestrzenna skweru przy ul. Tarnogórskiej w Toszku (po lewej) oraz wizualizacja postępów prac według stanu na dzień 6 kwietnia 2023 r. (po prawej)

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- skwer nr 2 przy ul. Krasińskiego – wykonanie nasadzenia krzewów, drzew, trawników z siewu, wykonanie nawierzchni z kostki betonowej obijanej, montaż ławek (4 szt.) i koszy na śmieci (2 szt.);

Rysunek 27

Koncepcja architektoniczno-przestrzenna skweru przy ul. Krasińskiego w Toszku (po lewej) oraz wizualizacja postępów prac według stanu na dzień 6 kwietnia 2023 r.

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- skwer nr 3 przy ul. Gustawa Morcinka w Toszku – zakres prac zgodnie z umową obejmuje przygotowanie podłoża o nawierzchni 3864,54 m^2, wykonanie nasadzeń drzew i krzewów, wykonanie trawnika z siewu, montaż ławek (16 szt.) i koszy na śmieci (6 szt.), montaż oświetlenia (10 szt.) oraz wykonanie nawierzchni mineralnej;

Rysunek 28

Koncepcja architektoniczno-przestrzenna skweru przy ul. Gustawa Morcinka w Toszku (po lewej) oraz wizualizacja postępów prac według stanu na dzień 6 kwietnia 2023 r.

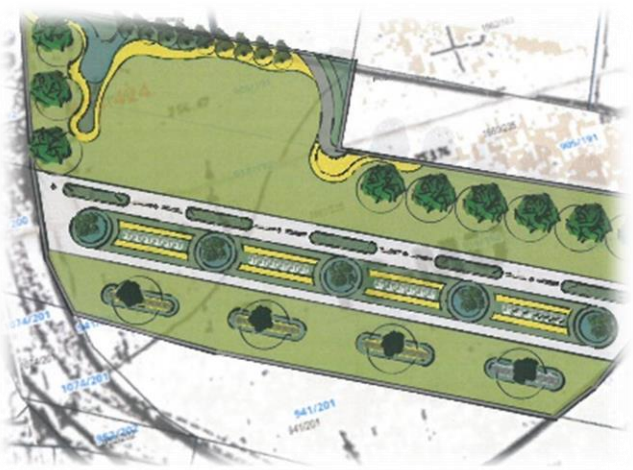

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- skwer nr 4 – park dr. Ludwiga Guttmanna (obszar przy cmentarzu) – zakres prac obejmuje wykonanie nasadzeń krzewów i bylin, wykonanie prac ziemnych związanych z usunięciem części korzeniowych roślin inwazyjnych, wykonanie nawierzchni mineralnej przepuszczalnej, wykonanie instalacji oświetleniowej, montaż ławek i koszy na śmieci, remont schodów od ul. Dworcowej oraz poprawa przepustowości i studzienek;
- skwer nr 5 – obszar podzamcza – zakres prac zgodnie z umową obejmuje wykonanie nasadzeń drzew i krzewów ze szczególnym uwzględnieniem gatunków miododajnych, wykonanie łąk kwietnych, wykonanie nawierzchni mineralnej, przepuszczalnej, wykonanie instalacji oświetleniowej, montaż ławek i koszy na odpady, remont schodów od strony ul. Piastowskiej, remont przepustów poprawiając komunikację między strefami założenia, budowa nowego przepustu celem połączenia szlaków komunikacji pieszo-rowerowej oraz wyznaczenie tras rowerowych wraz z powierzchownym utwardzeniem.

✓ całkowity koszt inwestycji (po zmianach) określono na: 4.689.350,08 zł brutto, w tym wartość otrzymanego dofinansowania z POIiŚ to 3.482.509,42 zł;

✓ w związku z realizacją inwestycji w 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 1.450.599,24 zł (w 2021 r. wydatkowano kwotę w wysokości 48.717,92 zł).

– w roku 2022 wymieniono urządzenie zabawowe (zestaw zabawowy typu „zamek) na placu zabaw „Toszkoland" przy ul. Gliwickiej w Toszku. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 43.326,75 zł, z kolei wydatek związany z nadzorem inwestorskim wyniósł 984,00 zł. Całość została pokryta ze środków własnych budżetu Gminy Toszek

Rysunek 29

Wymiana urządzenia zabawowego na placu zabaw „Toszkoland" przy ul. Gliwickiej w Toszku – stan przed wymianą i po

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

– w roku 2022 dokonano wymiany 35 ławek zewnętrznych na toszeckim rynku oraz na skweru przy ul. Tarnogórskiej w Toszku. Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł 25.922,25 zł (środki własne);

Rysunek 30

Wymiana ławek na toszeckim rynku 2022 r.

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Ponadto w roku 2022 zlecono:

– wykonanie dokumentacji na budowę wjazdu oraz miejsc postojowych (parkingu) w Toszku przy ul. Dworcowej w Toszku za kwotę 10.824,00 zł;
– wykonanie programu funkcjonalno-użytkowego oczyszczalni ścieków w Paczynie za kwotę 70.000,00 zł;
– montaż masztu w ramach projektu „Pod biało-czerwoną" za łączną kwotę 3.371,20 zł (w tym 3.230,00 zł zostało opłacone w ramach otrzymanego dofinansowania (*vide:* tabela 19). Całkowity koszt inwestycji obejmuje także wydatki związane z pozyskaniem mapy do celów projektowych.

Rysunek 31

Maszt flagowy usadowiony przy Szkole Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku

źródło:

archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

– wykonanie projektów stref aktywności w miejscowościach: Toszek (przy ul. Oracze), Boguszycach oraz w Paczynie (teren boiska LKS „Orzeł" Paczyna) za łączną kwotę 9.963,00 zł;
– budowę altany biesiadnej w Kotliszowicach – altana została posadowiona na placu zabaw przy ulicy Wiejskiej w Kotliszowicach. Zadanie zostało wykonane ze środków Funduszu Sołeckiego w wysokości 15.795,00 zł i budżetu gminy w wysokości 11.804,97 zł i zakończone w listopadzie 2022 r. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 27.599,97 zł.

Inwestycje zrealizowane w 2022 r. w ramach Inicjatywy Sołeckiej

Każdego roku w ramach konkursu Województwo Śląskie udziela pomoc finansową w formie dotacji celowej gminom z terenu województwa na oddolne działania mieszkańców sołectw. Zadania zrealizowane w roku 2022:

– *„Wzrost atrakcyjności miejsca publicznego w sołectwie Boguszyce poprzez budowę placu zabaw"* - pomoc finansowa z budżetu Województwa Śląskiego w formie dotacji celowej otrzymanej w ramach Marszałkowskiego Konkursu „Inicjatywa Sołecka 2022" na realizacje zadania w formie refundacji części kosztów została udzielona w wysokości 41.500,00 zł. Całość zadania została zrealizowana w kwocie 49.052,40 zł, z czego 34.503,45 zł to środki w formie dotacji, a kwotę 14.548,95 zł stanowiły środki Funduszu Sołeckiego sołectwa Boguszyce. Dodatkowo (poza w/w zadaniem) poniesiono wydatki związane z opracowaniem projektu oraz zakupem dodatkowej huśtawki o łącznej wartości 5.891,70 zł (w tym ze 3.552,29 zł – Fundusz Sołecki oraz 2.339,41 zł – środki własne gminy). Dodatkowo w budżecie na rok 2023 zaplanowano środki finansowe w wysokości 19.511,51 zł tytułem doposażenia przedmiotowego placu zabaw;

Rysunek 32

Plac zabaw w Boguszycach

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

– *„Wzrost atrakcyjności miejsca publicznego w sołectwie Ciochowice poprzez budowę wiaty biesiadnej"* - pomoc finansowa z budżetu Województwa Śląskiego w formie dotacji celowej w ramach Marszałkowskiego Konkursu „Inicjatywa Sołecka 2022" na realizację zadania w formie refundacji części kosztów została udzielona w wysokości 26.500,00 zł. Całość zadania wynosiła 40.000,00 zł z czego 26.500,00 zł to środki w formie dotacji, a kwotę 13.500,00 zł stanowiły środki funduszu sołeckiego sołectwa Ciochowice.

Rysunek 33

Wiata biesiadna w Ciochowicach

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

– w 2022 r. dokonano remontów lokali i budynków będących własnością Gminy Toszek na łączną kwotę: 124.791,90 zł (wysokość kosztów wydatkowanych na ten cel kształtowała się podobnie jak w roku 2021, kiedy to na ten cel wydatkowano kwotę w wysokości 120.760,03 zł), w tym:
  - ✓ remonty kominów – 34.012,00 zł;
  - ✓ budowa łazienki w lokalu komunalnym przy ul. Kościelnej 1 w Toszku – 7.800,00 zł;
  - ✓ techniczne utrzymanie budynków komunalnych (w tym: udrażnianie kanalizacji, wymiany klap dymowych, naprawa instalacji elektrycznych, naprawy kominów, usuwanie awarii) – 18.956,00 zł;

- ✓ opróżnianie, odmalowanie, wymiana drzwi, zabezpieczenie i dezynfekcja w opuszczonych lokalach komunalnych – 22.732,90 zł;
- ✓ remonty systemu ogrzewania w lokalach komunalnych, w tym wymiana źródeł ciepła – 15.410,52 zł;
- ✓ naprawy poszycia dachowego – 2.282,71 zł;
- ✓ remonty instalacji oświetleniowej i elektrycznej – 2.183,00 zł;
- ✓ czyszczenie kanalizacji sanitarnej – 3.168,77 zł;
- ✓ wymiana drzwi wejściowych do budynku komunalnego znajdującego się w Paczynie przy ul. Wiejskiej 75 – 5.454,00 zł;
- ✓ projekty rozbiórki budynków gospodarczych przy ul. Strzeleckiej 1 w Toszku – 12.792,00 zł;

– w roku 2022 wykonano także:
  1) zagospodarowanie terenu zielonego na terenie toszeckiego zamku poprzez renowację ścieżki w ramach projektu „Zielony kącik aktywności społecznej" o wartości 23.650,00 zł – całość sfinansowana ze środków zewnętrznych - Fundacja BGK;

Rysunek 34

„Zielony kącik aktywności społecznej na zamku w Toszku"

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

2) przebudowę i remont instalacji hydrantowej dla budynku bramnego oraz budynku stajni toszeckiego zamku – zadanie zostało dofinansowane ze środków Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach w wysokości 50.000,00 zł. Całkowity koszt inwestycji wyniesie 92.250,00 zł. W roku 2022 (od maja do października) wykonano część I remontu, obejmującą wymianę wszystkich hydrantów na nowe oraz wymianę rur (podłączeń hydrantowych, podziemnych), ze względu na warunki pogodowe nie było możliwe zakończenie wszystkich robót ziemnych w 2022 r., tym samym inwestycja zostanie zakończona w roku 2023;
3) projekt remontu dwóch wież w budynku bramnym zamku w Toszku – całkowity koszt inwestycji to 23.370,00 zł. Zadanie zostało zrealizowane ze środków własnych Gminy Toszek;
4) ekspertyzę techniczną budynku administracyjnego (wraz z fragmentem przyległego muru – bramy wjazdowej) zamku w Toszku oraz projekt remontu tego budynku. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 60.147,00 zł, w tym 30.000,00 zł zostało pokryte z dotacji otrzymanej z Powiatu Gliwickiego;

– w ramach bieżących remontów miały miejsce również prace w gminnych obiektach oświatowych, w szczególności **w Szkole Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku**:
  - ✓ zrealizowano projekt pn. „Budowa Ogrodu Sensorycznego" – współpraca z Fundacją ING Dzieciom działającą przy ING Bank Śląski S.A.;

Rysunek 35

Wejście do „Ogrodu sensorycznego" przy Szkole Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku – budowa ogrodu została zrealizowana w roku 2022 dzięki współpracy placówki oświatowej z Fundacją ING Dzieciom

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

  - ✓ wykonano remont szatni dla dziewcząt - całkowity koszt inwestycji wyniósł 23.285,31 zł, z czego 350,00 zł zostało pokryte przez Radę Rodziców, pozostała część ze środków własnych Gminy Toszek. W ramach remontu wykonano prace związane z przeróbką instalacji hydraulicznej i wodnej oraz dokonano zakupu niezbędnego wyposażenia (lustra, szafki szatniowej), wymieniono drzwi i kafelki;

Rysunek 36

Remont szatni dziewczyn w Szkole Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku – porównanie stanu przed i po

źródło: archiwum Szkoły Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku

- ✓ wykonano bieżące remonty: remont komina kotłowni o wartości 1.200,00 zł, remont dachu budynku głównego szkoły – 2.300,00 zł, remont furtki w ogrodzeniu szkoły – 938,00 zł, remont w kuchni szkolnej (modernizacja i montaż wentylacji kuchennej) – 10.395,00 zł, wymiana drzwi wejściowych do sekretariatu – 2.555,95 zł, remont schodów betonowych i wykonanie przejścia na plac zabaw - 640,60 zł;

Inne przedsięwzięcia inwestycyjne szczebla gminnego rozpoczęte w 2022 r.

– w 2022 r. Gmina Toszek złożyła wniosek o dofinansowanie projektu pn. *„Cyfrowa gmina”*, którego celem jest wsparcie rozwoju cyfrowego instytucji samorządowych oraz zwiększenie cyberbezpieczeństwa w wysokości 280.600,00 zł i otrzymała wnioskowane dofinansowanie (wskazano w pkt 21 niniejszego rozdziału raportu – tabela 19). Źródło dofinansowania: Cyfrowa Gmina Oś V. Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia - REACT-EU Działanie 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014–2020. Termin realizacji przedmiotowego programu został określony na lata 2022-2023. W ramach realizacji przedsięwzięcia w 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 151.832,13 zł z przeznaczeniem na:
  - ✓ zakup sprzętu elektronicznego, licencji i oprogramowania (skanery, komputery),
  - ✓ zakup systemu antywirusowego wraz ze skanerem podatności,
  - ✓ wykonanie diagnozy cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Miejskim w Toszku,
  - ✓ przeprowadzenie wewnętrznego szkolenia pracowników Urzędu Miejskiego w Toszku z zakresu cyberbezpieczeństwa,
  - ✓ rozbudowę zabezpieczeń logicznych (firewall, systemy IDS, IPS),
  - ✓ obsługę portalu wraz z dostępnością cyfrowa (e-usługi) wraz z modułem zgłoszeń,
  - ✓ aktualizację podpisów kwalifikowanych.

  Zadanie jest w trakcie realizacji – planowany termin zakończenia wyznaczono na wrzesień 2023 r.

– w 2022 r. rozpoczęto realizację przedsięwzięcia pod nazwą *„Wsparcie dzieci z rodzin peegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR”*, którego celem jest wsparcie rodzin popegeerowskich (dzieci i wnuków byłych pracowników PGR) w zakresie dostępu do sprzętu komputerowego. Wartość projektu: 147.500,00 zł (100% finansowanie ze źródeł zewnętrznych). Projekt realizowany jest przez Centrum Projektów Polska Cyfrowa (Beneficjent Projektu) w Partnerstwie z Politechniką Łódzką w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia. W 2022 r. nie wydatkowano na ten cel żadnej kwoty – całość została wydatkowana w roku 2023. Projekt zakończony (w kwietniu 2023 r.);

– w 2022 r. Gmina Toszek wzięła udział w konkursie *„Dostępny Samorząd – granty”* ogłoszonym przez Państwowy Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), w ramach którego przewidziano dofinansowanie przedsięwzięcia pod nazwą *„Drogowskaz bez barier - wzrost dostępności usług samorządu toszeckiego dla osób niepełnosprawnych”*, którego celem jest wzrost dostępności usług dla osób narażonych na marginalizację lub dyskryminację w szczególności ze względu na niepełnosprawność związaną z dysfunkcją wzroku oraz słuchu poprzez doposażenie pomieszczeń magistratu toszeckiego w specjalistyczny infokiosk, tabliczek z oznaczeniem pomieszczeń - biur, toalet, stanowisk obsługi w alfabecie Braille'a, 3 tablice tyflograficzne na postumencie z układem pomieszczeń na parterze, I i II piętrze – projekt zakłada zatem wydatki inwestycyjne. Całkowita wartość projektu: 55.650,00 zł, w tym kwota otrzymanego dofinansowania: 55.650,00 zł (100%). Źródło dofinansowania: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Działanie 2.18 Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 - Europejski Fundusz Społeczny. Etap realizacji: projekt jest w trakcie realizacji – obejmuje on lata 2022-2023, jednak w roku 2022 na ten cel nie wydatkowano żadnych środków – wszystkie wydatki zostały poniesione w roku 2023;

– w 2022 r. Gmina Toszek rozpoczęła także realizację programu *„Aktywny czas w jesieni życia - V edycja konkursu grantowego "Generacja 6.0"”* – celem projektu jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i technologicznemu osób w wieku 60+, poprzez inicjatywy w obszarze społecznym i technologicznym, mające na celu poszerzanie ich wiedzy oraz rozwijanie ich umiejętności w różnych dziedzinach życia. Wartość projektu: 14.990,00 zł, w tym kwota otrzymanego dofinansowania: 14.990,00 zł (100%). Źródło dofinansowania: Fundacja BGK.

Inwestycje w przygotowaniu:

W 2022 r. Gmina Toszek rozpoczęła prace (logistyczne, organizacyjne) nad realizację n/w inwestycji:

1) *„Przebudowa dróg gminnych: ul. Srocza Góra i ul. Jaskółcza w Pniowie – poprawa stanu technicznego* – całkowity koszt inwestycji oszacowano na 2.116.227,00 zł, w tym 1.999.200,00 zł dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. W 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 55.227,00 zł z przeznaczeniem na sporządzenie programu funkcjonalno-użytkowego. W grudniu 2022 r. zostało ogłoszone postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego– przedmiotowe postępowanie zostało jednak unieważnione ze względu na fakt, iż ceny ofert przewyższały kwotę, którą Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Tym samym termin realizacji zadania został przesunięty na lata następne. Wstępnie termin zakończenia inwestycji został określony na rok 2024;

2) *Przebudowa oraz modernizacja dróg gminnych DG 620326 S ul. Kotliszowicka w Wilkowiczkach i DG 620325 S ul. Wiejska w Wilkowiczkach* – całkowity koszt został oszacowany wstępnie na 5.860.166,00 zł – Gminie w tej wysokości (100%) przyznano dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych odpowiednio w wysokości: 3.301.996,00 zł z PROW oraz w wysokości 2.558.170,00 zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg;
3) *„Przebudowa dróg gminnych: ul. Polna, ul. ks. Twardowskiego i ul. Guttmana i w Toszku wraz z rozbudową oświetlenia ulicznego – poprawa stanu technicznego"* – planowany koszt związany z opracowaniem dokumentacji projektowo-kosztorysowej zgodnie z WPF oszacowano na kwotę 309.740,00 zł. W 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 46.740,00 zł, celem sporządzenia programu funkcjonalno-użytkowego. Wstępnie wartość tej inwestycji (zgodnie z obliczonymi planami kosztów prac projektowych oraz planowanych robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym) oszacowano na ponad 7 mln (7.142.334,22 zł). Ze względu na w/w szacunkową wysokość kosztów tej inwestycji na dzień sporządzenia raportu nie jest znany termin jej realizacji (prawdopodobnie temat zostanie wznowiony w przypadku otrzymania na ten cel dofinansowania ze źródeł zewnętrznych);
4) *„Przebudowa dróg gminnych na terenie Miasta i Gminy Toszek" – Rządowy Fundusz Polski Ład – przebudowa oraz modernizacja dróg gminnych* - całkowity koszt inwestycji oszacowano na 10.298.599,01 zł, w tym 9.500.000,00 zostanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. W ramach przedmiotowej inwestycji w 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 193.599,01 zł, na sporządzenie programu funkcjonalno-użytkowego dla n/w dróg gminnych: ul. Ogrodowa w Pisarzowicach, ul. Leśna w Toszku, ul. Osiedlowa w Ciochowicach, ul. Nogowczycka w Proboszczowicach, Plac Drzewny w Paczynie, ul. Wiejska w Boguszycach, ul. Wiejska w Płużniczce oraz ul. Górna w Ligocie Toszeckiej. Realizacja inwestycji nastąpi w latach 2023-2024;
5) *„Termomodernizacja Szkoły Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Pniowie"* – całkowity koszt inwestycji oszacowano na 3.170.000,00 zł[27]. W 2022 r. wykonano projekt funkcjonalno-użytkowy, audyt energetyczny oraz dokumentację wykonawczą. Wysokość kosztów poniesionych w roku 2022 wyniosła 161.118,60 zł. Planowany termin realizacji przypada na rok 2023;
6) *„Budowa kanalizacji w rejonie ul. Chrząszcza i ul. Wielowiejskiej w Toszku"* - całkowity koszt opracowania dokumentacji projektowej oszacowano na 126.813,00 zł. W 2022 r. poniesiono wydatki związane z wykonaniem aktualizacji dokumentacji projektowo-wykonawczej. Wysokość środków wydatkowanych w 2022 r. na ten cel wyniosła 125.583,00 zł (środki Ministra Finansów[28] otrzymane w ramach dodatkowej subwencji w roku 2021 z przeznaczeniem na budowę kanalizacji);
7) *„Budowa i przebudowa sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej na terenie gminy Toszek" – poprawa jakości i standardów życia* - całkowity koszt inwestycji oszacowano na 1.669.088.00 zł. W 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 12.915,00 zł (wydatek związany z wykonaniem projektu funkcjonalno-użytkowego dla wodociągów Plac Drzewny w Paczynie oraz Wiejska w Boguszycach. Inwestycja ta będzie realizowana razem z zadaniem pn. *„Przebudowa dróg gminnych na terenie Miasta i Gminy Toszek"* (opisano powyżej w pkt 4).

[27] Warto w tym miejscu zwrócić uwagę, iż Gmina pozyskała na realizację tego przedsięwzięcia dodatkowe środki ze źródeł zewnętrznych (informacja o przyznanym dofinansowaniu została przekazana w roku 2023, dlatego nie ujęto jej powyżej), w tym: 1.350.000,00 zł zostanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, 328.931,05 zł ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach oraz 131.572,42 zł ze środków Marszałkowskiego Programu Poprawy Jakości Powietrza „Inicjatywa Antysmogowa" w 2023 roku z przeznaczeniem na wymianę źródeł ciepła w budynku Szkoły Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Pniowie

[28] Gmina otrzymała dodatkowe środki (tzw. dodatkowa subwencja w roku 2021 z przeznaczeniem na budowę kanalizacji) z Ministerstwa Finansów o łącznej wysokości 1.795.901.00 zł. Wydatki wskazane w pkt 6 i 7 poniesione w roku 2022 w całości zostały pokryte z tych środków

8) *„Budowa hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku"* – całkowity koszt inwestycji oszacowano na 15.250.000,00 zł, w tym 13.500.000,00 zł zostanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. W 2022 r. zakupiono projekt hali o wartości 48.892,50 zł. Planowany termin realizacji projektu to lata 2023-2024.

3. Bezpieczeństwo publiczne

W ramach współpracy Burmistrza Toszka z jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych (dalej: „OSP") z terenu gminy Toszek w roku 2022, celem poprawy wyposażenia i stopnia przygotowania członków OSP do prowadzenia działań ratowniczych w przypadku wystąpienia zagrożeń:

1) zlecono wykonanie przeglądów technicznych oraz napraw sprzętu i wyposażenia wszystkich jednostek OSP znajdujących się na terenie gminy Toszek;
2) na bieżąco dokonywane były drobne zakupy podstawowego sprzętu i wyposażenia, tj. w 2022 r. zakupiono m.in.: akumulatory do samochodów pożarniczych, wyposażenie do torby R1, węże tłoczne, zatrzaśniki duże, szelki bezpieczeństwa, latarki sygnalizacyjne, napęd elektryczny do bramy garażowej, elektrody do defibrylatorów, baterie do defibrylatora, ubrania specjalne dwuczęściowe, suszarkę do prania, pralkę do prania;
3) zlecono przeprowadzenie szkolenia 15 (piętnastu) członków OSP z terenu gminy Toszek posiadających zaświadczenie o nadaniu tytułu w zakresie Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy (recertyfikacja – KPP);
4) przeprowadzono „głośne" testy systemu ostrzegania i alarmowania ludności oraz wykonano konserwację systemu ostrzegania i alarmowania (koszt wyniósł: 3.847,50 zł, z czego 850,00 zł zostało przekazane/sfinansowane przez Starostwo Powiatowe w Gliwicach);
5) w ramach współpracy toszeckiego samorządu z jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Toszek w 2022 r. zorganizowano gminne ćwiczenia pożarnicze na terenie Samodzielnego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpital Psychiatryczny w Toszku;

Rysunek 37

Gminne ćwiczenia pożarnicze 2022

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową w 2022 r. wydatkowano łącznie z budżetu Gminy Toszek kwotę w wysokości 335.827,79 zł, co stanowi 88,39% planu.

Współpraca z Policją

Podstawową potrzebą człowieka jako jednostki jest poczucie bezpieczeństwa. Celem organów gminy jej ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w szczególności na szczeblu lokalnym. Współpraca z Policją - podstawową uzbrojoną służbą mundurową - z pewnością przyczynia się do realizacji tego celu.

W roku 2022 na mocy zawartego porozumienia Gmina Toszek dofinansowała dodatkowe służby patrolowe Policji realizowane przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach na terenie gminy Toszek poza godzinami służbowymi - na ten cel wydatkowano kwotę w wysokości 2.400,00 zł. Dodatkowo Gmina Toszek przekazała 3.000,00 zł na nagrody dla policjantów.

Tabela 4

Dane statystyczne dotyczące liczby działań Policji przeprowadzonych w 2022 r. na obszarze podległym Komisariatowi Policji w Pyskowicach ze szczególnym uwzględnieniem Gminy Toszek[29]

Dane liczbowe za rok 2022:	Obszar podlegający pod Komisariat Policji w Pyskowicach (Wielowieś, Pilchowice, Rudziniec, Knurów, Toszek, Gierałtowice, Pyskowice, Sośnicowice)	Gmina Toszek
liczba patroli policji wystawionych	1378	ok. 100
liczba służb zewnętrznych	5299	ok. 500
liczba interwencji policji	6569	ok. 1000
liczba zatrzymanych sprawców przestępstw „na gorącym uczynku”	68	brak dokładnych danych dla Gminy Toszek, ok. 1%
liczba ujawnionych wykroczeń	2947	88 (tj. 3 % wszystkich wykroczeń)

źródło: opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach

Dodatkowo w ramach współpracy z jednostkami Policji przeznaczono środki finansowe z budżetu Gminy Toszek na nagrody za szczególne osiągnięcia dla policjantów Komendy Miejskiej w Pyskowicach – łączna kwota dofinansowania Policji w 2022 r. wyniosła 3.000,00 zł.

[29] Opracowano na podstawie materiałów otrzymanych z Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach we współpracy z Komisariatem Policji w Pyskowicach

4. Oświata, wychowanie i edukacja

Zgodnie z art. 7 ust. 2 pkt 7 u.s.g. zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie edukacji publicznej należy do zadań własnych gminy. Realizując w/w zadanie w gminie Toszek w 2021 r. funkcjonowało:

- ✓ 5 szkół podstawowych, tj.:
  - Szkoła Podstawowa nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku,
  - Szkoła Podstawowa nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku,
  - Szkoła Podstawowa w Kotulinie,
  - Szkoła Podstawowa w Paczynie,
  - Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Pniowie;
- ✓ 1 Publiczne Przedszkole w Toszku.

Dodatkowo przy Szkole Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku, Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku funkcjonowały oddziały integracyjne. Suma liczby oddziałów przedszkolnych w gminie wyniosła 16, a liczba dzieci do nich uczęszczających w roku 2022 wyniosła 345.

Według danych statystycznych liczba dzieci w przedszkolach przypadających na 100 miejsc w gminie Toszek wynosi 11, tj. najmniej w powiecie gliwickim (to oznacza, że wszystkie dzieci mają zagwarantowane miejsce w oddziale przedszkolnym).

Tabela 5

Liczba dzieci w przedszkolach przypadających na 100 miejsc w powiecie gliwickim

Nazwa gminy		Liczba dzieci w przedszkolach przypadających na 100 miejsc
1	Gierałtowice	54
2	Knurów	82
3	Pilchowice	139
4	Pyskowice	92
5	Rudziniec	118
6	Sośnicowice	39
7	**Toszek**	**11**
8	Wielowieś	56

źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca – www.bdl.stst.gov.pl

Tabela 6

Wydatki na poszczególne placówki oświatowe z budżetu Gminy Toszek w roku 2022

LP.	OZNACZENIE PLACÓWKI OŚWIATOWEJ (nazwa)	WYDATKI W 2022 r. (zadania szkolne i pozaszkolne)
1.	Publiczne Przedszkole	1.649.105,78 zł
2.	Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Pniowie (SP Pniów)	2.038.338,47 zł
3.	Szkoła Podstawowa w Paczynie (SP Paczyna)	2.060.819,59 zł
4.	Szkoła Podstawowa w Kotulinie (SP Kotulin)	2.494.420,08 zł
5.	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku (SP nr 1 Toszek)	3.856.404,41 zł
6.	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku (SP nr 2 Toszek)	5.704.024,53 zł
RAZEM:		17.803.112,86 [30]

źródło: opracowanie własne

Warto zwrócić uwagę na fakt, że w roku 2021 suma wydatków na poszczególne placówki oświatowe wyniosła 15.869.138,14 zł, w roku 2022 odnotowano więc wzrost o 11%.

Stypendia i zasiłki szkolne dla dzieci

W roku 2022 (podobnie jak i w latach poprzednich) wspomagano uczniów stypendiami szkolnymi i zasiłkami szkolnymi. Z tej formy wsparcia korzystali uczniowie szkół podstawowych (zlokalizowanych na terenie gminy), ale także szkół ponadpodstawowych, którzy zamieszkują na terenie samorządu. Kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania pomocy określone było w kwocie 600,00 zł na jednego członka rodziny[31]. Liczba złożonych w 2022 r. wniosków wyniosła 22, w tym 14 wniosków zostało złożonych przez obywateli Ukrainy. Wpłynął też jeden wniosek o wypłatę zasiłku szkolnego. Liczba wniosków załatwionych pozytywnie wyniosła 20. W sumie ze stypendium skorzystało 20. dzieci.
Wysokość udzielonych świadczeń w roku sprawozdawczym wyniosła 18.695,20 zł, w tym 3.979,54 zł zostało wypłaconych na rzecz dzieci przybyłych z Ukrainy.

Bezpłatne podręczniki i materiały ćwiczeniowe

W roku 2022 została uruchomiona dotacja celowa dla szkół podstawowych publicznych i niepublicznych w ramach obowiązku zapewnienia bezpłatnego dostępu do podręczników szkolnych. Z tej formy pomocy skorzystało 675 uczniów ze wszystkich szkół z terenu gminy Toszek. Środki finansowe przeznaczone na ten cel w roku 2022: 70.882,94 zł.

[30] Różnica między wykazanymi w tabeli 2 poz. 1 (subwencja oświatowa) a wydatkami na poszczególne placówki oświatowe w 2022 r. a wysokością wydatków ogółem z budżetu Gminy Toszek w kategorii „Oświata i wychowanie", wynika z faktu, że w tabeli 6 nie uwzględniono kosztów zadania związanego z zapewnieniem uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych oraz kosztów dofinansowania dokształcania nauczycieli
[31] W roku 2021 było t o 528,00 zł na jednego członka rodziny

Dofinansowanie kształcenia młodocianych uczniów

Wykonując obowiązki w zakresie wsparcia pracodawców w szkoleniu młodocianych pracowników zamieszkałych na terenie gminy Toszek rozpatrywano wnioski pracodawców o zwrot kosztów kształcenia młodocianych uczniów, którzy ukończyli przygotowanie zawodowe i zdali egzamin czeladniczy lub egzamin potwierdzający uzyskanie kwalifikacji zawodowych, a także ukończyli przyuczenie do zawodu. Na realizację powyższego zadania pozyskano dotację od Wojewody Śląskiego, która w 100% pokryła poniesione wydatki. Liczbę złożonych i rozpatrzonych pozytywnie wniosków oraz poniesione wydatki z tego tytułu pokazuje poniższa tabela.

Tabela 7

Dofinansowanie kształcenia młodocianych uczniów w roku 2022

Liczba pracodawców, którzy otrzymali dofinansowanie	*Liczba młodocianych którzy ukończyli naukę zawodu*	*Liczba młodocianych, którzy ukończyli przyuczenie do zawodu*	*Liczba decyzji odmawiających przyznania dofinansowania*	*Kwota, jaką w roku 2022 wypłacono pracodawcom w ramach dofinansowania*	*Wysokość dotacji pozyskanej w roku 2022 od Wojewody Śląskiego*
14	15	0	1	96.986,35 zł	96.986,35 zł

źródło: opracowanie własne

Projekty realizowane przez placówki oświatowe dofinansowane ze środków zewnętrznych zostały przedstawione w pkt 21 rozdziału II niniejszego raportu (tabela 19).

Dowóz uczniów do szkół

Obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym - także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21. rok życia oraz dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, realizującym obowiązek szkolny i obowiązek nauki nie dłużej niż do ukończenia 25. roku życia. Obowiązkiem gminy jest również zapewnienie niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześcioletnim oraz dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego.

Realizując w/w obowiązki dowozu do szkół uczniów niepełnosprawnych w roku 2022 na ten cel wydatkowano kwotę w wysokości 116.690,66 zł. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8

Wydatki na transport dzieci niepełnosprawnych do placówek oświatowych w roku 2022

Wyszczególnienie		Liczba uczniów	Kwota
1.	dowóz do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach	12	62.632,61 zł
2.	dowóz do: - Gliwickiego Ośrodka Adaptacyjno-Rehabilitacyjnego w Gliwicach (6 osób) - Zespołu Szkół Specjalnych nr 7 w Gliwicach (4 osoby), - Branżowej Szkoły I stopnia nr 6 w Gliwicach (1 osoba)	11	50.363,46 zł
3.	zwrot kosztów dowozu rodzicom, którzy sami dowożą dziecko niepełnosprawne do szkoły lub placówki (4 dowozy)	2	3.694,59 zł
Razem		**25**	**116.690,66 zł**

źródło: opracowanie własne

Dzieci i młodzież do 16. roku życia zamieszkała na terenie gminy Toszek, dla której organizatorem publicznego transportu zbiorowego jest Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, mogła także w roku 2022 korzystać z bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji publicznej organizowanej przez Zarząd Transportu Metropolitalnego w Katowicach (dalej „ZTM"). Realizacja bezpłatnych kursów na terenie ZTM była możliwa dzięki podpisanemu porozumieniu w sprawie wykupu przez samorząd uprawnienia. W roku 2022 uprawnionych do w/w bezpłatnych przejazdów było 906 dzieci, koszt wykupu bezpłatnych przejazdów wyniósł: 52.593,54 zł.

Dodatkowo Gmina Toszek dowoziła dzieci do Szkoły Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Pniowie, koszt dowozu za rok 2022 wyniósł: 45.886,69 zł.

Erasmus+ Recykling dla życia

Od 2019 r. do 2022 r. włącznie w Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku był realizowany projekt Erasmus+ dofinansowany przez Unię Europejską. W ramach projektu przewidziane były krótkoterminowe wyjazdy do szkół partnerskich – Portugalii, Hiszpanii, Turcji i na Sycylię. Temat projektu to: Recykling dla życia, którego celem było stworzenie ekologicznego ogródka szkolnego przez uczniów oraz wymiana doświadczeń związanych z prowadzeniem zdrowego i ekologicznego trybu życia.

W 2021 r. ze względu na pandemię koronawirusa nie miały miejsca wyjazdy zagraniczne, a poniesione wówczas wydatki w wysokości 2.404,54 zł związane były wyłącznie z prowadzeniem działalności na miejscu (wyjazd dzieci do Krakowa, prowadzenie działalności badawczej).

Jednak w 2022 roku pomimo trwającej pandemii udało się zrealizować plan wycieczek zagranicznych. W 2022 r. wydatkowano 96.864,30 zł na wyjazdy do Portugalii, na Sycylię oraz do Turcji. W każdym z wyjazdów uczestniczyło 5 dzieci i 2 opiekunów. Wyjazdy trwały po 2 tygodnie każdy.

Odkrywamy świat nauki – rozwijanie i kształtowanie kluczowych kompetencji uczniów

Projekt *„Odkrywamy świat nauki – rozwijanie i kształtowanie kluczowych kompetencji uczniów"* był realizowany w latach 2020-2022 w trzech szkołach podstawowych z terenu gminy Toszek zlokalizowanych na terenie obszarów wiejskich, tj. w Kotulinie, Paczynie i Pniowie, a koordynowane przez Centrum Usług Wspólnych Gminy Toszek.

Całkowita wartość projektu: 397.543,05 zł, z czego:
- 337.911,59 zł to środki pochodzące z Unii Europejskiej;
- 19.877, 15 zł - płatność z budżetu krajowego;
- 39.754,31 zł - wkład własny.

W ramach przedsięwzięcia zrealizowano zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe i umiejętności uniwersalne dla uczniów ze szkół podstawowych w Kotulinie, Paczynie i Pniowie, zajęcia z doradztwa zawodowego, nauczyciele doskonalili umiejętności i kompetencje zawodowe, zorganizowano wyjazdy edukacyjne dla dzieci – na ten cel w roku 2022 wydatkowano kwotę w wysokości 81.048,03 zł.

Erasmus+ mobilność kadry edukacyjnej

Projekt realizowany przez Szkołę Podstawową nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku o łącznej wartości 146.131,83 zł (całość sfinansowana ze środków unijnych), w tym w 2022 r. wydatkowano 5.212,88 zł – na wyjazdy edukacyjne nauczycieli przede wszystkim do krajów niemieckojęzycznych. Realizacja programu obejmowała lata 2020-2022 i została zakończona.

5. Współpraca Gminy Toszek ze stowarzyszeniami, związkami i spółkami

Gmina Toszek od wielu lat współpracuje z różnymi związkami i stowarzyszeniami. Współpraca ta przybiera różne formy – finansowe (przykładowo udzielanie wzajemnej pomocy finansowej, opłacanie składek członkowskich itp.) i niefinansowe (wymiana informacji, promocja, konsultowanie projektów aktów prawnych i wiele innych). Poniżej wskazano kilka związków/stowarzyszeń, do których należy lub z którymi ściśle współpracuje Gmina Toszek:
- Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego;
- Śląski Związek Gmin i Powiatów;
- Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej;
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Leśna Kraina Górnego Śląska";
- Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia.

Zakres współpracy Gminy Toszek ze spółkami prawa handlowego, których Gmina Toszek jest wspólnikiem został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 9

Zakres współpracy Gminy Toszek w 2022 ze spółkami, których wspólnikiem jest Gmina Toszek

Współpraca z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Toszku obejmowała:	Współpraca z Remondis Aqua Toszek Sp. z o.o. obejmowała:
– zarządzenie i administrowanie zasobem mieszkaniowym Gminy Toszek (w latach wcześniejszych zadanie to było realizowane przez Remondis Aqua Toszek Sp. z o.o.); – świadczenie usług w zakresie administrowania i zarzadzania targowiskiem w Toszku; – świadczenie usług w zakresie utrzymania cmentarza komunalnego w Toszku; – utrzymanie czystości i porządku na terenie miasta i gminy Toszek; – świadczenie usług w zakresie pielęgnacji zieleni na terenie gminy; – koszenie poboczy dróg gminnych na szerokość 1 m od drogi; – wykonywanie drobnych napraw i prac w budynku Urzędu Miejskiego w Toszku; – remont świetlicy wiejskiej w Płużniczce; – zimowe utrzymanie chodników w Gminie Toszek	– świadczenie usług serwisowania fontanny na rynku w Toszku; – wykonywanie usługi polegającej na zimowym utrzymaniu dróg gminnych w sezonie 2021/2022 oraz 2022/2023 na terenie Gminy Toszek; – odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Gminy Toszek oraz utworzenie i prowadzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (usługa realizowana w ramach konsorcjum z REMONDIS Tarnowskie Góry Sp. z o.o.)

źródło: opracowanie własne

Dodatkowo należy zwrócić uwagę na szereg działań podjętych w roku 2022 przez władze toszeckiego samorządu w związku z udziałem gminy w nowoutworzonej spółce - SIM Śląsk Północ Sp. z o.o., w tym w szczególności w 2022 r.:

1) podpisano umowę spółki, w wyniku której Gmina Toszek uzyskała 60.000 (słownie: sześćdziesiąt tysięcy) udziałów o wartości 50,00 zł każdy, tj. o łącznej równowartości 3.000.000,00 zł (całość sfinansowana została z Rządowego Funduszu Rozwoju);
2) ustalono wspólną reprezentację w Radzie Nadzorczej w/w spółki dla gmin: Toszek, Pyskowice i Zbrosławice;
3) w sierpniu 2022 SIM Śląsk Północ Sp. z o.o. uzyskał wpis do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS);
4) zawarto umowę z SIM Śląsk Północ Sp. z o.o. w sprawie powierzenia przedmiotowej spółce realizacji usługi publicznej w postaci najmu lokali mieszkalnych wybudowanych w ramach przedsięwzięcia inwestycyjnego na zasadach określonych w ustawie o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa;
5) zawarto akt notarialny potwierdzający wniesienie przez Gminę Toszek do spółki wkładu rzeczowego w postaci zabudowanej działki gruntu w Paczynie;
6) podpisano akt notarialny – potwierdzający objecie przez Gminę dodatkowych 22.080 udziałów w spółce (po wniesieniu aportu) o wartości 50,00 zł każdy o łącznej wartości 1.104.000,00 zł (wkład niepieniężny).

6. Współpraca międzynarodowa - miasta partnerskie

Gmina Toszek od lat prowadzi aktywną współpracę międzynarodową – głównie z dwoma miastami: Hohenau[32] (położonego w Niemczech) oraz miastem Olewsk[33] (Ukraina).

Rysunek 38

Herby miast partnerskich Gminy Toszek (po lewej: Hohenau, po prawej: Olewsk)

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Na mocy podpisanych umów partnerskich od początku podejmowano wspólne inicjatywy kulturalno-sportowe, które mobilizowały do działania lokalną społeczność, w tym dzieci i młodzież poprzez poznanie tradycji, wymianę poglądów oraz wzmocnienie postaw obywatelskich.

W latach poprzednich, tj. 2020-2021 ze względu na pandemię COVID-19 współpraca została ograniczona wyłącznie do etykiety biznesowej (elektronicznych spotkań, wymianie informacji oraz korespondencji na poziomie władz samorządowych, wzajemnym składaniu życzeń z okazji różnych jubileuszów, obchodów i uroczystości oraz wzajemnej promocji).

W roku 2022 ze względu na konflikt zbrojny na Ukrainie wzajemna współpraca z w/w miastami partnerskimi zacieśniła się i przybrała zupełnie nowy wymiar. Gmina Toszek wraz z miastem partnerskim Hohenau przez cały rok 2022 organizowała wspólnie pomoc humanitarną, w tym w szczególności w postaci zbiórek rzeczowych (żywności, artykułów spożywczych, artykułów gospodarstwa domowego, artykułów higienicznych, lekarstw i wielu innych). Dodatkowo Gmina Toszek realizowała szereg działań na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 103 z późn. zm.), co zostało szczegółowo opisane w ppkt 7 niniejszego rozdziału.

7. Pomoc Ukrainie w związku z konfliktem zbrojnym

W dniu 24 lutego 2022 r. rozpoczęła się inwazja Rosji na Ukrainę, w efekcie której obywatele tego kraju zaczęli masowo uciekać z terytorium objętej działaniami wojennymi Ukrainy na teren Rzeczypospolitej Polskiej. Uchodźcy z Ukrainy szukali schronienia u swoich najbliższych sąsiadów, w tym także w gminie Toszek.

Toszecki samorząd od pierwszego dnia inwazji przez cały rok 2022 stale i konsekwentnie angażował się w pomoc Ukraińcom zarówno tym przybyłym, jak i poprzez organizację pomocy humanitarnej do miasta partnerskiego Olewsk na Ukrainie.

[32] Umowę partnerską z Hohenau podpisano 18 kwietnia 2004 r.
[33] Umowę partnerską z Olewskiem podpisano 4 października 2014 r.

Rysunek 39

Wywieszenie flag Polski i Ukrainy na budynku Urzędu Miejskiego w Toszku w ramach solidaryzacji z krajem objętymi działaniami wojennymi

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

W tym czasie:

1) organizowano liczne zbiórki rzeczowe (w szczególności: żywności, ubrań, środków higienicznych, lekarstw, środków czystości);

Rysunek 40

Organizacja zbiórki ubrań oraz środków czystości

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

2) organizowano transport pomocy humanitarnej do miasta partnerskiego – w przekazaniu zebranych materiałów osobiście uczestniczył Burmistrz – Grzegorz Kupczyk wraz z innymi pracownikami Urzędu. W pomoc humanitarną wielokrotnie angażowali się mieszkańcy gminy, jednostki oświatowe oraz pozostałe jednostki organizacyjne gminy, członkowie ochotniczych straży pożarnych, a także obywatele niemieckiego Hohenau;

Rysunek 41

Organizacja zbiórki leków dla miasta partnerskiego

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 42

Organizacja pierwszej zbiórki rzeczowej i transportu w ramach pomocy humanitarnej dla miasta partnerskiego Olewsk na Ukrainie – 5 marca 2022 r.

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

3) działając na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w Urzędzie Miejskim w Toszku został uruchomiony specjalny punkt nadawania numerów PESEL obywatelom Ukrainy oraz potwierdzania profili zaufanych, łącznie w roku 2022:
   - nadano 476 numerów PESEL ze statusem UKR w związku z konfliktem zbrojnym;
   - utworzono 220 profili zaufanych dla obywateli Ukrainy ze statusem UKR;
   - wykonano 375 zdjęć obywatelom Ukrainy ze statusem UKR na łączną kwotę 9.375,00 zł, która po uprzednim wydatkowaniu została następnie zwrócona z dotacji Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego;

Rysunek 43

Utworzenie w Urzędzie Miejskim w Toszku specjalnego (dwujęzycznego) punktu nadawania numerów PESEL dla obywateli Ukrainy

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

4) zorganizowano miejsca noclegowe (zbiorcze) dla przybyłych uchodźców w świetlicach wiejskich oraz w budynku strażnicy OSP Kotulin, które zostały wyposażone w podstawowe wyposażenie (łóżka, poduszki, kołdry, koce, artykuły spożywcze, środki higieniczne i środki czystości i inne) dzięki wsparciu mieszkańców. Dodatkowo z budżetu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego zakupiono poduszki w kwocie 720,00 zł;

Rysunek 44

Zorganizowanie tymczasowego punktu pomocy Ukraińcom w budynku strażnicy OSP Kotulin

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

5) zorganizowano noclegi – blisko 70 miejsc noclegowych (miejsc zakwaterowania) dla przybyłych z terenu Ukrainy obywateli tego państwa w prywatnych domach mieszkańców gminy. W 2022 r. 63 rodziny zadeklarowały możliwość przyjęcia pod swój dach uchodźców z Ukrainy, dodatkowo organizowano zbiorowe miejsca noclegowe (*vide:* pkt 4). W 2022 r. przyjęto ponad 300 osób z Ukrainy;

Rysunek 45

Transport 20 łóżek do Gminy Toszek (dla przybyłych do Polski obywateli Ukrainy) z miasta partnerskiego Hohenau (Niemcy)

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 46

Organizacja kolejnej pomocy humanitarnej dla mieszkańców Olewska przez Gminę Toszek we współpracy z miastem Hohenau

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 47

Organizacja pomocy przez Hohenau dla obywateli Ukrainy za pośrednictwem Gminy Toszek

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

6) realizowano dodatkowe zadania, w tym wypłacano dodatkowe świadczenia dla osób, które zapewniły zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy - podmioty, w tym osoby fizyczne, które zapewniły zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, przybyłym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w wysokości 40,00 zł za osobę za dzień. Ilość złożonych wniosków według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosła 190, w tym ilość wniosków rozpatrzonych pozytywnie wyniosła 178.

Gmina otrzymała na ten cel środki ze Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach – wysokość otrzymanych środków z przeznaczeniem na wypłatę świadczeń wyniosła 894.040,00 zł, z czego według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wydatkowano 855.480,00 zł;

7) dodatkowe zadanie w 2022 r. realizował również Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku w postaci wypłaty jednorazowego świadczenia pieniężnego – wsparcie dla obywateli Ukrainy, którzy w związku z konfliktem zbrojnym przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. Świadczenie w wysokości 300,00 zł na osobę z przeznaczeniem na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe przysługiwało:
   - ✓ obywatelom Ukrainy, którzy wjechali legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od 24 lutego 2022 r.;
   - ✓ zostali wpisani do rejestru PESEL;
   - ✓ zadeklarowali zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

   W 2022 r. z w/w pomocy skorzystało 367 osób. Wydatkowano łącznie na realizację zadania 110.100,00 zł na wypłatę świadczeń oraz wydatkowano 2.142,00 zł na obsługę zadania;

8) poza w/w dodatkiem specjalnym obywatele Ukrainy mogli starać się o przyznanie innych świadczeń pieniężnych na takich samych zasadach jak obywatele polscy - w tabeli poniżej zestawiono ze sobą wysokości tych świadczeń.

Tabela 10

Pozostałe świadczenia pieniężne dla obywateli Ukrainy

Określenie rodzaju świadczenia	Liczba osób/rodzin	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota (zł)
zasiłek stały	3 osoby	9	3.289,52
zasiłek okresowy	4 rodziny	13	6.704,23
obiady dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych	88 osób	1.913	8.364,00
zasiłek rodzinny	17 rodzin	237	26.848,00
zasiłek pielęgnacyjny	2	15	3.238,00
świadczenie pielęgnacyjne	1	6	11.894,00
RAZEM	około 150 osób	2.193	60.337,75

źródło: opracowanie własne

9) w związku z liczbą osób, które osiedliły się na terytorium gminy we wszystkich szkołach podstawowych utworzone zostały oddziały koedukacyjne, dzięki czemu przybyłym z terenu Ukrainy dzieciom zapewniono możliwość kontynuowania nauki w Polsce, dodatkowo w Szkole Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku utworzono trzy specjalne klasy dla Ukraińców. Liczba dzieci uczęszczających do szkół na terenie gminy Toszek była zmienna - łącznie było to około 250 dzieci w szkołach podstawowych i w przedszkolach;

10) we wszystkich placówkach oświatowych na terenie gminy prowadzone były w sposób ciągły akcje promocyjno-informacyjne w zakresie wzajemnej tolerancji oraz pokoju na świecie, a także solidarności z narodem ukraińskim. Podejmowano w tym zakresie także współpracę międzynarodową z krajami niemieckojęzycznymi, czego najlepszym przykładem jest n/w projekt „Zusammen für den Frieden- *Razem dla pokoju*" realizowany przez Szkołę Podstawową nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku, w ramach którego uczniowie tej szkoły we współpracy z niemiecką szkołą z rejonu Nadrenii Północnej – Westfalii pilnie pracowali nad artystycznym sformułowaniem przesłania pokoju i solidarności dla narodu ukraińskiego. W ramach projektu „powstały kolorowe i podnoszące na duchu prace o tematyce pokoju na świecie. Młodzież świadoma sytuacji u naszych wschodnich sąsiadów bardzo odpowiedzialnie podeszła do tematu tworząc piękne prace. Uczniowie uświadomili sobie po raz kolejny jak ważny jest pokój na świecie, który nam nie jest dany raz na zawsze i jak należy o niego każdego dnia zabiegać. Nad przebiegiem projektu czuwały panie: Aneta Gola, Aleksandra Kupczyk, Katarzyna Rduch oraz Sabina Wiechoczek.

Rysunek 48

Przykładowe prace stworzone przez uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku w ramach realizacji projektu „Zusammen für den Frieden- Razem dla pokoju"

źródło: archiwum Szkoły Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku

8. Przeciwdziałanie epidemii koronawirusa

Rok 2022 był już trzecim rokiem pandemii, tj. stan epidemii obowiązywał do dnia 16 maja 2022 r., który następnie zastąpił stan zagrożenia epidemiologicznego. Przez cały okres pandemii prowadzono szeroką akcję promocyjno-informacyjną zachęcającą do szczepień przeciw COVID-19, w tym:

1) udostępniano ulotki, plakaty oraz informacje opracowane przez Ministerstwo Zdrowia oraz Powiatową Inspekcje Sanitarną Powiatu Gliwickiego na stronie internetowej samorządu, w lokalnej prasie, w urzędzie, na tablicach ogłoszeń w gminie Toszek;

2) sporządzono wykaz wybranych punktów pobrań w kierunku Sars-Cov-2 znajdujących się na terenie województwa śląskiego i opolskiego, który był na bieżąco aktualizowany – wykaz został udostępniony na stronie internetowej samorządu oraz na profilu jednostki na portalu społecznościowym;
3) sporządzono wykaz punktów szczepień w kierunku Sars-Cov-2 znajdujących się na terenie województwa śląskiego, który był na bieżąco aktualizowany.

Konsekwentnie propagowano noszenie maseczek, w szczególności w miejscach publicznych.

Wysokość środków otrzymanych w 2022 r. na wypłatę dodatków do źródeł ogrzewania z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych–COVID-19 wyniosły 6.179.000,00 zł, w tym wysokość środków faktycznie wydatkowanych na ten cel wyniosła 5.749.317,54 zł.

9. Mienie gminne

Jednym z podstawowych zadań stojących przed jednostkami samorządu terytorialnego jest zarządzanie mieniem komunalnym.

Według prowadzonego przez gminę i na bieżąco korygowanego zestawienia zasobu komunalnego na koniec roku 2022 samorząd dysponował gruntami o powierzchni 393,6952 ha (w tym 7,1913 ha – grunt, którego gmina jest użytkownikiem wieczystym). Zasób gminy pozostaje na porównywalnym poziomie (mienie gminne jest zbywane/sprzedawane, wciąż jednak są nabywane nowe działki), co w sposób szczegółowy zostało wskazane w poniższej tabeli.

Przedmiotowe zestawienie nie obejmuje gruntów pod drogi.

Tabela 11

Zestawienie powierzchni gruntów własnych Gminy Toszek według stanu na ostatni dzień roku 2019, 2020, 2021 i 2022 – ujęcie porównawcze

Określenie roku ->	rok 2019	rok 2020	rok 2021	rok 2022
GRUNTY ŁĄCZNIE	**GRUNTY WŁASNE**			
OGÓŁEM (wszystkie grunty gminne – ujęte w niniejszej tabeli oraz inne np. znajdujące się pod budynkami, garażami itp.)	**385,7048 ha**	**386,3881 ha**	**393,6952 ha**	**386,6455 ha**
	DZIERŻAWA			
– grunty w dzierżawie (ogółem), w tym:	**272,0466 ha**	**279,155 ha**	**282,8061 ha**	**269,6790 ha**
• na cele rolne	269,7995 ha	276,466 ha	279,9469 ha	267,6214 ha
• z na cele ogródków warzywnych	2,2435 ha	2,6854 ha	2,8556 ha	2,0540 ha
• pod pojemniki na odpady komunalne	0,0036 ha	0,0036 ha	0,0036 ha	0,0036 ha
	UŻYTKOWANIE WIECZYSTE			
OGÓŁEM	**7,1913 ha**	**7,1913 ha**	**7,1913 ha**	**7,1913 ha**
– grunty gminne przekazane w użytkowanie wieczyste	6,8416 ha	6,8416 ha	6,8416 ha	6,8416 ha
– grunty Skarbu Państwa, których gmina jest użytkownikiem wieczystym	0,3497 ha	0,3497 ha	0,3497 ha	0,3497 ha

Określenie roku ->	rok 2019	rok 2020	rok 2021	rok 2022
	GRUNTY W UŻYCZENIU			
OGÓŁEM	**6,7554 ha**	**7,0568 ha**	**7,0568 ha**	**7,0568 ha**
– na cele statutowe dla klubów sportowych	6,0911 ha	6,0911 ha	6,0911 ha	6,0911 ha
– na cele statutowe dla osp	0,6628 ha	0,6628 ha	0,6628 ha	0,6628 ha
– dla Parafii Wszystkich Świętych w Sierotach	0,00 ha	0,3014 ha	0,3014 ha	0,3014 ha
– pod kontenery na odzież używaną	0,0015 ha	0,0015 ha	0,0015 ha	0,0015 ha

źródło: opracowanie własne

Powierzchnia mienia oddana w trwały zarząd według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosła 3,329 ha i w stosunku do lat poprzednich nie uległa zmianie. Wszystkie tereny objęte prawem zarządu są placówkami oświatowymi i opiekuńczymi, więc korzystają ze zwolnienia z opłat za trwały zarząd.

W trybie ustawy „komunalizacyjnej"[34] na wniosek Burmistrza Toszka Gmina Toszek otrzymała w roku 2022 od Wojewody Śląskiego 2 decyzje administracyjne w przedmiocie komunalizacji mienia. Łączna powierzchnia gruntów objętych w/w decyzjami wyniosła 0,2219 ha.

Tabela 12

Zestawienie nabytego mienia – ujęcie porównawcze za lata 2019-2022

---------	2019	2020	2021	2022
Ilość wydanych decyzji Wojewody Śląskiego	4 – Kotulin 3 – Ciochowice 1 – Wilkowiczki 2 – Pniów 2 – Paczyna 3 – Paczynka 11 – Płużniczka 1 – Proboszczowice 5 – Toszek	5 – Kotulin 1 – Pniów 3 – Paczyna 2 – Płużniczka 8 – Toszek 1 – Ligota Tosz. 4 – Kotliszowice	4 – Kotulin 1 – Boguszyce 1 – Toszek 2 – Ligota Tosz. 1 – Kotliszowice	2- Toszek
Razem:	**32 decyzje**	**24 decyzje**	**9 decyzji**	**2 decyzje**
Ilość nabytych działek	9 – Kotulin 11 – Ciochowice 1 – Wilkowiczki 35 – Pniów 2 – Paczyna 8 – Paczynka 23 – Płużniczka 2 – Proboszczowice 5 – Toszek	6 – Kotulin 2 – Pniów 5 – Paczyna 2 – Płużniczka 18 – Toszek 1 – Ligota Tosz. 6 – Kotliszowice	38 – Kotulin 1 – Boguszyce 2 – Toszek 33 – Ligota Tosz. 27 – Kotliszowice	3 - Toszek
Razem:	**96 działek**	**40 działek**	**101 działek**	**3 działki**

[34] Komunalizacja – proces polegający na przejmowaniu mienia prywatnego lub państwowego przez podmioty komunalne. Komunalizacja mienia państwowego najczęściej odbywała się przy utworzeniu samorządu gminnego, w celu wyposażenia gmin w niezbędny do funkcjonowania majątek. Podstawę komunalizacji dała ustawa z dnia 10 maja 1990 r. Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 1990 r. Nr 32, poz. 191 z późn. zm.)

---------	2019	2020	2021	2022
Powierzchnia przejętych nieruchomości (w ha)	1,5739 – Kotulin 1,3099 – Ciochowice 0,4290 – Wilkowiczki 5,8465 – Pniów 0,0303 – Paczyna 1,1817 – Paczynka 1,8323 – Płużniczka 0,2017 – Proboszczowice 0,1483 – Toszek	0,7804 – Kotulin 0,0410 – Pniów 1,2773 – Paczyna 0,5000 – Płużniczka 1,9668 – Toszek 0,0399 – Ligota Tosz. 1,2564 – Kotliszowice	7,1157 – Kotulin 0,0300 – Boguszyce 0,0381 – Toszek 5,0252 – Ligota Tosz. 2,1052 – Kotliszowice	0,2219 -Toszek
Razem:	**12,5536 ha**	**5,8618 ha**	**14,3142 ha**	**0,2219**

źródło: opracowanie własne

– **działki przejęte od PKP S.A. w użytkowanie wieczyste:**
w 2019 r. Gmina Toszek przejęła nieodpłatnie od PKP S.A. 9 działek (6 działek w Pisarzowicach i 3 w Toszku) w użytkowanie wieczyste, następnie w 2020 roku została wydana przez Wojewodę Śląskiego decyzja potwierdzająca prawo własności Gminy. Łączna powierzchnia nabytych nieruchomości wyniosła 0,5009 ha o wartości 129.000,00 zł. Stan ten nie uległ zmianie w roku 2021 (tj. nie wydzielono z nich odrębnych działek, żadna z w/w działek nie została sprzedana, nie przejęto innych działek, jednak w 2022 r. Gmina Toszek zakupiła od PKP S.A. prawo do użytkowania wieczystego 13 działek w Paczynie o łącznej powierzchni 0,2742 ha i wartości 21.214,53 zł (wydatek ten został jednak poniesiony w roku 2021, a akt notarialny został podpisany w marcu 2022 r.);

– **nabycie działek od osób fizycznych:**

Tabela 13

Nabycie działek od osób fizycznych w latach 2019 -2022 – porównanie

ROK:	2019	2020	2021	2022
Ilość nabytych działek	3 – Boguszyce	2 – Boguszyce 1 – Paczyna	1 – Toszek 1 – Ciochowice (udział 2/6 cz.)	1 -Toszek 2- Boguszyce 1 – Pniów 1-Ciochowice 1 - Pisarzowice
Powierzchnia przejętych nieruchomości (w ha)	0,0513 ha – Boguszyce	0,0210 ha – Boguszyce 0,0050 ha – Paczyna	0,0099 ha – Toszek 0,0926 ha – Ciochowice	0,0110 ha – Toszek 0,0094 ha – Boguszyce 0,0059 ha – Pniów 0,0054 ha– Ciochowice 0,0022 ha - Pisarzowice
Razem:	**0,0513 ha**	**0,0260 ha**	**0,1025 ha**	**0,0411 ha**
Wartość nabytych działek (w zł)	1.026,00 zł – Boguszyce	420,00 zł – Boguszyce 2.063,00 zł – Paczyna	198,00 zł – Toszek 618,00 zł – Ciochowice	220,00 zł – Toszek 188,00 zł – Boguszyce 118,00 zł – Pniów 108,00 zł – Ciochowice 1.044,00 zł - Pisarzowice
Razem:	**1.026,00 zł**	**2.483,00 zł**	**816,00 zł**	**1.822,00 zł**

źródło: opracowanie własne

– **działki nieodpłatnie nabyte od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa:**
w 2022 r. Gmina Toszek nabyła 5 działek (1 w Kotulinie, 2 w Ciochowicach, 1 w Proboszczowicach i 1 w Toszku) o łącznej powierzchni 0,6314 ha i łącznej wartości 125.900,00 zł[35];

– **inne przejęcia nieruchomości:**
  ✓ w 2022 r. Gmina Toszek dokonała zamiany (bez wzajemnych dopłat) jednej działki w Proboszczowicach o wartości 15.000,00 zł na trzy mniejsze działki;
  ✓ w 2022 r. dokonano geodezyjnego wydzielenia dwóch działek. Na mocy zawartego następnie aktu notarialnego dokonano zniesienia współwłasności nieruchomości, a następnie ustalono, że jedna z działek przechodzi w całości na własność Gminy Toszek, a druga działka w całości staje się własnością osób fizycznych. Zniesienie współwłasności nieruchomości zlokalizowanej w Toszku przy ul. Gliwickiej 24 nastąpiło za dopłatą dokonaną na rzecz Gminy Toszek, przez osoby fizyczne, stanowiącą różnicę wartości nieruchomości w wysokości 21,90 zł.

Łączna wartość nabytego mienia w roku 2022 wyniosła 165.956,53 zł (dla porównania w 2021 r. wartość nabytego mienia oszacowano na 102.600,00 zł.

Wykres 7

Wartość nabytych działek w latach 2019-2022

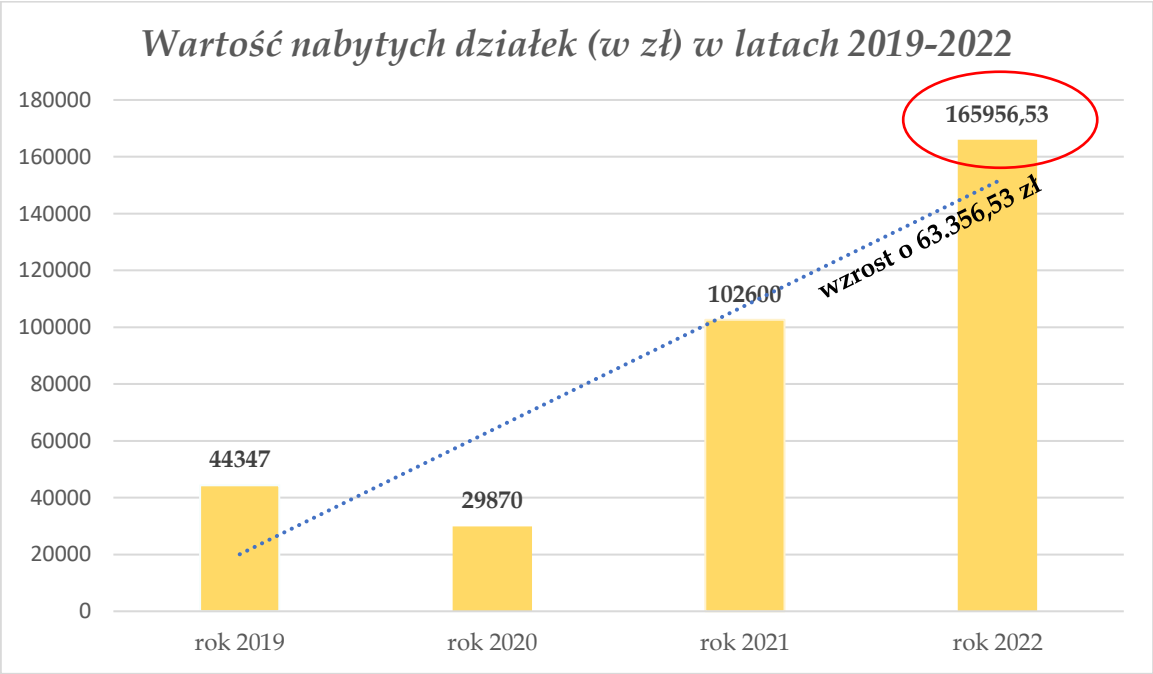

źródło: opracowanie własne

[35] Dla porównania w 2021 r. Gmina Toszek nabyła (otrzymała nieodpłatnie) 8 działek od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR) o łącznej powierzchni 0,3530 ha i łącznej wartości 116.700,00 zł

Sprzedaż nieruchomości:

Na przestrzeni ostatnich lat sprzedaż nieruchomości odbywała się głównie w trybach przetargów ustnych nieograniczonych. Dochód z tego tytułu w 2019 r. wyniósł 315.684,00 zł, zaś w 2020 r. 213.742,00 zł, natomiast w 2021 r. aż 1.825.637,00 zł (wartość brutto, tj. z podatkiem VAT). W 2021 r. pomimo trwającej pandemii udało się sprzedać 33 działki. W roku sprawozdawczym, tj. 2022 dochód z tytułu sprzedaży działek wyniósł 428.582,43 zł.

Przetargi ograniczone, z których ostatni dochód odnotowano w 2019 r. i wyniósł 19.606,00 zł. Gmina Toszek sprzedała również działki bezprzetargowo w szczególności na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej, z których dochód w 2019 r. wyniósł 1.070,00 zł, w 2020 r. - 11.242,00 zł, a w 2021 nie sprzedano nieruchomości w tym trybie, mimo to w 2021 roku odnotowano największy dochód, jednak w roku 2022 sprzedano dwie działki o łącznej wartości 58.847,16 zł brutto.

Nadto Gmina Toszek zbywa bezprzetargowo lokale mieszkalne na rzecz najemców, gdzie największy dochód odnotowano w 2019 r. Sprzedano wówczas 7 lokali mieszkalnych z bonifikatą wynoszącą 90% oraz 7 z bonifikatą wynoszącą 80%. Gmina uzyskała wówczas 181.004,00 zł. Inaczej przedstawiała się sytuacja w roku 2020, gdzie sprzedany został jeden lokal z bonifikatą równą 80%. Wartość tej sprzedaży opiewała na kwotę 29.260,00 zł. W roku 2021 sprzedano 2 lokale mieszkalne z bonifikatą równą 90% w wysokości 14.500,00 zł. Z kolei w roku 2022 sprzedano aż 8 lokali mieszkalnych i 1 lokalu użytkowego (znajdującego się w Toszku przy ul. Rynek 9 – lokal nr 5, wchodzącego w skład nieruchomości, w której znajdują się lokale użytkowe i mieszkalne) o łącznej wartości 198.550,00 zł (najwięcej w przeciągu ostatnich 4 lat). Wzrost dochodu z tytułu sprzedaży lokali obrazuje poniższa tabela.

Tabela 14

Wysokość dochodu Gminy Toszek ze sprzedaży nieruchomości na przestrzeni lat od 2019–2022

ROK:	Tryb przetargu nieograniczonego dochód brutto [zł]	Tryb przetargu ograniczonego dochód brutto [zł]	Tryb bezprzetargowy na poprawę zagospodarowania nieruchomości przyległej dochód brutto [zł]	Tryb bezprzetargowy – sprzedaż lokali mieszkalnych dochód brutto [zł]	Łączny dochód ze sprzedaży [zł]
2019	315.684,00	19.606,00	1.070,00	181.004,00	**517.364,00**
2020	213.742,70	0,00	11.242,20	29.260,00	**40.897,20**
2021	1.825.637,00	0,00	0,00	14.500,00	**1.840.137,00**
2022	428.582,43	0,00	**58.847,16**	**198.550,00**	**685.979,59**

źródło: opracowanie własne

Przekazanie nieruchomości w zamian za nabycie udziałów w spółce:

– w 2022 r. Gmina Toszek działając na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 4331/2022 z dnia 9 listopada 2022 r. przekazała na rzecz Spółki SIM Śląsk Północ Sp. z. o. o. zabudowaną nieruchomość położoną w Paczynie, stanowiącą działkę nr 31/18 o pow. 0,8762 ha. W zamian za przekazaną nieruchomość Gmina Toszek otrzymała udziały w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki – 22.080 udziałów o wartości nominalnej 50,00 zł każdy, tj. udziały o łącznej wartości nominalnej 1.104.000,00 zł.

Sprzedaż ruchomości

W wyniku drugiego przetargu pisemnego nieograniczonego w lutym 2022 r. dokonano sprzedaży autobusu szkolnego będącego własnością Gminy Toszek marki Autosan, rok produkcji 2008 za kwotę 15.200,00 zł brutto.

Uzupełnieniem informacji dotyczących sprzedaży mienia Gminy Toszek są dane zawarte w rozdziale III niniejszego raportu – Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Toszku – ppkt dotyczący sposobu realizacji w 2022 r. uchwał podjętych w latach poprzednich.

Rozdział II
Realizacja polityk, programów i strategii

W zakresie funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego podejmowanych jest wiele polityk, programów, czy strategii. Z uwagi na fakt, iż gmina jest podstawową jednostką samorządu terytorialnego, przy realizacji zadań publicznych na tym szczeblu pojawia się najwięcej tego typu dokumentów. Poniżej przedstawiono wykaz najistotniejszych z nich realizowanych przez Burmistrza Toszka w 2022 r.

1. Strategia Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027

Strategia Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027 to jeden z najważniejszych dokumentów przygotowywanych przez samorząd gminny. Dokument ten należy postrzegać jako długofalowy proces wytyczania i osiągania celów całej wspólnoty samorządowej. Określa ona generalny kierunek, aspiracje i priorytety rozwoju społeczno-gospodarczego jednostki oraz przedstawia metody i narzędzia wdrożeniowe. Postanowienia Strategii stanowią zatem determinantę decyzji merytorycznych, organizacyjnych i finansowych podejmowanych przez władze samorządowe. Dokument jest także odpowiedzią na ustawowy wymóg prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o strategię, jak również skuteczną próbą dostosowania się do standardów europejskich.

Strategia została przyjęta Uchwałą nr XXXVI/466/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027.

Cel operacyjny 1. Zwiększenie atrakcyjności gminy m.in. poprzez poprawę jakości usług publicznych i bezpieczeństwa życia w Gminie Toszek, realizowany w szczególności poprzez:

1) podejmowanie bieżących działań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy poprzez doskonalenie systemu działania służb porządkowych (policji, straży pożarnej), co zostało opisane w rozdziale I – pkt 3 raportu. Dodatkowo władze samorządowe współpracowały z podmiotami zajmującymi się szeroko pojętą ochroną i promocją zdrowia (placówki podstawowej opieki zdrowotnej, szpitale);
2) realizację wieloletnich projektów/przedsięwzięć inwestycyjnych, w szczególności:
   - ✓ *„Budowa przedszkola w Kotulinie”;*
   - ✓ *„Parkuj i jedź – budowa centrum przesiadkowego w Toszku”;*
   - ✓ *„Tworzenie i odnowienie zieleni w Gminie Toszek” ;*
   - ✓ *„Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Toszek”.*

   Sposób realizacji w/w przedsięwzięć w 2022 r. został już opisany w rozdziale I pkt 2 raportu.

Cel operacyjny 2. Zrównoważony rozwój turystyki poprzez wykorzystanie naturalnych zasobów oraz dziedzictwa naturalnego w Gminie Toszek, realizowany w szczególności poprzez:

1) poprawę jakości i dostępności terenów zielonych – poprzez realizację przedsięwzięcia *„Tworzenie i odnowienie zieleni w Gminie Toszek"* w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Oś Priorytetowa II - Ochrona Środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu, Działanie 2.5 Poprawa jakości środowiska miejskiego, typ projektu 2.5.2 Rozwój terenów zieleni w miastach i ich obszarach funkcjonalnych: cel operacji - zagospodarowanie terenów zielonych na terenie Toszka obejmujących skwery przy ulicy Tarnogórskiej, Krasińskiego, Gustawa Morcinka oraz obszar przy cmentarzu i obszar podzamcza (utworzenie szlaków pieszych i rowerowych, ogród sensoryczny, mini skatepark, place zabaw i do ćwiczeń, oświetlenie i monitoring), co zostało opisane w rozdziale I niniejszego raportu;
2) bieżące działania związane z utrzymaniem zieleni gminnej (koszenie trawników, przycinanie żywopłotów, utrzymanie poboczy dróg gminnych, sadzenie drzew, krzewów i kwiatów, porządkowanie terenów publicznych, przycinanie drzew itp.);
3) bieżące utrzymanie i promocję wyznaczonych w gminie tras turystycznych i dydaktycznych (pieszych i rowerowych) wykorzystujących istniejące walory - na terenie Gminy są dwie ścieżki przyrodniczo-kulturowe:
   - ✓ ścieżka dydaktyczno-przyrodnicza Fazaniec, położona na północno-wschodnim obszarze Gminy, która obejmuje najlepiej zachowane siedliska o znaczeniu europejskim (w lesie tym zachowały się stare drzewostany dębowe, grabowe i bukowe, w których drzewa osiągają wiek ponad 210 lat);
   - ✓ szlak Via Regia – droga św. Jakuba – odcinek paneuropejskiej trasy dawnego szlaku pielgrzymkowego, który prowadzi z Europy Wschodniej do Santiago de Compostela w Hiszpanii przebiegającej przez Toszek, a oznaczony muszlą.

   Poza trasami turystycznymi mającymi swoje odnogi w całej Europie, teren Gminy Toszek przecinają lokalne drogi turystyczne wiodące przez ciekawe pod względem historycznym zakątki Gminy, do których można zaliczyć:
   - ✓ szlaki piesze (3): Szlak Powstańców Śląskich (niebieski); Szlak Okrężny wokół Gliwic (żółty); Szlak Stulecia Turystyki (zielony);
   - ✓ trasy rowerowe (4): *w poszukiwaniu Złotej Kaczki*, *Kot*, *Razem czy osobno*, *Szlak Zabytków Ziemi Toszeckiej;*
4) organizację różnych wydarzeń na toszeckim zamku oraz płycie zabytkowego rynku (np. Dzień Dziecka, Brewerie Toszeckie, Toszecki Jarmark Adwentowy i wiele innych, które wzbogacają ofertę kulturalną gminy, a także pośrednio wpływają na rozwój turystyki).

Przykładowe wydarzenia zrealizowane w 2022 r. zostały szczegółowo opisane w pkt 11 niniejszego rozdziału. Warto w tym miejscu jednak zwrócić uwagę na szczególne wydarzenie, które miało miejsce w 2022 r. – wystawę pn. *„Tropem rycerza Mikołaja. O Badaniach siedziby rycerskiej w Ciochowicach"*. Wystawa została objęta honorowym patronatem Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach - Łukasza Konarzewskiego

Rysunek 49

Po lewej plakat promocyjno-informacyjny dotyczący organizowanego wydarzenia, po prawej zdjęcie z wystawy

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Cel operacyjny 3. Rozwój usług oraz infrastruktury mającej na celu aktywizację oraz integrację wielopokoleniowej społeczności lokalnej Gminy Toszek, realizowany w szczególności poprzez:

1) bieżące działania związane z utrzymaniem istniejących obiektów infrastruktury publicznej: drogi, chodniki, budynki, parki, skwery, cmentarze, boiska, place zabaw, strefy aktywności (siłownie zewnętrze) itp.;
2) tworzenie nowych miejsc spędzania wolnego czasu przykładowo poprzez realizację projektu *„Tworzenie i odnowienie zieleni w Toszku"*, realizację zadań w ramach Funduszu Sołeckiego (przykładowo: budowę placu zabaw w Boguszycach, posadowienie wiaty biesiadnej w Ciochowicach, zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wiejskiej i brukowanie miejsc postojowych w Paczynie, zakup gablot informacyjnych, termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Sarnowie) oraz w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego. Zadania zrealizowane w 2022 r. w ramach Funduszu Sołeckiego oraz Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego zostały opisane w rozdziale IV niniejszego raportu;
3) realizację rozpoczętych w latach poprzednich przedsięwzięć/projektów wieloletnich, przykładowo *„Parkuj i jedź – budowa centrum przesiadkowego w Toszku"* ;
4) bieżące działania związane z aktywizacją grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym (seniorów, osób niepełnosprawnych, ubogich lub z problemami) poprzez realizacje programów opiekuńczych/ opiekuńczo-wychowawczych oraz programu senioralnego wskazanych i opisanych szczegółowo w dalszej części raportu w pkt 15-20 niniejszego raportu;
5) utworzenie SIM Śląsk Północ Sp. z.o.o. z siedzibą w Lublińcu, której jednym ze wspólników jest Gmina Toszek. Podstawowym celem gospodarczym w/w spółki jest budowanie domów mieszkalnych oraz ich eksploatacja na zasadach najmu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2224 z późn. zm.). W 2022 r. Gmina Toszek objęła udziały w spółce za kwotę 3.000.000,00 zł (całość sfinansowana z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa).

Cel operacyjny 4 Uefektywnienie gospodarczych procesów rozwojowych Gminy Toszek, realizowany poprzez:

1) rozwój infrastruktury publicznej, w szczególności poprzez budowę *„Centrum przesiadkowego w Toszku"* oraz inne bieżące działania, tj.:
   - ✓ remonty cząstkowe dróg gminnych;
   - ✓ remont nawierzchni dróg gminnych gruntowych
   - ✓ zimowe utrzymanie dróg gminnych;
   - ✓ zimowe utrzymanie chodników;
   - ✓ utrzymanie przystanków komunikacji zbiorowej,

   co zostało już wskazane w rozdziale I – pkt 2.

2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Toszek

Burmistrz Toszka w 2022 r. w celu oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dokonał analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenił postępy w opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dokonał analizy wniosków w sprawie sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jak również miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Rada Miejska w Toszku Uchwałą nr XXX/207/2017 z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Toszek i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego stwierdziła, iż studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Toszek uchwalone Uchwałą Nr XXVIII/195/2016 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 20 listopada 2016 r. jest aktualne, jednocześnie wskazała potrzebę aktualizacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W roku 2022 Rada Miejska w Toszku podjęła uchwały nr XLVIII/569/2022 oraz L/596/2022 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Toszek. Powierzchnia terenów do zmiany studium wynosi około 245 ha. Zmiana studium dotyczyła dopuszczenia funkcji produkcyjno-usługowej i składowo-magazynowej, rolnej oraz dopuszczającej lokalizowanie odnawialnych źródeł energii (farmy fotowoltaiczne) na terenie Płużniczki i miasta Toszek.

3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Gmina Toszek ma powierzchnię około 98,53 km^2, z czego około 98,51 km^2 objętych jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (w porównaniu z danymi zawartymi w poprzednich raportach nic się w tym zakresie nie zmieniło).

Łączna powierzchnia przeznaczenia terenów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego kształtuje się następująco[36]:

- 67% - tereny rolnicze;
- 17,5% - tereny zielone i wody;
- 6,1% - zabudowa mieszkaniowa;
- 4,9% - komunikacja;

[36] ukształtowanie terenu Gminy Toszek zgodnie z przeznaczeniem według planu zagospodarowania przestrzennego nie zmieniło się w stosunku do roku 2020 - wartości procentowe bez zmian

- 2,3% - zabudowa usługowa;
- 2% - zabudowa techniczno-produkcyjna;
- 0,20% - infrastruktura techniczna.

Obecnie (od 2019 r.) trwają prace nad zmianą fragmentów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodnie z uchwałami:

- XLII/454/2014 Rady Miejskiej w Toszku – teren powierzchni do zmiany wynosi ok. 70 ha,
- XXX/208/2017 Rady Miejskiej w Toszku – teren powierzchni do zmiany wynosi ok. 112 ha,
- XVII/270/2020 Rady Miejskiej w Toszku – teren powierzchni do zmiany wynosi ok. 14 ha,
- XLI/516/2022 Rady Miejskiej w Toszku – teren powierzchni do zmiany wynosi ok. 5 ha.

Powierzchnia terenów do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wskazanych w w/w uchwałach wynosi łącznie około 201 ha.

Projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczą dopuszczenia funkcji produkcyjno-usługowej i składowo-magazynowej, mieszkaniowo-usługowej, terenu cmentarza w Paczynie, zieleni oraz infrastruktury technicznej.

W 2022 r. nie uchwalono nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Uchwały dotyczące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jak również miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dostępne są pod adresem www.toszek.e-mapa.net. Właścicielem serwisu „Geoportal Gminy Toszek" jest Urząd Miejski w Toszku. Udostępnione w serwisie dane mogą być wykorzystywane jedynie w zakresie przybliżonej identyfikacji i lokalizacji przestrzennej oraz mogą posiadać zróżnicowany stopień aktualności i szczegółowości. Zawarte w nim informacje oraz wygenerowane z niego wydruki nie stanowią dokumentów w postępowaniach administracyjnych i innych. W serwisie został też udostępniony rejestr aktów planowania przestrzennego.

4. Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Toszek na lata 2022-2026

Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Toszek na lata 2022-2026 został przyjęty Uchwałą nr XLII/527/2022 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Toszek na lata 2022-2026.

Mieszkaniowy zasób Gminy położony jest na terenie miasta Toszek oraz przynależnych sołectw, tj. Kotulin, Ligota Toszecka, Paczyna, Pisarzowice, Pniów, Wilkowiczki, Sarnów, Kotliszowice, który od roku 2021 jest zarządzany i administrowany przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Toszku Sp. z o.o. Wynagrodzenie spółki z tytułu wykonywania w/w zadań w roku 2022 wynosiło 139.816,57 zł.

Mieszkaniowy zasób Gminy Toszek, według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r., to 206 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 9.574,06 m^2.

Mieszkaniowy zasób Gminy kształtuje się następująco:

1) na terenie miasta Toszek znajdują się 146 mieszkania gminne, w tym:
   - 133 mieszkań w najmie komunalnym;
   - 13 mieszkań w najmie socjalnym;
2) na terenie wiejskim znajduje się 60 mieszkań gminnych, w tym:
   - 54 mieszkań w najmie komunalnym;
   - 6 mieszkań w najmie socjalnym.

Gmina Toszek, w celu zaspokajania potrzeb mieszkańców, podnajmuje 19 lokali[37] z przeznaczeniem na lokale socjalne[38] na terenie gminy.

Tabela 15

Lokale mieszkalne stanowiące wyłączną własność Gminy Toszek lub w samoistnym jej posiadaniu

l.p.	Adres	Ilość mieszkań (szt.)	Powierzchnia lokali mieszkalnych (m²)
1	Toszek, ul. Dworcowa 17A	4	187
2	Toszek, ul. Gliwicka 10	3	164,11
3	Toszek, ul. Gliwicka 24	2	131,44
4	Toszek, ul. Kościelna 1	4	128,46
5	Toszek, ul. Ratuszowa 2	2	136,56
6	Toszek, ul. Strzelecka 8	2	73,15
7	Toszek, ul. Strzelecka 11	3	174,5
8	Toszek, ul. Strzelecka 23	11	612,56
9	Toszek, ul. Strzelecka 27	3	185,04
10	Toszek, ul. Strzelecka 28	10	324,04
11	Toszek, ul. Strzelecka 29	1	45,6
12	Toszek, ul. Strzelecka 31	1	89,1
13	Toszek, ul. Strzelecka 33	2	101,33
14	Toszek, ul. Wolności 8	1	22,2
15	Toszek, ul. Wolności 11	5	181,36
16	Toszek, ul. Wolności 13	6	229,18
17	Ligota Toszecka, ul. Toszecka 7A	1	191,87
18	Ligota Toszecka, ul. Gromadzka 1	7	267,19
19	Paczyna, ul. Wiejska 14	1	78,44
20	Paczyna, ul. Wiejska 26	6	227,99
21	Paczyna, ul. Wiejska 42	3	122,1
22	Paczyna, ul. Wiejska 75	6	358,69
23	Paczyna, Pl. Drzewny 5B	1	109,38
24	Pniów, ul. Wiejska 11	3	87,11

[37] W roku 2020 podnajmowano 27 lokali z przeznaczeniem na lokale socjalne
[38] W tym zakresie nie nastąpiła zmiana w stosunku do roku 2020

l.p.	Adres	Ilość mieszkań (szt.)	Powierzchnia lokali mieszkalnych (m²)
25	Pniów, ul. Wiejska 21	3	127,03
26	Wilkowiczki, ul. Wiejska 1	3	131,9
27	Sarnów, ul. Wiejska 17	2	130,37
28	Kotliszowice, ul. Wiejska 19	1	50,2
RAZEM		**97**	**4.667,9 m²**

źródło: opracowanie własne

Tabela 16

Lokale mieszkalne usytuowane w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych

l.p.	Adres	Ilość mieszkań	Powierzchnia lokali mieszkalnych (w m²)
1	Toszek, ul. Chrobrego 1, ul. Rynek 22	2	103,26
2	Toszek, ul. Chrobrego 21	3	131,24
3	Toszek, ul. Dworcowa 22	1	27,56
4	Toszek, ul. Dworcowa 23	1	19,60
5	Toszek, ul. Dworcowa 29	6	261,42
6	Toszek, ul. Gliwicka 15	2	87,75
7	Toszek, ul. Gliwicka 20	1	52,21
8	Toszek, ul. Gliwicka 20A	1	52,10
9	Toszek, ul. Konopnickiej 26	4	212,94
10	Toszek, ul. Kościuszki 1	4	183,78
11	Toszek, ul. Miarki 1	4	146,73
12	Toszek, ul. Miarki 3	3	89,45
13	Toszek, ul. Miarki 5	1	32,25
14	Toszek, ul. Powstańców 8	1	49,51
15	Toszek, ul. Powstańców 12	2	144,50
16	Toszek, ul. Tarnogórska 2	1	69,75
17	Toszek, ul. Rynek 4	2	141,91

l.p.	Adres	Ilość mieszkań (szt.)	Powierzchnia lokali mieszkalnych (m²)
18	Toszek, ul. Rynek 5	3	79,98
19	Toszek, ul. Rynek 7	2	99,25
20	Toszek, ul. Rynek 9	1	19,39
21	Toszek, ul. Rynek 10	2	73,77
22	Toszek, ul. Rynek 11	2	84,29
23	Toszek, ul. Rynek 14	4	127,55
24	Toszek, ul. Rynek 16	5	245,20
25	Toszek, ul. Strzelecka 1	1	32,88
26	Toszek, ul. Strzelecka 2	1	34,75
27	Toszek, ul. Strzelecka 9	5	250,32
28	Toszek, ul. Strzelecka 10	2	85,50
29	Toszek, ul. Strzelecka 19	1	43,84
30	Toszek, ul. Wielowiejska 1	5	319,50
31	Toszek, ul. Wielowiejska 3	4	180,42
32	Toszek, ul. Wielowiejska 7	2	91,70
33	Toszek, ul. Wielowiejska 17	5	192,71
34	Toszek, ul. Wolności 10	1	61,83
35	Toszek, ul. Wilkowicka 20/22	1	77,60
36	Paczyna, ul. Leśna 7	4	112,23
37	Paczyna, ul. Wiejska 2A	2	89,35
38	Paczyna, ul. Wiejska 3	4	169,63
39	Pisarzowice, ul. Wiejska 45	1	65,57
40	Płużniczka, ul. Wiejska 1	8	372,17
41	Kotliszowice, ul. Wielowiejska 3G	4	190,77
RAZEM		**109**	**4.906,16 m²**

źródło: opracowanie własne

W 2022 r. Burmistrz Toszka wydał 12 skierowań na zawarcie umowy najmu lokali. W 2022 roku nie wydano żadnego skierowania na remonty lokali na koszt własny przyszłych najemców ze względu na brak wniosków w tej sprawie (dla porównania w roku 2021 wydano 3 takie skierowania).

Zasady przydziału mieszkania z mieszkaniowego zasobu Gminy Toszek reguluje Uchwała nr XXXVII/475/2022 z dnia 26 stycznia 2022 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Toszek.

W 2022 r. dokonano remontów lokali i budynków będących własnością Gminy Toszek na łączną kwotę 124.791,90 zł[39], w tym:

- ✓ remonty kominów – 34.012,00 zł;
- ✓ budowa łazienki w lokalu komunalnym przy ul. Kościelnej 1 w Toszku – 7.800,00 zł;
- ✓ techniczne utrzymanie budynków komunalnych (w tym: udrażnianie kanalizacji, wymiany klap dymowych, naprawa instalacji elektrycznych, naprawy kominów, usuwanie awarii) – 18.956,00 zł;
- ✓ opróżnianie, odmalowanie, wymiana drzwi, zabezpieczenie i dezynfekcja w opuszczonych lokalach komunalnych – 22.732,90 zł;
- ✓ remonty systemu ogrzewania w lokalach komunalnych, w tym wymiana źródeł ciepła – 15.410,52;
- ✓ naprawy poszycia dachowego – 2.282,71;
- ✓ remonty instalacji oświetleniowej i elektrycznej – 2.183,00 zł;
- ✓ czyszczenie kanalizacji sanitarnej – 3.168,77 zł;
- ✓ wymiana drzwi wejściowych do budynku komunalnego znajdującego się w Paczynie przy ul. Wiejskiej 75 – 5.454,00 zł;
- ✓ projekty rozbiórki budynków gospodarczych przy ul. Strzeleckiej 1 w Toszku – 12.792,00 zł;

W 2022 r. wypłacono 340 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę 76.844,76 zł (w roku 2021 wypłacono 347 na łączną kwotę: 90.401,03 zł), co szczegółowo przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 17

Dodatki mieszkaniowe w 2022 r.

Wyszczególnienie		Liczba wypłaconych w 2022 r. dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych w 2022 r. dodatków mieszkaniowych
w zasobie:	gminnym	129	23.252,66 zł
	spółdzielczym	103	36.346,88 zł
	wspólnot mieszkaniowych	90	15.324,77 zł
	prywatnym	9	633,27 zł
	towarzystw budownictwa społecznego	0	0,00 zł
	innych podmiotów	9	1.287,18 zł
Razem (ogółem)		**340**	**76.844,76 zł**

źródło: opracowanie własne

Zgodnie z Zarządzeniem nr 0050.115.2021 Burmistrza Toszka z dnia 31 maja 2021 r. w sprawie wymiany systemu ogrzewania lokali mieszkalnych stanowiących własność lub współwłasność Gminy Toszek ze świadczenia zamiennego, polegającego na zaliczeniu na poczet przyszłych należności czynszowych kosztu kwalifikowanego wymiany instalacji grzewczej (na koszt własny najemcy lub przyszłego najemcy) skorzystało 4 najemców.

[39] Dla porównania w roku 2020 dokonano remontów lokali i budynków będących własnością Gminy Toszek na łączną kwotę 67.337,18 zł, a w roku 2021 - 120.760,03 zł

Wynajmowanie lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Toszek związane jest z pobieraniem opłat od najemców (mieszkańców) przez gminę – nie wszyscy dokonują jednak opłat w ustalonych terminach. Wysokość naliczonych zaległości (zadłużenia mieszkańców) względem Gminy Toszek na przestrzeni ostatnich 4 lat kształtowała się następująco:

– w roku 2020 – 1.353.638,87 zł[40],
– w roku 2021 - 1.244.753,22 zł[41],
– w roku 2022 – 1.258.412,70 zł[42].

Ze wskazanych powyżej danych można wnioskować, iż wysokość zadłużeń mieszkańców w latach 2021-2022 utrzymuje się na porównywalnym poziomie (różnica wynosi 13.659,48 zł). Jednak w porównaniu z rokiem 2020 wysokość zadłużeń spadła o 95.2266,17 zł. Na bieżąco prowadzone są działania celem wyegzekwowania należności z tego tytułu - w 2022 r. złożono 9 pozwów do sądu, z czego 4 sprawy zostały już zakończone i udało się z tego tytułu uzyskać zwrot w wysokości 30.830,81 zł.

Wysokość wpłat na konto jednostki samorządu terytorialnego w 2022 r. z tytułu ugody, (tzw. egzekucja należności) kształtuje się podobnie jak w latach poprzednich. W 2022 r. z tytułu ugody uzyskano 22.918,54 zł (pozostałość do zapłaty według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. - 54.535,64 zł).

Odpisy zadłużeń po zmarłych najemcach, które zmniejszają wysokość zadłużenia mieszkańców utrzymują się na porównywalnym poziomie, co w roku poprzednim.

5. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Toszek na lata 2020-2023 z perspektywą do 2026 roku

Ochrona środowiska naturalnego wraz z odpowiednią dbałością o życie mieszkańców jest obowiązkiem gminy, a cel ten powinien wynikać z harmonijnie prowadzonej polityki ekologicznej, zgodnej z przyjętymi dokumentami strategicznym na danym obszarze. Efektywność działań zależy od przyjętych kierunków i rozwiązań, a także współpracy pomiędzy podmiotami i jednostkami samorządu terytorialnego - szczególnie w obszarach, w których przewidywane są zagrożenia środowiskowe lub na terenach ochrony przyrodniczej. Niezbędne więc było przyjęcie dokumentu zarządzania strategicznego, który określi zadania dla wszystkich podmiotów korzystających z zasobów i mających swój udział w ochronie środowiska. Mając na uwadze powyższe Uchwałą nr XVIII/392/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 29 kwietnia 2021 r. został przyjęty *„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Toszek na lata 2020-2023 z perspektywą do 2026 roku”*.

Program ten ma pozwolić na efektywne zarządzanie środowiskiem, co oznacza systematyczną poprawę jego stanu oraz ochronę przed dalszą degradacją. Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową dla obszaru gminy, ustala jej cele i zadania środowiskowe, a także wyznacza obszary priorytetowych programów wykonawczych. Ma on za zadanie ułatwiać i przyspieszyć rozwiązywanie zagadnień techniczno-ekonomicznych związanych z przyszłymi projektami z zakresu ochrony środowiska.

Program wspomagać powinien ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie z uwzględnieniem konieczności ochrony środowiska.

[40] według stanu na dzień 1 stycznia 2021 r.
[41] według stanu na dzień 1 stycznia 2022 r.
[42] według stanu na dzień 1 stycznia 2023 r.

Edukacja ekologiczna

W zakresie edukacji ekologicznej najważniejszym celem, do którego należy dążyć jest wykształcenie świadomości ekologicznej i przekonanie mieszkańców Gminy Toszek o konieczności myślenia i działania według zasad ekorozwoju/zrównoważonego rozwoju. Jest to praca wymagająca wielu lat i starań mających na celu podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Gospodarka odpadami

Głównym celem nowelizacji przepisów dotyczących odpadów komunalnych jest zmniejszenie ilości tych odpadów oddawanych na składowiska. Samorządy zostały zobowiązane do osiągnięcia wysokich poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych, jak również ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Nadrzędnym celem wieloletniego programu gospodarki odpadami komunalnymi jest poprawa wyglądu, estetyki i czystości Gminy Toszek, a tym samym poprawa warunków życia jej mieszkańców. Przyjęcie określonej strategii wymuszone jest istniejącą sytuacją w gospodarce odpadami, która w najbardziej skrótowej formie wyraża się koniecznością maksymalnego ograniczania ilości składowanych odpadów. Wynika to także z obowiązującej ustawy o odpadach, jak również ze strategii Unii Europejskiej przewidującej stopniowe wprowadzanie zakazu składowania odpadów w formie nieprzetworzonej. Tak więc rozwój technologii przerobu i unieszkodliwiania odpadów jest koniecznością, która niestety pociąga za sobą wzrost kosztów.

Selektywna zbiórka odpadów w zabudowie jednorodzinnej, prowadzona była w systemie workowym, tzw. „segregacja u źródła", natomiast w zabudowie wielorodzinnej w systemie zbiórki do pojemników. Na terenie Gminy Toszek działał także Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany w Toszku przy ul. Boguszyckiej 1 - mieszkańcy mogą tam przekazywać bezpłatnie selektywnie zebrane odpady komunalne.

W 2022 r. w PSZOK-u odebrano łącznie 2.485,37 Mg odpadów komunalnych, tj. o 1.986,349 Mg więcej niż w roku 2021, w tym:[43]

- 257,240 Mg odpadów wielkogabarytowych, tj. o 9,48 Mg więcej niż w roku 2021;
- 237,660 Mg odpadów betonowych oraz gruzu betonowego, tj. o 39,76 Mg więcej niż w roku 2021;
- 0,200 Mg opakowań z papieru i tektury, tj. o 0,151 Mg mniej niż w roku 2021;
- 5,080 Mg zużytych opon, tj. o 1,18 Mg więcej niż w roku 2021;
- 0,043 Mg baterii i akumulatorów, tj. o 0,037 Mg mniej niż w roku 2021;
- 10,700 Mg zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, tj. o 6,60 Mg mniej niż w roku 2021.

Szczegółowa analiza odpadów komunalnych wytwarzanych przez mieszkańców Gminy Toszek i odbieranych przez PSZOK znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej (zakładka „Gospodarka odpadami").

W związku ze wzrostem masy odbieranych opadów komunalnych każdego roku zwiększa się wysokość ponoszonych kosztów w związku z ich odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwieniem, co zostało przedstawione na poniższym wykresie. W 2022 roku odnotowano nieznaczny spadek tych wydatków w stosunku do roku 2021.

[43] Na podstawie „Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Toszek za rok 2022" udostępnionej w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek

Wykres 8

Wysokość kosztów poniesionych przez Gminę Toszek w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwieniem odpadów komunalnych w latach 2019-2022 (w zł) – wykres porównawczy

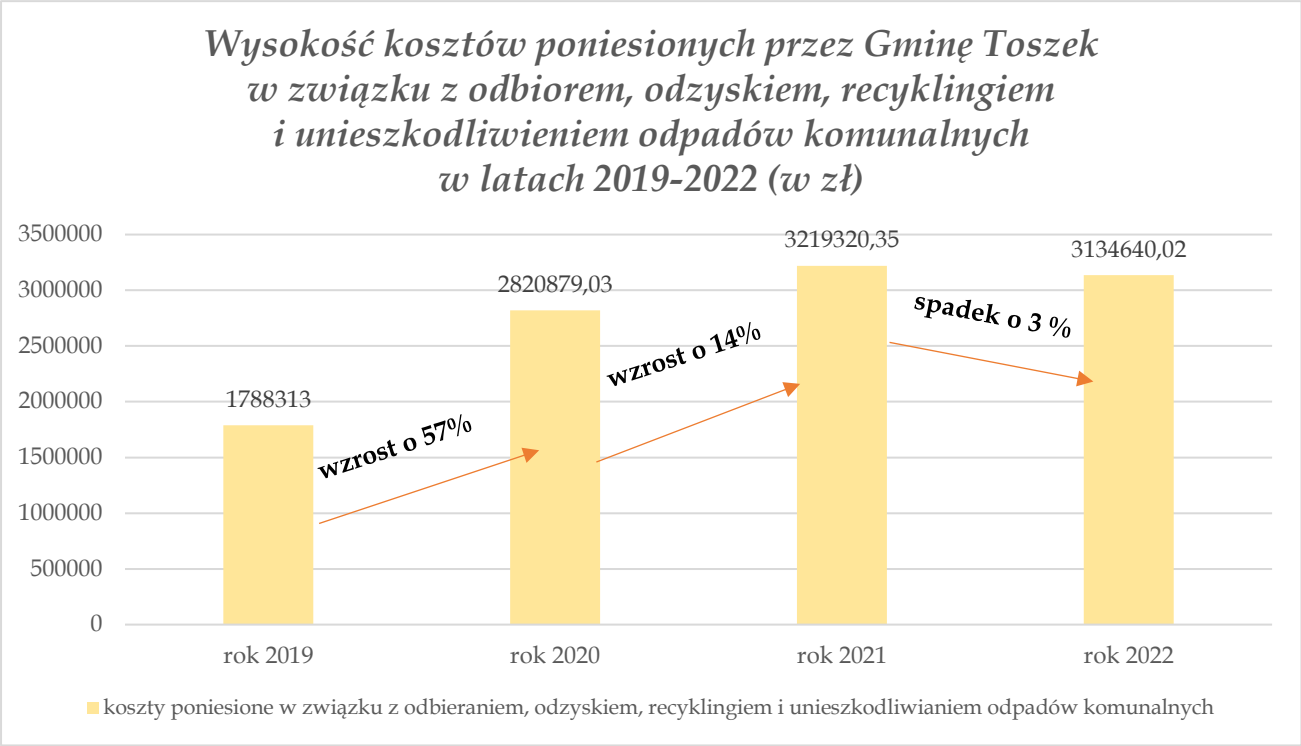

źródło: opracowanie własne

„Czyste Powietrze"

1 lipca 2021 r. Gmina Toszek zawarła Porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach (dalej: WFOŚiGW w Katowicach), w ramach którego obsługiwany jest gminny punkt Konsultacyjno-Informacyjny programu priorytetowego „Czyste Powietrze", który czynny jest dwa razy w tygodniu, we wtorki i w czwartki w godzinach pracy Urzędu Miejskiego w Toszku.

W ramach zawartego Porozumienia Gmina Toszek zobowiązana jest udzielać pomocy przy ubieganiu się o dofinansowanie na wymianę źródeł ciepła, termomodernizację budynku i innych elementów ujętych w Programie. Oprócz pomocy w wypełnianiu wniosku, osoba prowadząca w/w punkt, udziela wszelkich informacji beneficjentom, weryfikując przy tym potencjalnych wnioskodawców. Pomoc wiąże się również z późniejszym rozliczeniem dotacji, wobec czego pracownik ma za zadanie sprawdzać dokumentację do jej rozliczenia przed wysłaniem jej przez beneficjenta do WFOŚiGW w Katowicach.

Rysunek 50

Promocja utworzonego w Urzędzie Miejskim w Toszku punktu konsultacyjno-informacyjnego Programu „Czyste Powietrze"

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Od momentu uruchomienia punktu do końca 2022 r. złożono łącznie:

- ✓ 111 wniosków w podstawowym poziomie dofinansowania,
- ✓ 29 wniosków w podwyższonym poziomie dofinansowania,
- ✓ 7 wniosków w najwyższym poziomie dofinansowania.

W ramach działania punktu udzielono pomocy przy rozliczeniu 83 wniosków o płatność w ramach programu „Czyste Powietrze".

Rysunek 51

Spotkanie konsultacyjno-informacyjne dotyczące realizowanego Programu „Czyste Powietrze"

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Dodatkowo we wrześniu 2022 r. Gmina Toszek podpisała porozumienie w sprawie dodatkowego finansowania dla najbardziej aktywnych gmin wdrażających program priorytetowy „Czyste Powietrze", które opiewało na kwotę 25.600,00 zł.

W rankingu najbardziej aktywnych gmin w programie „Czyste Powietrze" prowadzonym przez Krakowski Alarm Smogowy Gmina Toszek uplasowała się na 11. miejscu wśród 100 najaktywniejszych gmin.

Rysunek 52

Ranking gmin w Programie „Czyste Powietrze"

źródło: https://krakowskialarmsmogowy.pl/ranking/

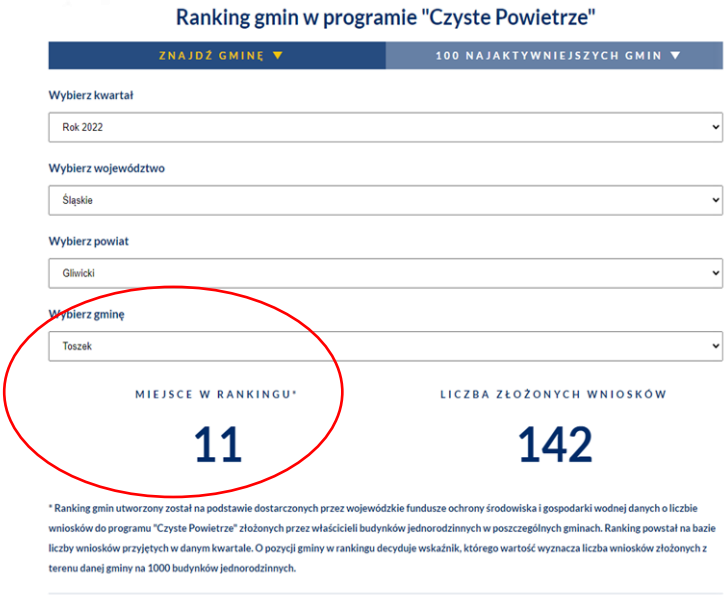

W 2022 r. w ramach realizacji przedmiotowego programu zakupiono czujnik powietrza Syngeos AIR z zestawem edukacyjnym i monitorem o łącznej wysokości (wartości) 9.777,27 zł z przeznaczeniem dla Szkoły Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku, zintegrowany z dotychczas zamieszczonymi czujnikami – pozwala on na wyświetlanie informacji dotyczących zanieczyszczenia powierza z rozróżnieniem na smog i inne zanieczyszczenia oraz możliwość grupowania czujników i wyświetlania kilku na jednym ekranie. Dzięki synchronizacji czujnika z centralną aplikacją w dowolnym momencie można sprawdzić jakość powietrza w gminie (poniżej screen ze strony internetowej https://panel.syngeos.pl).

Rysunek 53

Pomiar powierza w gminie Toszek dostępny online dzięki zamontowanemu czujnikowi na budynku Szkoły Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku

źródło:panel.syngeos.pl

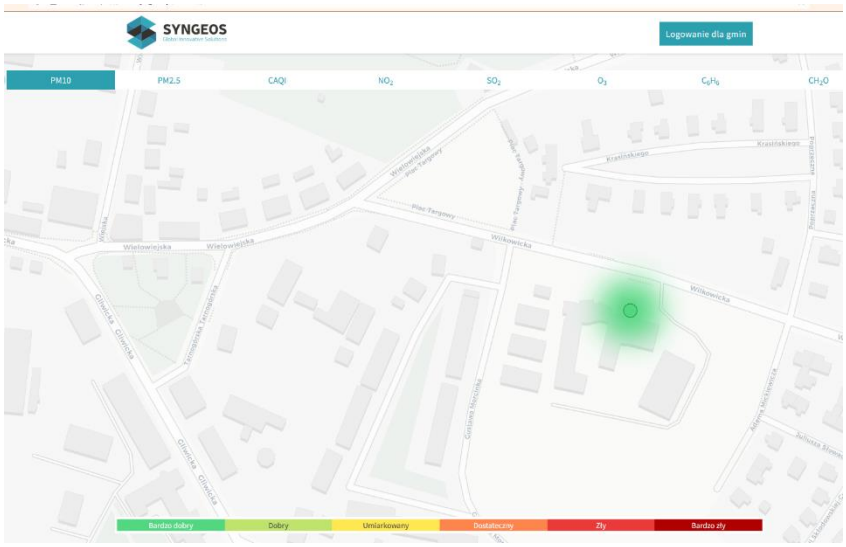

„Ciepłe Mieszkanie"

W grudniu 2022 r. Gmina Toszek złożyła wniosek dla gmin o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie" na kwotę 2.250.000,00 zł do WFOŚiGW w Katowicach. Program obejmuje wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych. Okres realizacji przedmiotowego Programu na szczeblu ogólnokrajowym określono na lata 2022-2026. W Gminie Toszek realizacja przedmiotowego Programu przypada na lata 2023-2024.

6. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Toszek w 2022 roku

Zgodnie z art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 572) rada gminy wypełniając ustawowy obowiązek określa w drodze uchwały, corocznie do 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Program ma na celu ograniczenie na terenie gminy zjawiska bezdomności zwierząt, stanowiącego zagrożenie dla ludzi oraz powodującego ich cierpienie, a planowane działania zmierzające do ograniczenia populacji zwierząt, znajdowania im nowych opiekunów poprzez adopcję oraz edukacja mogą przyczynić się do częściowego rozwiązania powyższego problemu w okresie kilku lat. Realizacja tego programu limitowana była w 2022 r. wysokością środków przeznaczonych w budżecie Gminy Toszek na jego realizację.

Celem programu była opieka nad zwierzętami bezdomnymi i zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie gminy Toszek – w 2022 r. był on sukcesywnie realizowany poprzez:

1) odławianie bezdomnych zwierząt;
2) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
3) obligatoryjną sterylizację albo kastrację zwierząt w schronisku dla zwierząt;
4) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
5) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie w okresie zimowym, tj. od 1 listopada do 31 marca;
6) sterylizację i kastrację dojrzałych płciowo kotów, celem ograniczenia populacji wolno żyjących kotów;
7) usypianie ślepych miotów;
8) zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich;
9) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
10) zapewnienie bezpłatnego oznakowania psów mikrochipem.

Realizacja w/w zadań stała się możliwa dzięki zawartym w 2021 r. umowom, tj.:

1) umowie na interwencyjne odławianie bezdomnych psów i kotów z terenu Gminy Toszek oraz ich dowóz do schroniska; odbiór w schronisku, bezdomnych psów i kotów z terenu Gminy Toszek oraz zapewnienie im odpowiednich warunków bytowych, sanitarnych i opieki weterynaryjnej aż do przejęcia zwierzęcia przez nowego właściciela lub jego naturalnej śmierci – realizując postanowienia umowne w 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości: 47.601,00 zł (według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.). Dla porównania w roku 2021 wydatkowano na ten cel kwotę 16.174,50 zł, czyli o 31.426,50 zł mniej niż w roku 2022;

2) umowie na całodobową opiekę weterynaryjną nad zwierzętami bezdomnymi, w przypadku zdarzeń drogowych z ich udziałem, sterylizacja i kastracja wolno żyjących kotów oraz eutanazja ślepych miotów - śmierci – realizując postanowienia umowne w 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości: 4.928,04 zł (według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.). Dla porównania w 2021 r. wydatkowano 3.411,42 zł, czyli o 1.516,62 zł mniej niż w roku 2022;
3) umowie na całodobową gotowość do przyjęcia bezdomnych zwierząt gospodarskich z terenu Gminy Toszek do gospodarstwa rolnego mieszczącego się przy ul. Wiejskiej 10 w Kochanowicach - realizując postanowienia umowne w 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości: 1.623,60 zł (według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.), tj. porównywalnie jak w roku poprzednim – 2021 (w 2022 r. wydatkowano na ten cel kwotę o 147,60 zł więcej niż w 2021).

7. Gminny program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta i Gminy Toszek na lata 2012 – 2032

Zgodnie z postanowieniami Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest proces usuwania wyrobów zawierających azbest powinien zakończyć się do dnia 31 grudnia 2032 r. Okres usuwania tych wyrobów wynika z dużej ich ilości, a w związku z tym wysokich nakładów finansowych na sfinansowanie zadania.

Konieczne jest również przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji ilości i stanu technicznego występujących wyrobów z azbestem.

Nadrzędnym celem Gminnego programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta i Gminy Toszek na lata 2012-2032, który został przyjęty Uchwałą nr XIX/200/2012 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 25 kwietnia 2012 r., jest bezpieczne dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcie wyrobów zawierających azbest z obszaru Gminy Toszek do końca roku 2032.

W ramach w/w programu Gmina dofinansowuje działania polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych.

W przedmiotowym programie wyznaczone zostały cele średnioterminowe na lata 2016-2022. W roku 2022 założono usunięcie z terenu Gminy Toszek 415 m² wyrobów zawierających azbest oraz pozyskanie środków na realizację tego zadania.

W 2022 r. został złożony wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach o przyznanie dofinansowania w formie dotacji na realizację zadania pn.: *„Demontaż, odbiór, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Toszek w 2022 i 2023 roku”.*

Wniosek został rozpatrzony pozytywnie, na rok 2022 Gmina otrzymała dotację w wysokości 3.382,60 zł. W ramach otrzymanego dofinansowania usunięto i przekazano do unieszkodliwienia 5,395 Mg (5 ton 395 kg) wyrobów zawierających azbest, pochodzących z 1 budynku mieszkalnego oraz 4 nieruchomości, na których gromadzone były wyroby zawierające azbest (na paletach, w workach). W związku z powyższym udało się osiągnąć wyznaczony cel.

Rysunek 54

Azbest składowany przez mieszkańców na terenie gminy Toszek w roku 2022

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

8. Program współpracy Gminy Toszek w roku 2022 z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi to dokument określający zasady polityki realizowanej przez organ administracji publicznej wobec tzw. trzeciego sektora - pozarządowego. Zgodnie z art. 5a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 571, dalej: „u.d.p.p.w") przyjmowanie rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi jest obowiązkiem każdej jednostki samorządu terytorialnego.

Wypełniając w/w dyspozycję ustawową w roku 2022 współpraca Gminy Toszek z organizacjami pozarządowymi została określona w programie przyjętym Uchwałą nr XXXIV/445/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 27 października 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Toszek w roku 2022 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie".

Dokument określał obszary, zasady oraz formy współpracy z organizacjami pozarządowymi wraz z wykazem zadań priorytetowych planowanych do realizacji w ramach tej współpracy. Ubiegłoroczny Program pozwalał na prowadzenie działań zmierzających do osiągnięcia głównego celu, jakim była efektywna realizacja zadań publicznych oraz sprecyzowanie (skonkretyzowanie) zasad i form współpracy Gminy Toszek z organizacjami działającymi na terenie gminy, które są jednym z kluczowych partnerów w realizacji zadań publicznych na rzecz mieszkańców poprzez budowanie harmonijnej i partnerskiej współpracy pomiędzy samorządem a organizacjami działającymi na terenie gminy. Postanowienia programu stworzyły prawne warunki do inicjowania i rozwoju współpracy samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi w sferze realizacji zadań publicznych.

Finansowanie Programu współpracy w roku 2022:

- w Programie współpracy na realizację zadań publicznych Gminy Toszek w roku 2022 zaplanowano kwotę w wysokości 483.000,00 zł[44];
- wydatki z budżetu Gminy Toszek w roku 2022 zaplanowano na kwotę 54.020.658,78 zł[45], z czego 418.000,00 zł zabezpieczono na finansową współpracę z organizacjami pozarządowymi, co daje 0,77 %(tj. porównywalnie do roku poprzedniego, kiedy wskaźnik ten wyniósł 0,7%);
- łączna suma kwot dotacji przyznanych organizacjom pozarządowym, zarówno w trybie konkursowym, jak i z pominięciem procedury otwartego konkursu ofert (tzw. „małe granty"), na realizację zadań publicznych w roku 2022 wyniosła 417.750,00 zł (tj. suma udzielonych dotacji wyniosła 99,94% zaplanowanych na ten cel środków);
- w 2022 r. zawarto łącznie 15 umów, w tym:
  1) 9 umów zawarto w wyniku rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert;
  2) 6 umów zawarto w wyniku trybu pozakonkursowego (tzw. „małe granty") wszystkie zakładane w ofertach cele zostały osiągnięte, a współpraca Gminy Toszek z sektorem trzecim przybrała formę finansową oraz niefinansową;
- wysokość niewykorzystanej kwoty dotacji (wraz z odsetkami) podlegająca zwrotowi do budżetu Gminy Toszek (na dzień sporządzenia sprawozdania z realizacji Programu współpracy) w roku 2022 wyniosła 828,53 zł (dla porównania w roku 2021 niewykorzystana kwota dotacji podlegająca zwrotowi wyniosła 4.021,75 zł), co stanowi zaledwie 0,2% kwoty dotacji faktycznie udzielonych w roku 2022.

Podsumowując działania podejmowane w ramach programu w roku 2022 na podstawie wskaźników i danych z lat ubiegłych zaobserwować można, iż realizowane są one konsekwentnie.

Polityka gminna w tym zakresie jest nastawiona na umacnianie i ulepszanie wypracowanych na przestrzeni ostatnich kilku lat mechanizmów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 u.w.t.p.a. Szczegółowe informacje dotyczące sposobu realizacji przedmiotowego programu zostały opisane w sprawozdaniu z jego realizacji, które stanowi załącznik do Uchwały nr LIV/645/2023 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania Burmistrza Toszka z realizacji „Programu współpracy Gminy Toszek w roku 2022 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie".

W roku 2022 kontynuowano i rozwijano dotychczasową współpracę Gminy Toszek z trzecim sektorem zrealizowano szereg wspólnych inicjatyw podejmowanych przez administrację samorządową i organizacje pozarządowe, obejmując sferę zadań publicznych, stanowiących zagadnienia priorytetowe współpracy, które obejmowały w szczególności:

1) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej wśród mieszkańców Gminy Toszek, w tym w szczególności poprzez zapewnienie mieszkańcom (w różnym wieku) aktywnych form spędzania wolnego czasu, organizację treningów (zajęć) sportowych, zawodów, rozgrywek o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym, szkoleniu sportowym dzieci, młodzieży, a także dorosłych, prowadzenie zajęć treningowych, bieżące utrzymywanie bazy sportowej, organizowanie przedsięwzięć związanych z rozwojem zainteresowań mieszkańców Gminy w zakresie kultury fizycznej i sportu w różnych dyscyplinach sportowych (piłka nożna, tenis stołowy, badminton, karate).

[44] § 8 ust. 1 i 2 Programu stanowiącego załącznik do Uchwały nr XXXIV/445/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 27 października 20 r. w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Toszek w roku 2022 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie"

[45] § 2 Uchwały nr XXXVI/468/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Toszek na rok 2022

Wybrane zrealizowane w 2022 r. zadania:

– Ludowy Zespół Sportowy Toszecka Akademia Piłkarska - *„Wakacje dzieci na sportowo z LZS Toszecką Akademią Piłkarską z Toszka"*, w ramach którego zorganizowano letni wypoczynek dla 44 dzieci w wieku 6-12 lat z terenu gminy Toszek w Międzybrodziu Żywieckim;

Rysunek 55

Fotorelacja z realizacji zadania „Wakacje dzieci na sportowo z LZS Toszecką Akademią Piłkarską z Toszka"

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

– Ludowy Klub Sportowy „Przyszłość" Ciochowice - *„Zakup kosiarki traktorka"* niezbędnego do utrzymania prawidłowej jakości dwóch boisk;

Rysunek 56

Kosiarka-traktor zakupiona dzięki dofinansowaniu Gminy Toszek

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

– Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska *„Harcerskie lato 2022"*, w ramach którego zorganizowano letni wyjazd (obóz harcerski) oraz kolonii zuchowej dla członków Szczepu Harcerskiego „IGNIS" w Toszku (udział wzięło 30 dzieci i młodzieży z terenu gminy Toszek) do miejscowości Rozewie (przylądek nad Morzem Bałtyckim, rezerwat przyrody);

Rysunek 57

Mini fotorelacja z obozu harcerskiego realizowanego w ramach zadania „Harcerskie lato 2022"

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

– Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Toszeckiej – *„III Rodzinny Turniej Badmintona"*

Rysunek 58

Fotorelacja z III Rodzinnego Turnieju Badmintona,
który odbył się w Hali Sportowej Szkoły Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

– współpraca z innymi klubami sportowymi, w tym udzielone wsparcie finansowe pozwoliło na dokonanie zakupów (sprzętu sportowego, strojów oraz wyposażenia), a także na pokrycie części kosztów związanych z bieżącym utrzymaniem obiektów, będących we władaniu klubów sportowych – dotyczy głównie zadań realizowanych w wyniku rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert;
– zagospodarowano czas wolny dzieci i młodzieży z terenu gminy Toszek;
– samorząd współuczestniczył w kosztach utrzymania (administracyjnych) organizacji pozarządowych;
– współpraca ze wszystkimi klubami sportowymi przyczyniła się do zwiększenia poziomu samoorganizacji i integracji społeczności lokalnej, promocji aktywnego trybu życia; kształtowania nawyku aktywnego spędzania czasu z rodziną, promocji Gminy Toszek,

2) promocję i ochronę zdrowia oraz działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez: świadczenie usług pielęgniarskich dla osób obłożnie chorych, samotnych, starszych, niepełnosprawnych, w miejscu ich zamieszkania, nie objętych długoterminową opieką pielęgniarską, wypożyczanie sprzętu rehabilitacyjnego i środków pielęgnacyjnych, czy organizację szkoleń z zakresu promocji zdrowia, opieki nad pacjentem obłożnie chorym i niepełnosprawnym;
3) kulturę i sztukę, ochronę dóbr dziedzictwa narodowego, w szczególności poprzez: wzbogacanie oferty kulturalnej Gminy Toszek (organizowanie wystaw, konkursów, koncertów), edukację kulturalną, promocję i ochronę dziedzictwa kulturowego ze szczególnym uwzględnieniem Gminy na tle regionu, upowszechnianie tradycji narodowych, rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej, w tym w szczególności zorganizowano n/w imprezy/wydarzenia kulturalne:
   – „Rajd szlakiem zabytków Ziemi Toszeckiej" - Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego;

Rysunek 59

Relacja zdjęciowa z „Rajdu szlakiem zabytków Ziemi Toszeckiej 2022"

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

   – „Warsztaty muzyczne dla chóru młodzieżowego Con Colore" - Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego, Koło Toszek

Rysunek 60

Fotorelacja z warsztatów muzycznych organizowanych dla chóry młodzieżowego Con Colore

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

– „Gramy bez nadęcia – warsztaty muzyczne i koncert muzyki filmowej”- Orkiestra Dęta Toszek

Rysunek 61

Plakat promocyjno-informacyjny promujący wydarzenie Wielkie Rodzinne Świętowanie, podczas którego odbył się koncert Orkiestry Dętej Toszek

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 62

Relacja zdjęciowa z wyjazdu na warsztaty muzyczne

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

4) ekologię i ochronę zwierząt poprzez prowadzenie i promocję działań edukacyjnych oraz podejmowanie działań zmierzających do przeciwdziałania bezdomności zwierząt, ochronę praw zwierząt, czy organizację zbiórek dla schronisk;
5) edukację, w szczególności poprzez upowszechnianie wiedzy o regionie, edukację kulturalną, ekologiczną, prozdrowotną;
6) działalność charytatywną poprzez organizację i promocję różnego rodzaju zbiórek (rzeczowych i finansowych).

Rysunek 63

Fotorelacja z wydarzenia „Dzień piżamy” oraz „Dzień misia pluszowego” organizowanego w roku 2022 w Szkole Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Pniowie

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

9. Program profilaktyki nowotworu gruczołu krokowego dla mężczyzn zamieszkałych na terenie gminy Toszek

Program profilaktyki nowotworu gruczołu krokowego dla mężczyzn zamieszkałych na terenie gminy Toszek został przyjęty z inicjatywy Burmistrza Toszka w drodze Uchwały nr III/11/2018 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia „Programu profilaktyki nowotworu gruczołu krokowego dla mężczyzn zamieszkałych na terenie Gminy Toszek w wieku 50-69 lat" w okresie realizacji obejmującym lata 2019-2022.

Pandemia koronawirusa uniemożliwiła samorządowi podjęcie działań związanych z realizacją przedmiotowego programu w latach poprzednich, tj. 2020-2021, który zgodnie z założeniami skierowany był do mężczyzn w wieku 50-69 lat, składał się z dwóch modułów:

1) edukacyjnego - w ramach którego w 2022 r. przeprowadzono szeroką akcję informacyjno-edukacyjną wzbogaconą spotkaniem edukacyjnym (szkoleniem) z ekspertem;
2) diagnostycznego - umożliwiającego przeprowadzenie badań profilaktycznych (ogólne badania lekarskie, badania per rectum, badania przesiewowe PSA, badania uzupełniające USG).

Z początkiem maja 2022 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert na wybór Realizatora „Programu profilaktyki nowotworu gruczołu krokowego dla mężczyzn zamieszkałych na terenie Gminy Toszek w wieku 50-69 lat" w roku 2022 (moduł II – diagnostyka). Termin na składanie ofert w konkursie był przedłużany, a wszystkie placówki medyczne w promieniu 25 km od granic Gminy Toszek zostały poinformowane o możliwości wzięcia udziału w konkursie (w drodze pisemnego zaproszenia). Pod koniec maja 2022 r. ponownie ogłoszono w/w otwarty konkurs ofert w tym zakresie, jednak pomimo dwukrotnych pisemnych zaproszeń do podmiotów leczniczych oraz telefonicznych i elektronicznych próśb żaden z nich nie zdecydował się na udział w konkursie.

Pomimo usilnych starań ze strony samorządu ze względu na trwający stan epidemii i zmiany organizacyjne w zakresie sposobu świadczonych usług medycznych, jakie nastąpiły w służbie zdrowia - wszystkie placówki, do których się zwrócono odmówiły udziału w konkursie.

Pomimo braku możliwości realizacji Programu w roku 2022 Gmina podejmowała szereg działań o charakterze promocyjno-informacyjnym, w tym opracowane zostały artykuły edukacyjne, które były cyklicznie zamieszczane w toszeckiej gazecie samorządowej „Po troszku o Toszku" oraz na stronie internetowej samorządu. Dodatkowo opracowano obszerny artykuł zawierający zbiór najważniejszych informacji dotyczący raka prostaty (czynników ryzyka, epidemiologii oraz opis problemu zdrowotnego), który był dystrybułowany na terenie toszeckiego urzędu oraz w budynkach użyteczności publicznej.

Rysunek 64

Okładka „gazetki" edukacyjnej opracowanej i rozdysponowanej wśród mieszkańców Gminy Toszek w roku 2022 dotycząca nowotworu gruczołu krokowego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Zorganizowano spotkanie edukacyjne skierowane dla męskiej populacji Gminy Toszek, które poprowadziła dr hab. n. med. Iwona Gisterek – kierownik Katedry Onkologii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Wydarzenie, które odbyło się w dniu 29 września 2022 r. o godz. 17:00 w Centrum Kultury „Zamek w Toszku", było promowane za pośrednictwem środków masowego przekazu oraz plakatów – koszt 4.147,60 zł

Rysunek 65

Zdjęcia ze spotkania edukacyjnego przeprowadzonego w ramach realizacji „Programu profilaktyki nowotworu gruczołu krokowego dla mężczyzn zamieszkałych na terenie Gminy Toszek w wieku 50-69 lat" , które odbyło się na Sali Peterswaldskiej toszeckiego zamku w dniu 29 września 2022 r. , skierowanego dla całej męskiej populacji

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Jednocześnie za pośrednictwem platformy konsultacji społecznych była przeprowadzana ankieta określająca predyspozycje mężczyzn zamieszkałych na terenie gminy Toszek do zachorowania na raka gruczołu krokowego. Informacja o badaniu ankietowym została zamieszczona w dostępnych środkach masowego przekazu.

Rysunek 66

Ankieta określająca predyspozycje mężczyzn zamieszkałych na terenie gminy Toszek na raka gruczołu krokowego – screen ze strony internetowej

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Dodatkowo Gmina Toszek konsekwentnie prowadziła szereg działań związanych z ochroną i promocją zdrowia, czego przykładem jest przyłączenie się jednostki samorządu terytorialnego do kampanii „Powiat Gliwicki wolny od HCV", organizowanej przez Szpital Powiatowy w Knurowie Sp. z o.o. Z możliwości wykonania bezpłatnych testów anty-HCV w ramach organizowanej w listopadzie 2022 roku skorzystało 98 mieszkańców gminy Toszek.

Rysunek 67

Pielęgniarki wykonujące w 2022 r. na terenie Urzędu Miejskiego w Toszku bezpłatne testy anty-HCV w ramach kampanii „Powiat wolny od HCV"

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

10. Program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka piersi u kobiet zamieszkałych na terenie Gminy Toszek powyżej 25. roku życia

W roku sprawozdawczym, tj. 2022 z inicjatywy Burmistrza został opracowany „Program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka piersi u kobiet zamieszkałych na terenie Gminy Toszek powyżej 25. roku życia" w okresie realizacji obejmującym lata 2023-2024. Przedmiotowy program polityki zdrowotnej został przekazany do zaopiniowania Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji (dalej; „AOTMiT"), czym został spełniony wymóg wynikający z art. 48a ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Wydana przez AOTMiT opinia była pozytywna. Dodatkowo Program uzyskał pozytywną opinię Wojewody Śląskiego w zakresie zgodności z wojewódzkim planem transformacji, o którym mowa w art. 95c ust. 1 w/w ustawy oraz z celami operacyjnymi Narodowego Programu Zdrowia.

Przedmiotowy Program został przyjęty do realizacji na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia „Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania raka piersi u kobiet zamieszkałych na terenie Gminy Toszek powyżej 25. roku życia" w okresie realizacji obejmującym lata 2023-2024.

Program skierowany jest do wszystkich kobiet zamieszkałych na terenie gminy Toszek powyżej 25. roku życia i składa się z dwóch modułów:
1) moduł I – edukacja - skierowany jest do kobiet powyżej 25. roku życia;
2) moduł II – diagnostyka - skierowany jest do kobiet w wieku 45-49 lat, u których występują czynniki ryzyka.

W 2022 r. Gmina Toszek złożyła wniosek do Narodowego Funduszu Zdrowia o dofinansowanie w/w Programu w roku 2023 w wysokości 40% kosztów poniesionych w ramach realizacji modułu II (diagnostyka), tj. 12.525,00 zł. Gmina Toszek otrzymała wnioskowane dofinansowanie, a umowa została podpisana.

Rysunek 68

Okładka Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania raka piersi u kobiet zamieszkałych na terenie Gminy Toszek powyżej 25. roku życia"

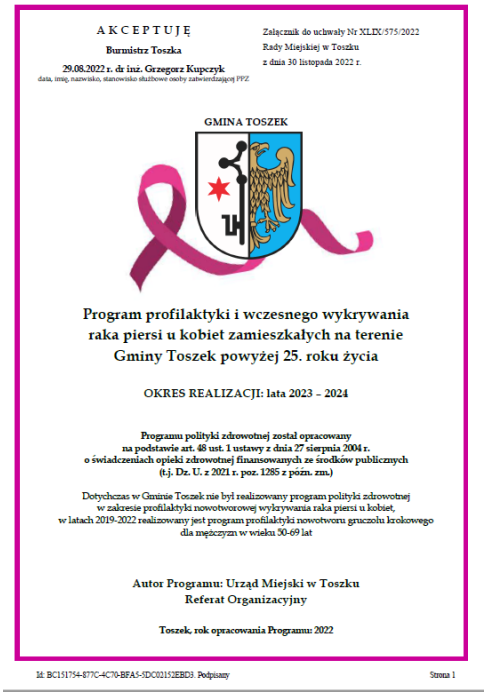

A K C E P T U J Ę
Burmistrz Toszka
29.08.2022 r. dr inż. Grzegorz Kupczyk
data, imię, nazwisko, stanowisko służbowe osoby zatwierdzającej PPZ

Załącznik do uchwały Nr XLIX/575/2022
Rady Miejskiej w Toszku
z dnia 30 listopada 2022 r.

GMINA TOSZEK

Program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka piersi u kobiet zamieszkałych na terenie Gminy Toszek powyżej 25. roku życia

OKRES REALIZACJI: lata 2023 - 2024

Programu polityki zdrowotnej został opracowany na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 z późn. zm.)

Dotychczas w Gminie Toszek nie był realizowany program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki nowotworowej wykrywania raka piersi u kobiet, w latach 2019-2022 realizowany jest program profilaktyki nowotworu gruczołu krokowego dla mężczyzn w wieku 50-69 lat

Autor Programu: Urząd Miejski w Toszku
Referat Organizacyjny

Toszek, rok opracowania Programu: 2022

Id: BC151754-877C-4C70-BFA5-5DC02152EBD3. Podpisany Strona 1

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

11. Gminny Program Opieki nad Zabytkami gminy miejsko-wiejskiej Toszek

Uchwałą nr XXXV/451/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 24 lstopada 2021 r. został przyjęty *„Gminny Program Opieki nad Zabytkami gminy miejsko–wiejskiej Toszek na lata 2022-2025"* (dalej: „GPOnZ").

Program ten stanowi kontynuację opracowanych wcześniej programów, tj.:

1) Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami gminy miejsko–wiejskiej Toszek na lata 2018-2021, który został przyjęty Uchwałą nr XLV/370/2018 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 26 marca 2018 r.;
2) Gminnego programu opieki nad zabytkami gminy miejsko-wiejskiej Toszek na lata 2014-2017, który został przyjęty Uchwałą nr XXXIX/419/2013 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 20 listopada 2013 r.

GPOnZ został zaktualizowany w zakresie potencjału dziedzictwa kulturowego i źródeł finansowania oraz dostosowany do zmieniających się realiów dotyczących opieki nad zabytkami w części analizy SWOT, celów i działań.

GPOnZ ma w szczególności na celu zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego, podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami, budowę spójnej oferty turystycznej i kulturowej gminy oraz zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej i kulturowej, do której przyczyni się lepsze oznakowanie szlaków i obiektów turystycznych i kulturowych, czy współpraca z innymi gminami w zakresie łączenia szlaków i tras w sieci.

Dokument jest w szczególności podstawą działań zmierzających do pozyskiwania środków pozabudżetowych na renowację obiektów z budżetu Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Kulturowego.

W ramach realizacji GPOnZ w 2022 r.:

1) zaktualizowano plan ochrony zabytków na wypadek zagrożeń;
2) zaktualizowano gminną ewidencję zabytków Gminy Toszek;

3) wykonano przebudowę i remont instalacji hydrantowej dla budynku bramnego oraz budynku stajni toszeckiego zamku – zadanie zostało dofinansowane ze środków Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach w wysokości 50.000,00 zł. Całkowity koszt inwestycji wyniesie 92.250,00 zł. W roku 2022 (od maja do października) wykonano część I remontu obejmującą wymianę wszystkich hydrantów na nowe oraz wymianę rur (podłączeń hydrantowych, podziemnych), ze względu na warunki pogodowe nie było możliwe zakończenie wszystkich robót ziemnych w 2022 r., tym samym inwestycja zostanie zakończona w roku 2023;
4) wykonano projekt remontu dwóch wież w budynku bramnym zamku w Toszku – całkowity koszt to 23.370,00 zł. Zadanie zostało zrealizowane ze środków własnych Gminy Toszek;
5) wykonano ekspertyzę techniczną budynku administracyjnego (wraz z fragmentem przyległego muru – bramy wjazdowej) zamku w Toszku oraz projekt remontu tego budynku. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 60.147,00 zł, w tym 30.000,00 zł zostało pokryte z dotacji otrzymanej z Powiatu Gliwickiego;
6) zagospodarowano teren toszeckiego zamku poprzez renowację ścieżki w ramach projektu „Zielony kącik aktywności społecznej" o wartości 23.650,00 zł – całość sfinansowana ze środków zewnętrznych -Fundacja BGK;
7) złożono wnioski o dofinansowanie prac konserwatorskich, robót budowalnych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego do:
   – Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego o dofinansowanie „Odnowienie I piętra zabytkowego ratusza miejskiego wraz z klatką schodową pochodzącego z XIX w. z siedzibą administracji samorządowej w Toszku" w wysokości 98.649,49 zł – wniosek nie otrzymał dofinansowania (*vide*: tabela 19);
   – Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Województwa Śląskiego o dofinansowanie „Prac remontowo-instalacyjnych korytarza I i II piętra Urzędu Miejskiego w Toszku" w wysokości 205.321,55 zł - wniosek nie otrzymał dofinansowania (*vide*: tabela 19);
   – Powiatu Gliwickiego o wykonanie prac konserwatorskich pomnika św. Jana Nepomucena w Toszku (lokalizacja: rynek) – wniosek otrzymał dofinansowanie w wysokości 2.952,00 zł, całkowity koszt - 5.904,00 zł.

Dodatkowo Gmina Toszek przyłączyła się do ogólnopolskiego projektu (kampanii) „Pod biało-czerwoną" pod honorowym patronatem Prezesa Rady Ministrów. W ramach projektu otrzymano dofinansowanie w wysokości 3.230,00 zł (równoznaczne z kwotą wnioskowaną) z przeznaczeniem na zakup i montaż masztu flagowego – zadanie zostało zrealizowane w 2022 r., maszt znajduje się na terenie Szkoły Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku. Całkowity koszt obejmował także wydatki związane z pozyskaniem mapy do celów projektowych i wyniósł on 3.371,00 zł. Opis zadania wskazano w rozdziale I pkt 2 niniejszego raportu, szczegóły w pkt 21 – tabela 19.

Warto zaznaczyć, iż w roku 2022 Gmina Toszek przystąpiła do konkursu organizowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Generalnego Konserwatora Zabytków pod nazwą: „Samorząd dla Dziedzictwa". Jest to projekt adresowany do samorządów gminnych, które wyróżniają się prawidłowo opracowanym Programem Opieki nad Zabytkami oraz realizacjami zapewniającymi zachowanie lokalnego dziedzictwa i efektywne wykorzystanie jego potencjału. Toszecki samorząd został nominowany do nagrody w kategorii gmin miejsko-wiejskich. Decyzją Generalnego Konserwatora Zabytków, na podstawie rekomendacji jury nagrodzono cztery gminy, w tym dwie otrzymały tytuł. W kategorii gminy miejsko-wiejskie i wiejskie tytuł laureata otrzymała Gmina Toszek. Laureaci oraz wyróżnieni otrzymali dyplomy oraz tablice pamiątkowe. Nagrodami głównymi dla laureatów konkursu były także filmy promujące dziedzictwo kulturowe gmin, wyprodukowane przez Narodowy Instytut Dziedzictwa.

Rysunek 69

Fotorelacja z gali trzeciej edycji konkursu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Samorząd dla Dziedzictwa"

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 70

Screen ze strony internetowej samorządu z udostępnieniem filmu promocyjnego Gminy Toszek wyprodukowanego przez Narodowy Instytut Dziedzictwa w ramach konkursu „Samorząd dla Dziedzictwa"

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

12. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Toszek

Obszar rewitalizacji dla Gminy Toszek zlokalizowany jest w obrębie miasta Toszek oraz sołectw Paczyna i Pniów. Obszar ten został szczegółowo omówiony w rozdziale 7.2 przedmiotowego programu. Obszar rewitalizacji obejmuje łącznie 519 ha (5% powierzchni Gminy Toszek) oraz zamieszkały jest przez 2.704 osoby (29% liczby ludności gminy Toszek).

Ocena poziomu realizacji postanowień zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji (dalej: „LPR") dla Gminy Toszek do roku 2023[46] prowadzona jest dwuetapowo, na podstawie osiągnięcia zakładanych celów oraz realizacji kluczowych projektów rewitalizacyjnych.

Realizacja celu strategicznego LPR prowadzić będzie do zwiększenia partycypacji społecznej oraz przede wszystkim wyprowadzenia zdiagnozowanego obszaru ze stanu kryzysowego i zwiększenia możliwości rozwojowych obszaru zdegradowanego.

W LPR-e wskazano 3 główne cele strategiczne:

1) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz aktywizacja i integracja społeczno-kulturalna mieszkańców;
2) Aktywizacja gospodarcza mieszkańców oraz zmniejszenie liczby osób bezrobotnych;
3) Zwiększenie estetyki, użyteczności i funkcjonalności przestrzeni publicznych atrakcyjnych turystycznie oraz budynków mieszkalnych wraz z przestrzenią okalającą, z zachowaniem walorów naturalnych i środowiskowych oraz dziedzictwa kulturowego miejscowości.

W roku 2022 Gmina Toszek realizowała n/w kluczowe przedsięwzięcia, co przekłada się na realizację celów LPR-u, które są z nimi nieodzownie związane, tj.:

Kierunek interwencji (obszar problemowy): Sfera społeczna

Cel strategiczny 1: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz aktywizacja i integracja społeczno-kulturalna mieszkańców

Celem przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz aktywizacji i integracji społeczno-kulturalnej mieszkańców objętych terenem zdegradowanym pomimo pandemii podjęto próbę zapewnienia aktywnych form spędzania wolnego czasu osobom szczególnie narażonym na wykluczenie społeczne, związane one były w szczególności z działalnością Klubu Seniora oraz ofertą kulturalną Gminy Toszek.

Współpraca pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej z parafią pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Toszku przy organizacji spotkań w ramach Klubu Seniora (do którego należy łącznie do oddziału klubu w Toszku i w Kotulinie 68 osób), polegała w szczególności na wzajemnej pomocy w przygotowywaniu i prowadzeniu spotkań dla seniorów, w szczególności „Dzień Seniora", „Bezpiecznik Seniora", „Wycieczka dla seniorów Gminy Toszek", czy „Spotkanie wigilijne dla seniorów" oraz na udostępnianiu pomieszczeń, w których odbywały się cykle rozmów i wykładów. W roku 2022 zorganizowano treningi nordic walking (treningi odbywały się systematycznie przez cały rok, dwa razy w tygodniu w dwóch grupach – w Toszku oraz Kotulinie). Działania związane z aktywizacją seniorów opisano szczegółowo w pkt 16 niniejszego rozdziału.

Rysunek 71

Toszecki Rajd Nordic Walking 2022 r.

źródło:
archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

[46] Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Toszek do roku 2023 przyjęty został Uchwałą nr XXXIV/277/2017 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 22 czerwca 2017 r.

W roku 2021 Centrum Kultury „Zamek w Toszku" złożyło wniosek do Fundacji o dofinansowanie projektu *„W seniorze siła"*, w ramach którego w roku 2022 odbywały się cykliczne zajęcia ruchowe, warsztaty rękodzielnicze i ruchowe oraz wycieczki dla seniorów. Wniosek otrzymał wnioskowane dofinansowanie w kwocie 14.700,00 zł.

Integracja społeczna to stan zorganizowania, zespolenia i zharmonizowania różnorodnych elementów tworzących zbiorowość społeczną, odnoszący się do sfery norm i wartości, działań oraz łączności pomiędzy jednostkami i grupami społecznymi. To proces długofalowy/długoterminowy i wymaga wielu lat starań. Okres pandemii koronawirusa uniemożliwił realizację wszystkich zaplanowanych działań (imprez/przedsięwzięć), które miały się odbyć na terenie gminy Toszek, część z nich jednak udało się zrealizować.

W roku 2022 miały miejsce n/w wydarzenia:

1) Nadanie tytułu Człowieka Roku Ziemi Toszeckiej - współpraca z Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Toszeckiej oraz z Centrum Kultury „Zamek w Toszku"

Rysunek 72

Nadanie tytułu Człowiek Roku Ziemi Toszeckiej 2021 – laureatem została Pani Bożena Błaszczyńska

źródło: archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku"

2) Noworoczny koncert operowo-operetkowy Pani Gabrieli Silvy – z opery w Katowicach;

Rysunek 73

Noworoczny koncert operowo-operetkowy Pani Gabrieli Silvy

źródło: archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku"

3) Mały Festiwal Krepla – obchody z okazji „Tłustego Czwartku" – współpraca z kołami gospodyń wiejskich z terenu gminy Toszek;

Rysunek 74

Fotorelacja z wydarzenia „Mały Festiwal Krepla" – rok 2022

źródło: archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku"

4) Noc Muzeów na zamku w Toszku i Brewerie Toszeckie;

Rysunek 75

Fotorelacja z Nocy Muzeów oraz Brewerii Toszeckich z roku 2022

źródło: archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku"

5) Rodzinne zwiedzanie toszeckiego zamku;
6) Maraton Taneczny na terenie dziedzińca toszeckiego zamku;
7) Parada orkiestr dętych na toszeckim zamku z okazji święta Konstytucji 3. Maja

Rysunek 76

Mini fotorelacja z parady orkiestr dętych – rok 2022

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

8) organizacja wystawy orkiestr dętych „Muzyka łączy pokolenia" w Centrum Ekspozycji Historycznych toszeckiego zamku

Rysunek 77

Fotorelacja z wystawy orkiestr dętych „Muzyka łączy pokolenia", która odbyła się w roku 2022 w Centrum Ekspozycji Historycznych toszeckiego zamku

źródło: archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku"

9) organizacja powiatowego konkursu historyczno-plastycznego dla dzieci szkół podstawowych oraz sesji historycznej na temat śląskich strojów ludowych;

Rysunek 78

Fotorelacja z sesji historycznej, która odbyła się na toszeckim zamku w 2022 r.

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

10) festiwal modelarski połączony z warsztatami dla dzieci i seniorów (podczas wydarzenia wystawiono łącznie 501 modeli kartonowych i plastikowych);

Rysunek 79

Festiwal modelarski 2022

źródło:
Centrum Kultury „Zamek w Toszku"

11) VII Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej A.D. 2022 im. Księdza Mariana Piotrowskiego – wydarzenie kulturalne dla miłośników i sympatyków muzyki organowej łączące zasoby kultury niematerialnej (koncerty) oraz materialnej poprzez promocję zabytku wpisanego do rejestru zabytków Województwa Śląskiego – kościoła pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Toszku;
12) III Toszecki Jarmark Wielkanocny oraz Toszecki Jarmark Jakubowy – promocja rękodzieła tworzonego przez lokalnych przedsiębiorców oraz walorów zabytkowej Gminy Toszek;

Rysunek 80

III Toszecki Jarmark Wielkanocny – 2022

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

13) Holi – święto kolorów;
14) wakacje oraz ferie na toszeckim zamku;
15) Dzień Dziecka 2022;

Rysunek 81

Dzień Dziecka 2022

archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

16) organizacja wspólnych wydarzeń we współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym przykładowo dzięki współpracy toszeckiego samorządu z Klubem Sportowym Górnik Zabrze udało się zorganizować wydarzenie „Wyruszamy w miasto" umożliwiającego fanom w/w klubu sportowego spotkanie ze swoimi idolami;

Rysunek 82

Fotorelacja z wydarzenia „Wyruszamy w miasto" organizowanego przez Klub Sportowy Górnik Zabrze, w ramach którego kibice mogli spotkać się z zawodnikami klubu sportowego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

17) obchody Święta Odzyskania Niepodległości oraz promocja realizowanego projektu „Pod biało-czerwoną";

Rysunek 83

Obchody uroczystości z okazji Święta Odzyskania Niepodległości -11 listopada

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

18) udział w Targach Atrakcje Regionu – promocja walorów i zabytków Gminy Toszek;
19) wywieszenie flag byłych władców Toszka na zabytkowym rynku w Toszku – promocja dziedzictwa lokalnego;
20) organizowanie i wspieranie realizacji konkursów, wystaw, festynów, w tym:
    a) gminny festyn polsko-ukraiński „Poznajmy się lepiej";
    b) powiatowy konkurs plastyczny – stroje śląskie;
    c) Toszecki Jarmark Adwentowy;
    d) Toszecki Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej w kościele pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Toszku – zabytkowe organy;

Rysunek 84

Plakat promocyjno-informacyjny promujący festyn polsko-ukraińskiego „Poznajmy się lepiej"

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 85

Fotorelacja z gminnego festynu polsko-ukraińskiego „Poznajmy się lepiej", który odbył się w 2022 r.

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

21) tydzień z historią w Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku

Rysunek 86

Sesja historyczna w Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku - 2022

źródło: archiwum Szkoły Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku

22) Wielkie Rodzinne Świętowanie na zakończenie wakacji na toszeckim zamku;
23) obchody z okazji 140. działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Toszku;

Rysunek 87

Obchody z okazji „Dnia Strażaka 2022" oraz 140-lecia OSP w Toszku

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

24) Turniej Sołectw Gminy Toszek;

Rysunek 88

Turniej Sołectw Gminy Toszek – Paczyna 2022

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

25) Dni Toszka;

Rysunek 89

Dni Toszka 2022

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

26) organizację innych wydarzeń kulturalnych przez wszystkie jednostki organizacyjne Gminy Toszek, tj. szkoły, Centrum Kultury „Zamek w Toszku" oraz Urząd Miejski w Toszku – organizowane samodzielnie lub we współpracy z organizacjami pozarządowymi, jak na przykład:
   - *„Zamkowe wieczory z kawą i kulturą"* ;
   - *Dzień Kobiet*;
   - światowy dzień sportu na toszeckim ORLIKU;
   - Toszecki Jarmark Adwentowy 2022.

Rysunek 90

Toszecki Jarmark Adwentowy 2022

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 91

Zamkowe kino plenerowe 2022

źródło: archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku"

W niniejszym podpunkcie wskazano jedynie wybrane wydarzenia. Pomimo trwającej pandemii i wojny na Ukrainie w roku 2022 udało się zorganizować wiele przedsięwzięć (imprez, festynów, wystaw, konkursów oraz kiermaszy/jarmarków) o różnym zasięgu - gminnym, czy też regionalnym.

Kierunek interwencji (obszar problemowy): Gospodarka

Cel strategiczny 2: Aktywizacja gospodarcza mieszkańców oraz zmniejszenie liczby osób bezrobotnych

Działania rewitalizacyjne powinny oddziaływać na ożywienie gospodarcze i poprawę atrakcyjności lokalnego rynku pracy zarówno z punktu widzenia pracownika, jak i pracodawcy.

Działania rewitalizacyjne w Gminie Toszek skupione powinny być na podniesieniu kwalifikacji zawodowych mieszkańców obszarów zdegradowanych, a tym samym zwiększyć ich szanse i możliwości na zmianę statusu na rynku pracy oraz przekształceń dotyczących samego rynku pracy, które wpłyną na motywatory podjęcia i opłacalność pracy.

Gmina Toszek nieprzerwanie od roku 2015 udziela dotacji celowych dla podmiotów prowadzących żłobki i kluby dziecięce na organizację opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które w roku 2022 wynosiły odpowiednio:

1) 500,00 zł na każde dziecko objęte opieką w żłobku na miesiąc kalendarzowy;
2) 100,00 zł na każde dziecko objęte opieką w klubie dziecięcym na miesiąc kalendarzowy.

Dotacja celowa, o której mowa powyżej, przysługuje na dzieci zamieszkałe na terenie gminy Toszek oraz na dzieci zamieszkałe na terenie innych gmin, które zawarły z samorządem porozumienie w sprawie zasad finansowania opieki zapewnianej dzieciom z terenu innej gminy, w podmiotach prowadzących na terenie gminy Toszek żłobek lub klub dziecięcy. Przedmiotowe dofinansowanie ma na celu odciążenie budżetów rodziców/opiekunów prawnych dzieci, ułatwienie im wcześniejszego powrotu do pracy, a tym samym wpływa na aktywizację gospodarczą mieszańców.

W roku 2022 na ten cel zaplanowano w budżecie Gminy Toszek kwotę w wysokości 300.000,00 zł. Jak wskazano powyżej wysokość faktycznie udzielonej dotacji uzależniona jest od liczby dzieci uczęszczających do żłobka. Wysokość faktycznie wydatkowanych środków w roku 2022 wyniosła 300.000,00 zł, bowiem przez cały rok 2022 udało się utrzymać maksymalną liczbę dzieci zapisanych do żłobka, tj. 50 dzieci miesięcznie. Na terenie gminy nie działa żaden klub dziecięcy, w związku z czym w tym zakresie nie poniesiono żadnych wydatków.

Aktywizacja osób bezrobotnych wpisuje się również w założenia 2. celu operacyjnego Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Toszek - w 2022 r. Ośrodek Pomocy Społecznej zawarł 7 umów na prowadzenie prac społecznie użytecznych (szczegóły w pkt 15 niniejszego rozdziału).

Kierunek interwencji (obszar problemowy): przestrzeń i infrastruktura

Cel strategiczny 3: Zwiększenie estetyki, użyteczności i funkcjonalności przestrzeni publicznych atrakcyjnych turystycznie oraz budynków mieszkalnych wraz z przestrzenią okalającą, z zachowaniem walorów naturalnych i środowiskowych oraz dziedzictwa kulturowego

Estetyka przestrzeni publicznej oraz funkcjonalność zagospodarowania przestrzennego są newralgiczną kwestią w przypadku miejscowości turystycznej, którą jest Toszek. Wizerunek gminy nastawionej na turystów powinien być komplementarny z walorami pozostałych miejsc objętych obszarem rewitalizacji, w szczególności z Paczyną i Pniowem.

W tym zakresie LPR określa 3 cele szczegółowe:

3.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej i kulturalnej na obszarze rewitalizowanym;
3.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej oraz rekreacyjno-sportowej na obszarze rewitalizowanym;
3.3. Zagospodarowanie i modernizacja obszarów o szczególnym znaczeniu kulturowym i turystycznym.

W/w cele wpisują się również w postanowienia Strategii Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027 (szczegóły w pkt 1 niniejszego rozdziału), Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego (pkt 3 niniejszego rozdziału), czy Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami gminy miejsko-wiejskiej Toszek na lata 2018-2021 (pkt 10 niniejszego rozdziału). Projekty, przedsięwzięcia, inwestycje wskazane w w/w punktach niniejszego rozdziału, tj. remont detalu elewacji Urzędu Miejskiego w Toszku, czy inwentaryzacja budynku zamkowych wpisują się także w w/w cele strategiczny LPR-u.

Ich uzupełnieniem są takie działania jak:

1) mini-przedsięwzięcia realizowane dzięki otrzymanemu z Powiatu Gliwickiego dofinansowaniu w ramach konkursu *„Powiat Przyjazny Środowisku"*[47], tj.:
   - *„Kotliszowicki Ekozakątek"* w wysokości 20.000,00 zł,
   - *„Woda – Wspólne dobro"* w wysokości 10.000,00 zł.

   W roku 2022 Gmina Toszek złożyła 2 wnioski na łączną kwotę 30.000,00 zł. Zarząd Powiatu Gliwickiego w roku 2022 nie sfinansował zadań objętych przedmiotowymi wnioskami;
2) poprawa dostępności komunikacyjnej do potencjalnych terenów inwestycyjnych, w tym wymiana zdewastowanych elementów przystanków komunikacyjnych;
3) realizacja projektu *„Tworzenie i odnowienie zieleni w Gminie Toszek"* - Przebudowa pięciu skwerów na terenie Toszka:
   1) skwer ul. Tarnogórska,
   2) skwer ul. Krasińskiego,
   3) skwer ul. Gustawa Morcinka,
   4) obszar przy cmentarzu katolickim,
   5) obszar podzamcza.

   Projekt dofinansowany z Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020". Szczegóły wskazano w rozdziale I pkt 2 niniejszego raportu;
4) stała opieka nad miejscami pamięci, w tym uczniowie wszystkich szkół i przedszkoli znajdujących się na terenie Gminy Toszek brali udział w akcjach sprzątania i porządkowania „świata" – tzn. otoczenia szkół, cmentarzy parafialnych, pomników.

13. Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta i gminy Toszek na lata 2014-2029

Gmina odgrywa ważną rolę w polityce energetycznej jako użytkownik energii oraz wpływa istotnie na infrastrukturę energetyczną, na wykorzystanie potencjalnych możliwości racjonalizacji gospodarki energetycznej i ochronę środowiska na obszarze swojego działania.

Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Toszek w horyzoncie czasowym na lata 2014 – 2029[48] obejmuje w szczególności:

- ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych,
- możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej,
- możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii,
- energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii,

[47] Informacje o dofinansowaniu zostały wskazane w pkt 21 niniejszego rozdziału (tabela 19)

[48] Założenia zostały przyjęte w drodze uchwały nr XLVI/497/2014 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 25 czerwca 2014 r.

– energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych,
– zakres współpracy z innymi gminami.

14. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Toszek

Zapobieganie zmianom klimatu w ramach prowadzonej przez Unię Europejską polityki klimatycznej jest strategicznym priorytetem wspólnotowym na najbliższe lata. Głównym jej celem jest ograniczenie globalnej emisji gazów cieplarnianych do atmosfery, a tym samym ograniczenie wzrostu temperatury na ziemi. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Toszek (dalej: „PGN") jest strategicznym dokumentem, który wyznacza kierunki dla Gminy Toszek w zakresie działań zarówno inwestycyjnych, jak i miękkich w takich obszarach jak: transport publiczny i prywatny, oświetlenie uliczne, budownictwo publiczne, gospodarka przestrzenna, produkcja energii elektrycznej i cieplnej.

PGN wyznacza konkretne cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii w Gminie. W praktyce PGN ma przede wszystkim służyć wszystkim mieszkańcom gminy dla osiągnięcia poprawy jakości powietrza, czego efektem będzie polepszenie zdrowotności mieszkańców, przyspieszenia procesu modernizacji systemów zużywających energię poprzez uzyskanie wsparcia inwestycyjnego, oraz zmniejszenie kosztów energii na skutek wprowadzenia nowych rozwiązań techniczno-technologicznych.

PGN jest zbiorem różnych konsekwentnie i stale podejmowanych działań (zadań) związanych w szczególności (katalog otwarty) z ochroną środowiska, planowaniem przestrzennym, czy transportem zbiorowym opisanych w innych punktach tego raportu oraz z lat poprzednich, a także w miesięcznych sprawozdaniach z pracy Burmistrza udostępnianych w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek, są to w szczególności działania, tj.:
– realizacja postanowień Programu Ochrony Środowiska;
– prowadzenie ewidencji oraz konserwacji urządzeń oświetlenia ulicznego – dokonywanie bieżących napraw oraz wymiana oświetlenia na energooszczędne;
– promocja alternatywnych źródeł pozyskiwania energii oraz ciepła;
– prowadzenia działań związanych z edukacją ekologiczną społeczeństwa, w tym edukacją szkolną;
– montaż lamp solarnych w sołectwach;
– pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych (pozabudżetowych) źródeł na realizację zadań w sołectwach;
– realizację zadań z zakresu ochrony powietrza atmosferycznego (naliczanie opłat, sporządzanie sprawozdań);
– realizacja zadań z zakresu gospodarki lokalowej (w tym także realizacja postanowień Wieloletniego Programu Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Toszek na lata 2017-2021)
– stały monitoring możliwości pozyskania dofinansowania z funduszy europejskich, inicjatyw wspólnotowych i programów krajowych na działania realizowane przez Gminę;
– realizację projektów dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych, których celem jest niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie, tj.: „Parkuj i jedź – budowa centrum przesiadkowego w Toszku" (opisano w pkt 1 niniejszego rozdziału);
– dofinansowanie działań podejmowanych przez mieszkańców (tj. budowa przydomowych oczyszczalni ścieków);
– realizację zadań związanych z regularnym transportem zbiorowym.

15. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Toszek

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Toszek na lata 2016–2030 określone zostały kierunki, których głównym celem jest poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Toszek poprzez zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia w rozwoju gminy oraz rozwiązywania problemów społecznych. W dokumencie opisano 5 celów operacyjnych, do których należą:

Cel operacyjny 1 – Zwiększenie efektywności systemu pomocy społecznej dla osób korzystających z pomocy społecznej
Realizacja zadań związanych ze zwiększeniem efektywności systemu pomocy społecznej dla osób korzystających z pomocy społecznej, polegała na:
1) prowadzeniu działań informacyjnych na temat dostępnych form pomocy i wsparcia dla osób w różnych sytuacjach życiowych;
2) profesjonalizacji kadry pracującej w obszarze pomocy społecznej:
   – w Ośrodku Pomocy Społecznej w Toszku zatrudniona jest wykwalifikowana kadra, wyspecjalizowana w różnych dziedzinach; pracownicy posiadają wiedzę teoretyczną i duże doświadczenie zawodowe, które wykorzystują w swojej pracy;
3) rozwoju współpracy pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi;
4) pozyskiwaniu dodatkowych środków finansowych na realizację programów celowych;

Cel operacyjny 2 – Obniżenie poziomu bezrobocia poprzez wdrożenie działań aktywizacyjnych
Podejmowane działania ukierunkowano na:
1) prowadzenie prac społecznie użytecznych - w 2022 r. z tej formy wsparcia skorzystało 7 osób bezrobotnych, wykonując prace społecznie użyteczne w sołectwach oraz w Centrum Usług Wspólnych Gminy Toszek, Centrum Kultury „Zamek w Toszku" oraz NZOZ Diecezji Gliwickiej – Stacja Caritas w Toszku.
   Środki przeznaczone na wynagrodzenia dla pracowników pochodziły w 40% z budżetu gminy, a w 60% ze środków Funduszu Pracy. Łącznie świadczenia dla w/w osób w 2022 r. wyniosły: 18.077,50 zł, w tym:
   – ze środków Gminy Toszek 7.231,00 zł,
   – z Funduszu Pracy – 10.846,50 zł.
2) prowadzenie działalności informacyjnej na temat dostępnych w regionie ofert pracy oraz szkoleń, rozpowszechnianie tych informacji we współpracy w Powiatowym Urzędem Pracy w Gliwicach.

Cel operacyjny 3 – Przeciwdziałanie uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie
Podejmowano działania w celu rozwiązania sytuacji kryzysowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jej skutkom, poprzez:
1) opracowanie i wdrożenie do realizacji następujących programów:
   – Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022–2025,
   – Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Toszek na lata 2022 -2026;
2) profesjonalizacji kadry pracującej w obszarze pomocy społecznej - doskonalono metody i techniki pracy socjalnej poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych na szkoleniach. Podnoszono wiedzę i umiejętności pracowników w celu wdrożenia nowych rozwiązań organizacyjnych służących podnoszeniu jakości świadczonych usług;
3) funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta i Gminy Toszek:

- w 2022 r. do Przewodniczącego w/w zespołu interdyscyplinarnego wpłynęło 11 wypełnionych formularzy „Niebieska Karta" część A, założonych przez Komisariat Policji w Pyskowicach;
- kontynuowano procedury rozpoczęte w poprzednich latach;
- w 2022 r. odbyło się 30 spotkań grup roboczych oraz 4 posiedzenia zespołu;
- wydatkowanie środków na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wyniosło 14.112,50 zł (plan: 14.150,00 zł). Środki te przeznaczono na działania pomocowe w odniesieniu do osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie (tj. wynagrodzenie psychoterapeuty, wynagrodzenie psychologa oraz prawnika).

Cel operacyjny 4 – Wielopłaszczyznowe wsparcie rodziny

Podejmowano działania na rzecz poprawy jakości życia rodzinom oraz umacniano istniejące formy wsparcia i pomocy poprzez:

1) prowadzenie Punktu Wsparcia Rodziny - poradnictwo specjalistyczne: prawne, psychologiczne i terapeuty uzależnień – łącznie w 2022 r. udzielono 178 porad, tj. porównywalnie do roku 2021, w tym: 39 konsultacji z terapeutą uzależnień dla 23 osób, 48 porad psychologicznych i 91 porad prawnych;
2) wsparcie rodziny poprzez asystenta rodziny (w 2022 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku zatrudniał 2 asystentów rodziny na podstawie umowy o pracę) – asystą zostało objętych 15 rodzin, tj. o jedną rodzinę mniej niż w roku 2021 (z 3 rodzinami zakończono współpracę, dwie rodziny rozpoczęły). Łączna liczba osób objętych działaniami asystenta (liczba osób w rodzinach) jest równa 60;
3) opracowanie i wdrażanie działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Toszek na lata 2022 -2024;
4) realizację rządowego programu dla rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny – w 2022 r. wydano łącznie 279 kart;
5) realizację samorządowego programu dla rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny 3+/Rodziny Zastępczej – w gminie Toszek od 2014 roku funkcjonuje samorządowy program wspierający rodziny wielodzietne wychowujące co najmniej troje dzieci, będących na wspólnym utrzymaniu[49]. Na tej podstawie możliwe jest wprowadzanie szeregu ulg i zniżek dla posiadaczy karty poprzez zawarcie porozumień z właścicielami punktów komercyjnych znajdujących się na terenie gminy Toszek;
6) wsparcie rodziny w zapewnieniu opieki nad dziećmi – na terenie gminy Toszek w 2022 roku funkcjonował 1 żłobek dysponujący 50 miejscami, 12 przedszkoli wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach dysponujących łącznie 340 miejscami oraz 5 świetlic przyszkolnych;
7) działania mające na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin poprzez wsparcie finansowe oraz profesjonalną pracę socjalną – w 2022 r. na zadania z zakresu pomocy społecznej wydatkowano łącznie 2.547.057,00 zł. Pomocą finansową oraz pracą socjalną objęto 201 osób, co stanowi 2,25% mieszkańców gminy (dla porównania w 2021 r. na pomoc społeczną wydatkowano kwotę w wysokości 1.787.680,00 zł, a pomocą finansową i pracą socjalną objęto 194 osoby, co stanowiło 2,18 % mieszkańców gminy);
8) prowadzenie i finansowanie działalności programów opiekuńczo–wychowawczych;
9) profesjonalizacja kadry pracującej w obszarze pomocy społecznej;
10) rozwój współpracy pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi;
11) tworzenie infrastruktury miejskiej ułatwiającej aktywną rekreację rodzinną;

[49] Program ten został przyjęty Uchwałą nr XLIV/480/2014 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia „Karty Dużej Rodziny 3+/Rodziny Zastępczej" dla rodzin wielodzietnych i rodzin zastępczych z terenu Gminy Toszek z późn. zm.

12) wspieranie różnorakich form rekreacji, kultury oraz turystyki rodzinnej;
13) organizowanie imprez i wydarzeń kulturalnych.

Cel operacyjny 5 – Wydłużanie aktywności i sprawności seniorów i osób niepełnosprawnych
Podejmowano działania na rzecz poprawy jakości osób z niepełnosprawnością i starszych oraz umacniano istniejące formy wsparcia i pomocy poprzez:
1) prowadzenie działalności informacyjnej na temat dostępnych form pomocy;
2) prowadzenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych z wykluczeniem usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi:
   - w 2022 r. z usług opiekuńczych korzystało 58 osób (tj. o 9 osób mniej niż w roku 2021);
   - łączny koszt usług opiekuńczych (zgodnie z wydanymi decyzjami) w 2022 r. wynosił 49.889,00 zł za 5.184 godzin usług opiekuńczych (porównywalnie do roku poprzedniego 2021, kiedy to wydatkowano 39.494,00 zł za 5.011 godzin);
   - maksymalna wysokość odpłatności za usługi opiekuńcze wynosiła w 2022 r. 15,00 zł oraz 30,00 zł za 1 godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych;
   - zadanie jest w części lub całości odpłatne przez osoby objęte tą formą wsparcia. Odpłatność podopiecznego uzależniona jest od wysokości jego dochodu oraz od sposobu prowadzenia gospodarstwa domowego – samodzielnego lub z rodziną. Usługi opiekuńcze były świadczone przez rehabilitanta i 7 opiekunek osób starszych zatrudnionych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku;
3) profesjonalizację kadry pracującej w obszarze pomocy społecznej;
4) wspieranie wolontariatu:
   - 11 października 2017 r. zostało zainagurowane Centrum Wolontariatu Ośrodka Pomocy Społecznej – przedsięwzięcie to zostało zorganizowane dzięki współpracy OPS-u z Parafią pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Toszku oraz Szkołą Podstawowa nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku, corocznie wykonywane są działania wolontariuszy w Domu Pomocy Społecznej w Wiśniczu, w szczególności poprzez dotrzymywanie towarzystwa pensjonariuszom, czy niesienie pomocy osobom starszym mieszkającym w gminie Toszek.

16. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025

Uchwałą Nr XXXIX/500/2022 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 16 marca 2022 r. został przyjęty i wdrożony do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025.

Przedmiotowy Program opiera się na:
1) ***profilaktyce uniwersalnej*** – skierowanej do ogółu społeczności, a w szczególności dzieci i młodzieży, jej celem głównym jest kreowanie zdrowego stylu życia, rozwijanie zainteresowań, wpieranie prawidłowego rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci i młodzieży, wspomaganie rodziny w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej w celu ograniczenia zachowań ryzykownych. W ramach profilaktyki uniwersalnej podejmowane są działania, których celem jest zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi alkoholizmu oraz działania, które mają kreować zdrowy styl życia, rozwijać zainteresowania, wspierać prawidłowy rozwój i funkcjonowanie emocjonalno-społeczne społeczności;

2) ***profilaktyce selektywnej*** - skierowanej na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, jej odbiorcami są osoby w większym stopniu narażone na rozwój zachowań ryzykownych poprzez uwarunkowania biologiczne i środowiskowe. W ramach profilaktyki selektywnej podejmowane są działania profilaktyczne skierowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją działalność społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyka wystąpienia problemów uzależnień, przede wszystkim działania uprzedzające, nie naprawcze oraz działania, które służą zapobieganiu podejmowania przez wytypowane osoby lub ich grupy zachowań ryzykownych;
3) ***profilaktyce wskazującej*** - skierowanej na jednostki lub grupy osób wysokiego ryzyka, które przejawiają pierwsze symptomy problemów uzależnienia od środków psychoaktywnych, zawiera m.in.: działania, których celem jest zapobieganie rozwojowi zachowań ryzykownych u osób dotkniętych uzależnieniem działania, które uniemożliwiają rozprzestrzenianie się niepożądanego zjawiska na inne jednostki lokalnej społeczność.

Zrealizowane działania:

w ramach profilaktyki uniwersalnej:

- ✓ prowadzenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, w szczególności zajęć sportowo-rekreacyjnych, których celem jest zapewnienie poczucia przynależności, możliwości rozwoju zainteresowań oraz umiejętności pracy zespołowej;
- ✓ wspieranie inicjatyw, które rozwijają umiejętności i zainteresowania uczniów, organizacja czasu wolnego w szczególności w formie zajęć kulturalnych, rekreacyjnych w ramach profilaktyki uzależnień,
- ✓ realizowanie rekomendowanych programów profilaktycznych przez kompetentnych specjalistów, w tym pedagogów oraz trenerów dla dzieci i młodzieży dla różnych grup zawodowych i społecznych;
- ✓ przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych, które przybliżają negatywne skutki spożywania alkoholu;
- ✓ udział w kampaniach społecznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- ✓ organizowanie spotkań edukacyjnych oraz warsztatów dla dorosłych, co pozwoliło na poszerzenie wiedzy wśród mieszkańców na temat szkodliwości spożywania napojów alkoholowych
  i substancji chemicznych;
- ✓ uczestniczenie w organizowanych imprezach środowiskowych (tj. festyny, zawody sportowe, wydarzenia świąteczne, kiermasze itp.), podczas których swoje możliwości i kompetencje mogą zaprezentować placówki pomocowe, oświatowe, służby zdrowia, organy ścigania;
- ✓ promocja zdrowego stylu życia;

w ramach profilaktyki selektywnej:

- ✓ podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy poprzez udział w szkoleniach;
- ✓ podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach (policja, kierowcy);
- ✓ organizowanie cyklicznych zajęć, szkoleń dla rodziców i opiekunów w celu podniesienia świadomości społecznej w zakresie szkodliwości przyjmowania środków psychoaktywnych, konsekwencji prawnych z ich posiadania, używania, wytwarzania oraz sprzedawania;
- ✓ współpraca w zakresie zapobiegania wykluczeniu społecznemu - wspieranie zatrudnienia socjalnego, reintegracji społeczno-zawodowej;
- ✓ kontynuacja i rozwój, w miarę potrzeb społecznych, działalność Punktu Wsparcia Rodziny, w tym informowanie o tym gdzie można uzyskać pomoc i wsparcie;
- ✓ motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia za pomocą efektywnej pracy socjalnej i wsparcia asystenta rodziny;

- ✓ finansowanie działalności Miejsko–Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Toszku;
- ✓ wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- ✓ podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 u.w.t.p.a. oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- ✓ organizacja i prowadzenie programów opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży (opisano w ppkt 18 niniejszego rozdziału);

w ramach profilaktyki wskazującej:

- ✓ zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od substancji i środków psychoaktywnych, w tym wspieranie placówek leczenia uzależnień poprzez zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów, a w czasach pandemii niezbędnych środków czystości i higieny;
- ✓ udzielanie pomocy psychospołecznej, specjalistycznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe – działalność informacyjno-edukacyjna w różnych instytucjach, w tym upowszechnianie informacji dotyczących dostępnych adresów, gdzie można skorzystać ze specjalistycznej pomocy, a także upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości jej przeciwdziałania;
- ✓ w roku sprawozdawczym (2022) na spotkania z terapeutą leczenia uzależnień i psychologiem zgłosiły się osoby uzależnione od alkoholu, doświadczające przemocy domowej oraz te, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i tym samym w 2022 r.:
  - udzielono 39 konsultacji z terapeutą uzależnień dla 23 osób z terenu gminy;
  - udzielono 48 porad psychologicznych dla 29 rodzin.

W gminie Toszek w 2022 r. 8 rodzin z problemami alkoholowymi korzystało z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej. Wszystkie rodziny objęte zostały wsparciem. Podejmowano wobec nich działania mające na celu motywowanie osób pijących do podjęcia leczenia w profesjonalnych placówkach lecznictwa odwykowego.

W 2022 r. na przeciwdziałanie alkoholizmowi i profilaktykę uzależnień wydatkowano łącznie 265.122,18 zł, tj. 96,45 % planu (plan wyniósł: 274.853,17 zł),w tym 189.495,43 zł zostało sfinansowane z opłat za korzystanie z aktualnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pobieranych od przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Toszek w roku 2022.

Miejsko–Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W roku 2022 w skład Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodziło 5 członków. W tym czasie Komisja przeprowadziła 167 rozmów interwencyjno-motywujących (tj. aż o 144 więcej niż w roku 2021) .

Ponadto Komisja przeprowadziła kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Toszek w 5 punktach sprzedaży napojów alkoholowych (w tym w 4 placówkach handlu detalicznego oraz w 1 punkcie gastronomicznym). W roku sprawozdawczym, w gminie Toszek znajdowało się 11 punktów gastronomicznych i 15 detalicznych[50], sprzedających napoje alkoholowe.

[50] Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.

17. Program profilaktyczny dla seniorów

Udział w programie profilaktycznym dla seniorów zadeklarowało 209 seniorów z terenu gminy Toszek. Faktyczna liczba uczestników jest zmienna. Zajęcia odbywały się w ramach dwóch Klubów Seniora: w Toszku i w Kotulinie. Program adresowany jest dla seniorów i obejmuje działania profilaktyczne promujące zdrowy tryb życia, zwiększenie udziału w życiu społecznym oraz integrację międzypokoleniową i aktywizację seniorów z różnych środowisk.

W ramach realizacji programu profilaktycznego dla seniorów przeprowadzono następujące działania:

- *„Dzień Seniora"* - spotkanie dla wszystkich seniorów z terenu gminy Toszek odbyło się w dniu 4 października 2022 r. w Centrum Kultury „Zamek w Toszku". Spotkanie bogate w zabawy, konkursy, zawody prowadzone przez animatorów oraz wspólne śpiewanie piosenek miały na celu integrację seniorów, poznanie członków grupy oraz zachęcenie do współdziałania. W wydarzenie byli zaangażowani: wolontariusze ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku. W wydarzeniu wzięło udział ponad 70 osób;
- zajęcia nordic walking – treningi prowadzone przez profesjonalnych instruktorów, odbywały się cyklicznie przez cały rok, w dwóch grupach – w Toszku oraz Kotulinie. Dodatkowo w dniu 7 maja 2022 r. zorganizowano pierwszy *Toszecki rajd nordic-walking „Aktywna majówka"* – rajd odbył się pod okiem instruktorek, grupa pokonała trasę około 8 km, której zwieńczeniem było wspólne biesiadowanie przy kawie i grillu. Celem rajdu była poprawa kondycji ruchowej seniorów oraz zwiększenia sprawności mięśni i zachęcenie do regularnej aktywności fizycznej;
- spotkanie *„Tłusty czwartek BIS"* – spotkanie prowadzone dla seniorów Gminy Toszek odbyło się w dniu 28 lutego 2022 r. na terenie Centrum Kultury „Zamek w Toszku" – wydarzenie miało na celu integrację seniorów oraz poznanie nowych członków grupy poprzez zabawę karnawałową oraz konkursy prowadzone przez animatorów. W spotkaniu wzięło udział 50 seniorów z terenu gminy;

Rysunek 92

Fotorelacja z wydarzenia „Tłusty czwartek BIS"

źródło: archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

- *„Gra BINGO dla Seniorów Gminy Toszek"* w dniu 31 marca 2022 r. wraz ze spotkaniem edukacyjnym z policjantami – na spotkaniu dzielnicowi z terenu gminy Toszek prowadzili wykład (rozmowę) z seniorami na temat bezpieczeństwa oraz udzielili porad, jak nie zostać oszukanym. W celu podnoszenia gotowości do współdziałania oraz doskonalenia umiejętności komunikacji w grupie animator poprowadził grę BINGO;

Rysunek 93

Fotorelacja z wydarzenia „Gra BINGO dla Seniorów Gminy Toszek"

źródło: archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

- *„Żyj zdrowo"* – wykład informacyjno-profilaktyczny, który odbył się w dniu 31 maja 2022 r. miał na celu poinformowanie o chorobach, jakie spotykają najczęściej osoby starsze oraz uwrażliwienie ich na działania profilaktyczne;
- *Integracja międzypokoleniowa* – w wydarzeniu, które odbyło się 6 czerwca 2022 r. wzięli udział seniorzy z terenu gminy Toszek oraz pensjonariusze Domu Pomocy Społecznej w Wiśniczu, a także uczniowie i wolontariusze ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku. Zabawy, konkursy oraz wspólne śpiewanie piosenek miało na celu nawiązanie więzi między seniorami, stworzenia atmosfery zaufania oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz integrację międzypokoleniową. Uczniowie szkoły przygotowali występy oraz uczestniczyli w tańcach integracyjnych z osobami starszymi;

Rysunek 94

Fotorelacja z wydarzenia „Integracja międzypokoleniowa"

źródło: archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

- *Seniorada i koncert muzyki klasycznej* – 6 sierpnia 2022 r. Spotkanie miało charakter sportowo-rekreacyjny. Seniorzy uczestniczyli w zawodach m.in. z bocci Po części sportowej seniorzy uczestniczyli w wydarzeniu kulturalnym – koncercie operowo-operetkowym w wykonaniu Gabrieli Silvy i zaproszonych gości;

Rysunek 95

Seniorada 2022

źródło:
archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

- wycieczka dla seniorów w dniu 29 sierpnia 2022 r. do Leśniowa – wyjazd integracyjny połączony ze zwiedzaniem Sanktuarium Matki Bożej Leśniowskiej spacerem po parku oraz wspólne biesiadowanie. Wyjazd miał na celu rozbudzenie indywidualnych zainteresowań historią i kulturą, rozwój wiedzy o regionie oraz poprawę komunikacji w grupie;
- Wigilia seniorów zorganizowana w dniu 12 grudnia 2022 r. W wydarzeniu wzięli udział seniorzy z terenu gminy Toszek, wolontariusze ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku, Burmistrz Toszka, Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku oraz księża z parafii w Toszku.

Rysunek 96

Plakat promocyjno-informacyjny dotyczący spotkania wigilijnego dla seniorów – 2022 r.

źródło:
archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

18. Pozostałe programy opiekuńczo-wychowawcze

Rodzaj działań prowadzonych w ramach programów opiekuńczo-wychowawczych reguluje Zarządzenie nr 43/JJ/2014 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku z dnia 31.12.2014 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Programów opiekuńczo–wychowawczych na terenie Miasta i Gminy Toszek prowadzonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku.

Celem programów opiekuńczo–wychowawczych jest zapewnienie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży w atrakcyjny dla nich sposób, idący w parze z odziaływaniem profilaktycznym i zainteresowaniami uczestników. Zajęcia mają różnorodną formę: ruchową, stolikową, dydaktyczną, obejmują także pomoc w odrabianiu zadań domowych lub wyrównywanie braków w nauce szkolnej.

W gminie Toszek w 2022 r. funkcjonowało 6 miejsc realizujących program opiekuńczo-wychowawczy – 1 w Toszku, pozostałe w okolicznych sołectwach. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu przez 2 godziny (z wyłączeniem dni świątecznych). I tak w roku 2022 podjęto następujące działania:

– ***„Perfecto" - organizacja balów karnawałowych*** (według kolejności ich organizacji) w Sarnowie, Kotulinie, Pniowie, Paczynie, Paczynce, Wilkowiczkach, Kotliszowicach, Pisarzowicach, Ciochowicach, Ligocie Toszeckiej, Boguszycach i Pawłowicach;

Rysunek 97

Fotorelacja z balów karnawałowych, które miały miejsce w sołectwach w 2022 r.

źródło: archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

– w dniach 14-17 lutego 2022 r. na terenie wszystkich sołectw odbyły się zajęcia profilaktyczne (pogadanki, prelekcje w zakresie alternatyw do spędzania czasu na grach komputerowych i korzystania z multimediów);
– ***„Uskrzydleni"*** – organizacja zajęć dedykowanych dla osób niepełnosprawnych i ich rodziców, a także dla osób zdrowych zainteresowanych integracją społeczną z osobami niepełnosprawnymi – celem zajęć poza w/w integracją było w szczególności wskazanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu, rozwijanie pasji i zainteresowań oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. W trakcie realizacji drugiej już edycji projektu odbyło się łącznie w spotkań w miesiącach marzec-czerwiec 2022 r.;
– zorganizowanie zajęć świetlicowych w ramach programu opiekuńczo-wychowawczego w sołectwach: Sarnów, Pniów i Kotulin;
– zorganizowanie ***Dnia Dziecka*** poprzez:
  - ✓ organizację pikniku na toszeckim zamku z okazji Dnia Dziecka w dniu 4 czerwca 2022 r. wraz ze szkoleniem adresowanym do dzieci i młodzieży z zakresu nauki umiejętności asertywności wobec kontaktu ze środkami odurzającymi i kształtowania alternatywnych metod radzenia sobie ze stresem .W trakcie trwania pikniku organizowane były zabawy angażujące zarówno dzieci, jak i osoby starsze;
  - ✓ animacje dla dzieci w sołectwie Pniów (5 czerwca 2022 r.) oraz w szkołach podstawowych w Pniowie i Kotulinie (1 czerwca 2022 r.);
  - ✓ organizację Olimpiady Przedszkolaka Szkoły Podstawowej nr 1 im. Irena Sendler w dniu 10 czerwca 2022 r.;

- ✓ organizację Turnieju Sportowego w Szkole Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Pniowie w dniu 1 czerwca 2022 r.;

Prowadzone we wszystkich miejscach warsztaty, turnieje i spotkania miały na celu propagowanie zdrowego stylu życia, ukazywanie dzieciom i młodzieży alternatywnych do wirtualnego świata metod spędzania czasu wolnego;

Rysunek 98

Piknik na zamku z okazji „Dnia Dziecka"– rok 2022

źródło: archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

- zorganizowanie warsztatów profilaktycznych dla 27 klas szkół podstawowych z terenu gminy Toszek pn. *„Uzależnienia od internetu, telefonu komórkowego oraz mediów społecznościowych"*;
- organizowanie spektakli w wykonaniu teatru Krak-Art. Łącznie w 2022 r. odbyło się 7 spektakli teatralnych. Zawierające elementy profilaktyki antyuzależnieniowej, dla uczestników programu opiekuńczo-wychowawczego z Toszka i Paczyny;
- zorganizowanie wakacyjnych zajęć świetlicowych dla dzieci z sołectw: Ligota Toszecka, Kotulin, Kotliszowice, Sarnów oraz Pniów. Poza tym zajęcia wakacyjne były dodatkowo prowadzone przez Centrum Kultury „Zamek w Toszku";

Rysunek 99

Zdjęcia z zajęć wakacyjnych organizowanych w 2022 r. w sołectwie Ligota Toszecka.

źródło: archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

– „Mikołajki" – w spotkaniu z tej okazji, które odbyło się w dniu 5 grudnia 2022 r. wzięło udział 200 dzieci;
– zorganizowanie warsztatów „Mały majster". Był to cykl 4 spotkań, warsztatów modelarskich prowadzonych dla dzieci oraz ich rodziców. Dzieci miały możliwość poznać tajniki stolarstwa, przyjrzeć się pracy profesjonalnych sprzętów znajdujących się w warsztacie produkcyjnym, przy czynnym udziale rodziców powstał m.in. karmnik, krzyżyk z drewna.

Rysunek 100

Podsumowanie cyklu spotkań dla dzieci i ich rodziców w formie warsztatów „Mały majster"

źródło: archiwum Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

Pozostałe działania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku:

1) realizacja programu profilaktycznego ***„Archipelag skarbów"*** w dniach 14.03.2022-21.06.2022 r. – przedmiotowy program skierowany był do 230 uczniów klas 7. i 8. szkół podstawowych gminy Toszek, a jego celem było przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym młodzieży (profilaktyka behawioralna i substancji psychoaktywnych wczesnych: alkohol, narkotyki, dopalacze, kontaktów seksualnych i przemocy) oraz zdrowego stylu i prawidłowych postaw młodzieży;
2) wdrożenie ***„Modelu Wartościowych Szkół"*** (etap I: świadomy nauczyciel) w okresie od marca do czerwca 2022 r. – program ten skierowany był do 20 nauczycieli z terenu gminy Toszek, dla których przeprowadzane były warsztaty o tematyce:
   - ✓ budowanie odporności psychicznej nauczycieli w kontekście pracy z uczniami z grupy ryzyka uzależnień;
   - ✓ przeciwdziałanie uzależnieniom poprzez odkrywanie własnego potencjału do działania;
   - ✓ postawa nauczyciela a kształtowanie postaw społecznych, w tym radzenia sobie z zagrożeniem od uzależnień.

19. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Toszek na lata 2022-2024

Uchwałą Nr XXXV/454/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 24 listopada 2021 r. został przyjęty i wdrożony do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022–2024. Zakłada on jako główny cel udzielanie kompleksowej pomocy i wsparcia rodzinom z gminy Toszek w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczych i wychowawczych.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Toszek na lata 2022-2024 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, a w szczególności życia dzieci. Cele określone w Programie opierają się na szansach pojawiających się w otoczeniu rodziny poprzez wykorzystanie poszczególnych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, w tym istniejących zasobów wewnętrznych miasta. Cele te wpisują się w Strategie Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Toszek na lata 2016-2030, którego sposób realizacji opisano już w ppkt 15 niniejszego rozdziału raportu.

Zadania realizowane w 2022 r. wpisujące się w cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022–2024:

– ***zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej*** – przez cały rok 2022 regularnie były wypłacane różnego rodzaju świadczenia. Łączna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 6.213.991,95 zł tj. o ponad 5.000,000,00 zł mniej niż w roku 2021 – wówczas wartość wypłaconych dodatków wyniosła 11.356.549,64 zł.

Tabela 18

Świadczenia pieniężne wypłacone w 2022 r. przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku

Lp.	Nazwa wypłacanego świadczenia	Liczba osób	Liczba rodzin	Kwota świadczeń (w zł)
1.	zasiłek stały	23	23	131.227,29
2.	zasiłek okresowy	37	35	91.316,58
3.	zasiłek celowy	60	55	74.638,00
4.	zasiłki rodzinne z dodatkami	285	124	436.428,36
5.	zasiłki pielęgnacyjne	189	184	445.227,97
6.	świadczenia pielęgnacyjne	48	48	1.117.499,40
7.	specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0	0,00
8.	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	34	34	34.000,00
9.	świadczenia wychowawcze 500+	1.547	901	3.801.163,39
10.	fundusz alimentacyjny	23	12	82.490,96
11.	świadczenie „za życiem”	0	0	0
RAZEM				**6.213.991,95**

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

– ***zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza starszych, chorych i niepełnosprawnych*** – pomoc w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego na zakup posiłków realizowana jest z rządowego programu ***„Posiłek w szkole i w domu”***, którego adresatem są osoby i rodziny, w których oprócz dysfunkcji, dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, tj.: dla osoby samotnie gospodarującej 1.051,50 zł i dla rodziny 792,00 zł na osobę w rodzinie. Zadanie to jest w 60% dotowane z budżetu państwa, a pomoc przyznawana jest w dwóch formach: zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz pomocy w formie posiłku. Liczba osób korzystających ze świadczenia pieniężnego na zakup żywności lub posiłku w roku 2022 wyniosła 93, a liczba rodzin korzystających ze świadczenia pieniężnego na jego zakup wyniosła 52;

– ***objęcie pomocą w formie stypendiów szkolnych i wyprawek wszystkich dzieci wymagających tej formy pomocy*** – zadanie to realizowane jest przez Centrum Usług Wspólnych Gminy Toszek. W roku 2022 przyznano wyprawki szkolne w formie darowanych podręczników dla 717 uczniów (dla porównania w 2021 tej formy pomocy skorzystało 684 uczniów) oraz przekazano 18 stypendiów szkolnych uprawionym do świadczenia uczniom (dla porównania w roku 2021 było to 20 uczniów);

- ***współfinansowanie pobytu dzieci skierowanych do pieczy zastępczej*** - liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2022 roku wyniosła 13, z kolei liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej wyniosła 3. Wysokość wydatkowanych środków na pobyt dzieci w pieczy zastępczej wyniosła łącznie 167.382,81 zł, tj. o ponad 20.000,00 zł więcej niż w roku poprzednim (dla porównania w roku 2021 kwota ta wynosiła: 141.901,00 zł);
- ***zapewnienie opieki osobom starszym oraz osobom zależnym w domach*** – pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub z innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Od dnia 1 stycznia 2013 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku realizuje usługi opiekuńcze. Maksymalna wysokość odpłatności za usługi opiekuńcze w 2022 r. wyniosła 15,00 zł oraz 30,00 zł za 1 godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych. Zadanie było w części lub całości odpłatne przez osoby objęte tą formą wsparcia. Odpłatność podopiecznego uzależniona jest od wysokości jego dochodu oraz od sposobu prowadzenia gospodarstwa domowego – samodzielnego lub z rodziną. Usługi opiekuńcze były świadczone przez 5 opiekunek osób starszych zatrudnione przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku. Liczba osób objętych w 2022 r. pomocą w postaci usług opiekuńczych wyniosła 58, liczba osób skierowanych do domu pomocy społecznej w 2022 r. wyniosła 5, z kolei liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej w 2022 r. wyniosła 4;
- ***rozwój usług asystentów rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych*** – w 2022 r. asystent rodziny obejmował wparciem 15 rodzin z terenu gminy Toszek;
- ***organizacja i finansowanie szkoleń dla asystentów rodzin w celu podnoszenia ich kwalifikacji i kompetencji*** – w 2022 r. asystent rodziny odbył 1 szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- ***zapewnienie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego osobom przezywającym trudności*** – na terenie gminy Toszek funkcjonuje jedno miejsce poradnictwa specjalistycznego (rodzaj poradnictwa w punkcie: prawne, psychologiczne, terapeuta uzależnień). Liczba osób objętych wsparciem w roku 2022 wyniosła 113, a liczba udzielonych (łącznie) porad w roku sprawozdawczym wyniosła 178 (w 2021 r. udzielono łącznie 249 porad dla około 180 osób);
- ***działania wspierające Zespoły Interdyscyplinarnego wobec rodzin przeżywających trudności*** – w 2022 r. Zespół Interdyscyplinarny Miasta i Gminy Toszek objął procedurą „Niebieskiej Karty" 14 rodzin, w tym 9 rodzin z dziećmi[51];
- ***zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym (bezdomnym)*** – w 2022 r. 2 osoby bezdomne z terenu gminy Toszek przebywały w schroniskach dla osób bezdomnych.

Szczegółowe informacje dotyczące sposobu realizacji przedmiotowego programu zostały wskazane w Uchwale nr LIII/639/2023 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia Rocznego Sprawozdania za 2022 rok z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Toszek na lata 2022-2024 wraz ze wskazaniem potrzeb (dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek).

[51] liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty" jest zmienna: w roku 2021 wynosiła ona 17, w roku 2020 i 2019 -11

20. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Toszek na lata 2022-2026

Uchwałą Nr XXXV/445/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 24 listopada 2021 r. został przyjęty i wdrożony do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Toszek na lata 2022–2026.

Celem głównym niniejszego programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Toszek. Realizację celu głównego ułatwiło określenie pomniejszych, celów szczegółowych i kierunków działań.

Cel szczegółowy nr 1 - Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Podjęte działania:

- upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie i jej negatywnych skutków;
- prowadzenie kampanii edukacyjnej na rzecz przeciwdziałania przemocy;
- prowadzenie w szkołach zajęć uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy w rodzinie oraz propagujących zachowania sprzyjające pozytywnym postawom w rodzinie;
- propagowanie właściwych postaw społecznych poprzez zajęcia kulturowe, edukacyjne i sportowe.

Cel szczegółowy nr 2 - Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Podjęte działania:

- opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- bezpłatny dostęp do usług prawnych, psychologicznych w sytuacji kryzysu wywołanego zjawiskiem przemocy w rodzinie (Punkt Wsparcia Rodziny);
- stosowanie procedury „Niebieskiej Karty", podejmowanie interwencji w środowisku;
- współpraca z Zespołem Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w zakresie szybkiej, doraźnej pomocy w sytuacji kryzysowej, uczestniczenia w grupach wsparcia oraz grupach edukacyjno-terapeutycznych, prowadzenia indywidualnych programów pomocy.

Cel szczegółowy nr 3 - Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Podjęte działania:

- współpraca z Zespołem Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w zakresie realizacji programu dla sprawców przemocy w rodzinie funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta i Gminy Toszek;
- zabezpieczenie noclegu w przypadku nakazu natychmiastowego opuszczenia zajmowanego mieszkania – w 2022 roku nie wystąpiła jednak konieczność zapewnienia noclegu osobie, która otrzymała nakaz opuszczenia lokalu mieszkalnego.

Cel szczegółowy nr 4 - Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług

Podjęte działania:

- realizacja szkoleń i kierowanie na dostępne formy dokształcania pracowników instytucji realizujących zadania z zakresu przemocy w rodzinie;

- realizacja interdyscyplinarnych szkoleń dla przedstawicieli instytucji i organizacji zaangażowanych w zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie;
- uczestniczenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego w konferencjach, seminariach, warsztatach na temat problematyki przemocy.

Wysokość środków wydatkowanych w roku 2022 na realizację w/w zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie wyniosła 14.112,50 zł, 99,73% planowanych na ten cel środków.

21. Programy (projekty) dofinansowane ze źródeł pozabudżetowych w 2022 r.

Tabela 19

Wykaz programów (projektów) dofinansowanych ze źródeł pozabudżetowych, na które składano wnioski o dofinansowanie w 2022 r.

L.p.	*Nazwa projektu*	*Całkowita kwota projektu (zł)*	*Wnioskowana kwota dofinansowania (zł)*	*Stan realizacji*
1.	Przebudowa oraz modernizacja dróg gminnych DG 620326 S ul. Kotliszowicka w Wilkowiczkach i DG 620325 S ul. Wiejska w Wilkowiczkach	5.860.166,00	2.558.170,00 *(dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg)*	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i jest w trakcie realizacji** (od 2023 r., planowany termin realizacji kwiecień 2024 r.) **UWAGA**: – złożono wnioski do dwóch niezależnych podmiotów o dofinansowanie i w obu przypadkach dofinansowanie zostało przyznane *(wysokość otrzymanego dofinansowania – 100%)*
			3.301.996,00 *(dofinansowanie z PROW)*	
2.	Przebudowa oraz modernizacja dróg gminnych na terenie miasta i gminy Toszek	10.298.599,01	9.500.000,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i jest w trakcie realizacji** (od 2023 r., planowany termin realizacji przypada na rok 2024 r.)
3.	Przebudowa dróg gminnych: ul. Srocza Góra, ul. Jaskółcza i ul. Słowików w Pniowie	2.116.227,00	1.999.200,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i jest w trakcie realizacji** (od 2023 r., planowany termin realizacji przypada na rok 2024 r.)
4.	Budowa hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku	15.250.000,00	13.500.000,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i jest w trakcie realizacji** (od 2023 r., planowany termin realizacji przypada na rok 2024 r.)

L.p.	*Nazwa projektu*	*Całkowita kwota projektu (zł)*	*Wnioskowana kwota dofinansowania (zł)*	*Stan realizacji*
5.	Odnowienie I piętra zabytkowego ratusza miejskiego wraz z klatką schodową pochodzącego z XIX wieku z siedzibą administracji samorządowej w Toszku	220.931,52	98.649,49	Wniosek NIE otrzymał dofinansowania ze względu na brak wystarczających środków finansowych
6.	Prace remontowo-instalacyjne korytarza I i II piętra zabytkowego ratusza miejskiego	410.643,11	205.321,55	Wniosek NIE otrzymał dofinansowania ze względu na brak wystarczających środków finansowych
7.	Wykonanie prac konserwatorskich dokumentacji projektowo-kosztorysowej pomnika św. Jana Nepomucena	5.904,00	2.952,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany w 2022 r.**
8.	Wzrost atrakcyjności miejsca publicznego w sołectwie Boguszyce poprzez budowę placu zabaw (Inicjatywa Sołecka)	49.052,40	34.503,45	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany w 2022 r.** (opisano w rozdziale I pkt 2)
9.	Wzrost atrakcyjności miejsca publicznego w sołectwie Ciochowice poprzez budowę wiaty biesiadnej (Inicjatywa Sołecka)	40.000,00	26.500,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany w 2022 r.** (opisano w rozdziale I pkt 2)
10.	„Drogowskaz bez barier – wzrost dostępności usług samorządu toszeckiego dla osób niepełnosprawnych”	55.650,00	55.650,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie** i jest w trakcie realizacji (od stycznia 2023 r.)
11.	Urząd Miejski w Toszku – bezpieczne i przyjazne miejsce pracy	209.700,00	178.245,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie** i jest w trakcie realizacji (od kwietnia 2023 r.)

L.p.	*Nazwa projektu*	*Całkowita kwota projektu (zł)*	*Wnioskowana kwota dofinansowania (zł)*	*Stan realizacji*
12.	Aktywny Czas Jesieni Życia	14.900,00	14.900,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie** i jest w trakcie realizacji (od stycznia 2023 r.)
13.	„Od juniora do seniora" – tworzenie warunków sprzyjających do rozwoju integracji i rekreacji dla mieszkańców gminy poprzez budowę 3 plenerowych siłowni zewnętrznych	120.029,51	76.374,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie** i jest w trakcie realizacji (planowany termin realizacji: do końca listopada 2023 r.)
14.	„Pod biało-czerwoną"	3.230,00	3.230,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany w 2022 r.** (opisano w rozdziale I pkt 2)
15.	Program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka piersi u kobiet zamieszkałych na terenie Gminy Toszek powyżej 25. roku życia, czas realizacji: lata 2023-2024	209.265,00 (rocznie: 104.632,50 zł)	12.525,00 (na rok, tj. 40% kosztów modułu II-diagnostyka)	**Wniosek otrzymał dofinansowanie na realizację zadania w 2023 r. - zadanie w trakcie realizacji** (od 1 stycznia 2023 r., opisano w pkt 10 niniejszego rozdziału)
16.	Poznaj Polskę – organizacja wycieczek krajoznawczych	88.492,00	65.048,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany w 2022 r.** (różnica między kwotą całkowitą a otrzymanym dofinansowaniem została sfinansowana z wpłat rodziców dzieci, którzy wzięli udział w wycieczkach)
17.	Program rządowy „Narodowy Program Czytelnictwa"	9.725,00	9.725,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany w 2022 r.**
18.	„Kotliszowicki Ekozakątek" w ramach konkursu „Powiat przyjazny środowisku"	20.000,00	20.000,00	Wniosek NIE otrzymał dofinansowania
19.	„Woda – wspólne dobro" w ramach konkursu „Powiat przyjazny środowisku	10.000,00	10.000,00	Wniosek NIE otrzymał dofinansowania

L.p.	*Nazwa projektu*	*Całkowita kwota projektu (zł)*	*Wnioskowana kwota dofinansowania (zł)*	*Stan realizacji*
20.	Wydanie wielojęzycznej broszury promocyjno-informacyjnej w formie przewodnika po Centrum Ekspozycji Historycznych na Zamku w Toszku	3.840,00	1.500,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany w 2022 r.**
21.	„Z aparatem w świat"	14.940,00	14.940,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i jest w trakcie realizacji** (od 2023 r.)
22.	Cyfrowa Kultura – Konwersja Cyfrowa Domów Kultury	164.000,00	164.000,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i jest w trakcie realizacji** (od 2023 r.)
23.	Centrum Kultury ostoją na trudne czasy	46.000,00	37.000,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i jest w trakcie realizacji** (od 2023 r.)
24.	Śląsk – moje miejsce na Ziemi	18.130,00	12.530,00	**Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i jest w trakcie realizacji** (od 2023 r.)

źródło: opracowanie własne

Łączna wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów, na które zostało przyznane dofinansowanie w roku 2022 wyniosła (tj. wartość całkowita tych projektów): 34.577.849,92 zł[52],[53], w tym wysokość pozyskanego dofinansowania: 31.568.988,45 zł, tj. 91% (91,29%) ogólnej wartości tych projektów/programów/przedsięwzięć - są to rekordowe (w porównaniu do lat poprzednich).

W roku 2022 złożono wnioski o dofinansowanie „dużych" projektów inwestycyjnych (jak *Przebudowa oraz modernizacja dróg gminnych (…) ul. Kotliszowicka w Wilkowiczkach i (…) ul. Wiejska w Wilkowiczkach – vide* poz. 1 tabeli o wartości blisko 6 mln, *Przebudowa oraz modernizacja dróg gminnych na terenie miasta i gminy Toszek - vide:* poz. 2 tabeli o wartości ponad 10 mln, czy *Budowa hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku* o wartości ponad 15 mln – *vide:* poz. 4 tabeli) i otrzymano wnioskowane dofinansowanie na realizację tych przedsięwzięć.

[52] suma zacienionych pól w tabeli nr 19
[53] dla porównania w roku 2021 - 4.805.633,50 zł

Stosunek procentowy przyznanych dotacji w okresie ostatnich czterech lat utrzymywał się na podobnym (porównywalnym) poziomie, tj. około 74-84%[54] wartości projektów, a w roku 2022 wyniósł aż 91,29%[55] - tak wysoki wskaźnik udało się osiągnąć ze względu na wartości projektów inwestycyjnych. Wzrost zarówno łącznej kwoty wszystkich realizowanych projektów, jak kwoty przyznanego dofinansowania zobrazowany został na wykresie poniżej (*vide:* wykres 9).

Wykres 9

Wysokość (całkowita wartość) projektów (inwestycji/przedsięwzięć), na które pozyskano dofinansowanie w latach 2018-2020 w stosunku do wysokości przyznanych dotacji z innych źródeł – zestawienie porównawcze

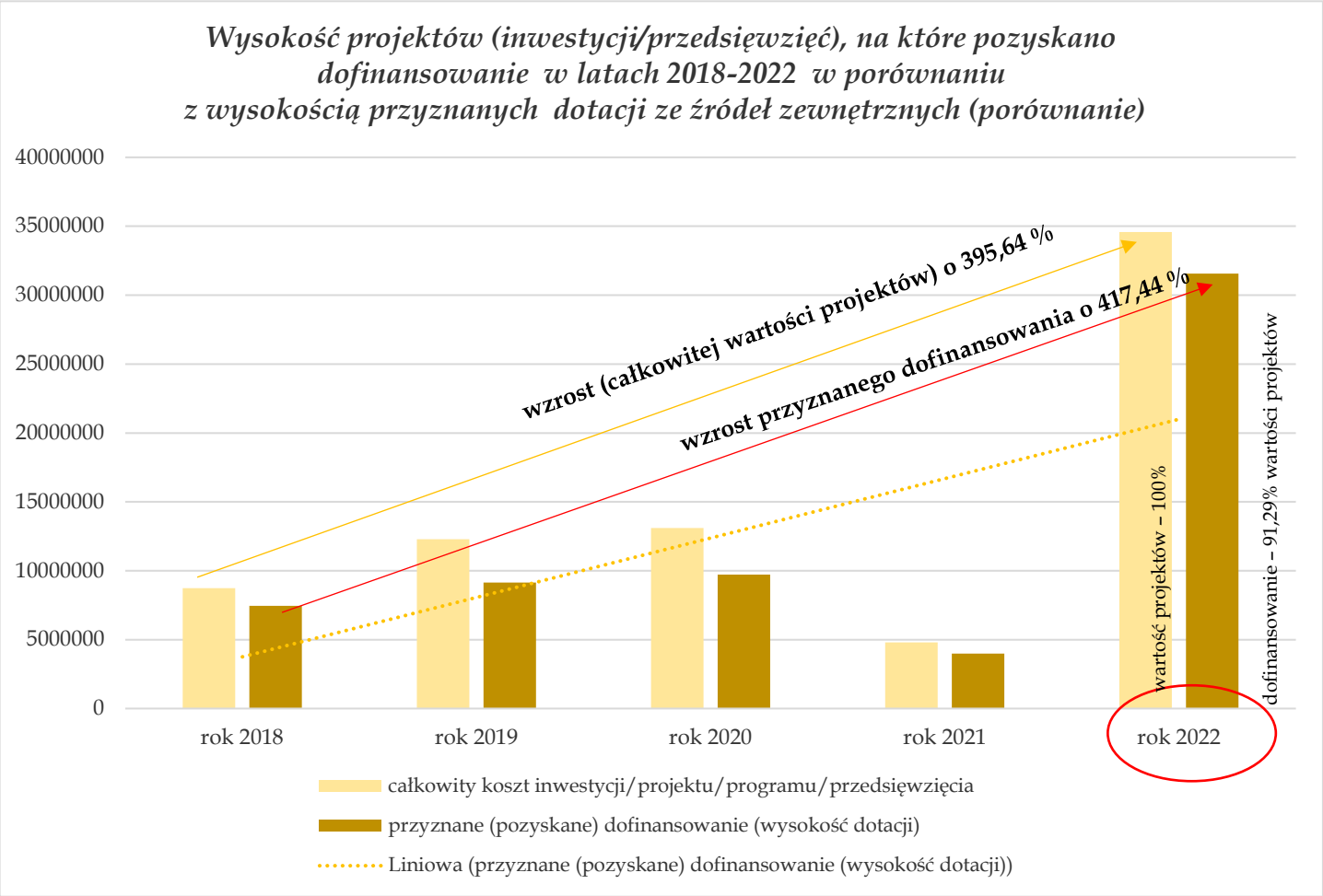

źródło: opracowanie własne

[54] w roku 2018 – 84%, w roku 2019 – 74%, w roku 2020 - 74%, w roku 2021 – 83%
[55] tj. o ponad 8 punktów procentowych więcej niż w roku 2021

Rozdział III
Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Toszku

Zgodnie z art. 30 ust. 1 u.s.g. Burmistrz Toszka jest organem wykonawczym gminy, do którego zadań należy w szczególności wykonywanie uchwał rady gminy.

Liczba uchwał podjętych w 2022 r. przez Radę Miejską w Toszku wyniosła 131 (dla porównania w roku 2021 podjęto 121 uchwał, a w 2020 podjęte zostały 92 uchwały) - wszystkie zostały podjęte z inicjatywy Burmistrza Toszka.

Z kolei liczba uchwał w stosunku, do których wydano rozstrzygnięcia nadzorcze wyniosła 10, w tym 6 w odniesieniu do całego aktu oraz 4 w odniesieniu do części aktu.

Tabela 20

Sposób realizacji uchwał Rady Miejskiej w Toszku podjętych w 2022 r. z inicjatywy Burmistrza

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
1.	XXXVII/470/2022 26.01.2022	w sprawie przyjęcia planu pracy Rady Miejskiej w Toszku na rok 2022	– wykonana (plan pracy został zrealizowany)
2.	XXXVII/471/2022 26.01.2022	w sprawie przyjęcia sprawozdań z działalności komisji stałych Rady Miejskiej w Toszku za rok 2021 oraz planów pracy komisji stałych Rady Miejskiej w Toszku na rok 2022	– wykonana (sprawozdania z działalności zostały przyjęte, plany pracy zostały zrealizowane)
3.	XXXVII/472/2022 26.01.2022	w sprawie przekazania petycji z dnia 12 stycznia 2022 r. według właściwości	– wykonana – petycja przekazana według właściwości
4.	XXXVII/473/2022 26.01.2022	w sprawie powołania Miejsko-Gminnej Rady Seniorów w Toszku	– na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dnia 25 lutego 2022 r. stwierdzono nieważność uchwały w części (wybrane sformułowania w § 1, § 37 i § 39 załącznika nr 1 do uchwały oraz w zakresie §7, §40), – nie utworzono Miejsko-Gminnej Rady Seniorów w Toszku ze względu na brak kandydatów
5.	XXXVII/474/2022 26.01.2022	w sprawie wyznaczenia miejsca do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników oraz w sprawie regulaminu określającego zasady prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników na wyznaczonym miejscu	– na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dnia 25 lutego 2022 r. stwierdzono nieważność uchwały w części (wybrane sformułowania w § 5 załącznika do uchwały) w pozostałym zakresie uchwała została zrealizowana

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
6.	XXXVII/475/2022 26.01.2022	w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Toszek	– wykonana – na jej podstawie określono zasady wynajmowania lokali mieszkaniowych
7.	XXXVII/476/2022 26.01.2022	w sprawie wyrażenia zgody na najem części nieruchomości Gminy Toszek w trybie bezprzetargowym na rzecz dotychczasowego najemcy	– wykonana – umowa najmu zawarta z najemcą na czas nieoznaczony
8.	XXXVII/477/2022 26.01.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 211 obręb Toszek, o powierzchni 0,0172 ha, km.8, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00080270/4 stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres 10 lat
9.	XXXVII/478/2022 26.01.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy oznaczonej numerem działki 287/95 obręb Toszek, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres 10 lat
10.	XXXVII/479/2022 26.01.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 278/43, o powierzchni 0,0400 ha, km.1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00034048/2 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, oznaczony numerem 22, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
11.	XXXVII/480/2022 26.01.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 281/45, o powierzchni 0,0130 ha, km.1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00033861/0 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, oznaczony numerem 13, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
12.	XXXVII/481/2022 26.01.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 348/2, o powierzchni 0,0720 ha, km.10, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00035315/2 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, oznaczony numerem 4, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
13.	XXXVII/482/2021 26.01.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 410/130 obręb Kotulin, o powierzchni 0,0704 ha, km.21, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00137534/8 stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres 10 lat

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
14.	XXXVII/483/2022 26.01.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerami działek: 150, 151, 152 obręb Kotliszowice, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres 10 lat
15.	XXXVII/484/2022 26.01.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerami działki 17 obręb Pisarzowice, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres 10 lat
16.	XXXVII/485/2022 26.01.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki nr 221/108, o powierzchni 0,0638 ha, km.1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00117292/3 stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
17.	XXXVII/486/2022 26.01.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki nr 230/57, o powierzchni 0,0801 ha, km.2, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00107999/6 stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres 10 lat
18.	XXXVII/487/2022 26.01.2022	w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Toszek osobom fizycznym oraz wspólnotom mieszkaniowym, na cele związane z realizacją „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Toszek na lata 2021-2024	– wykonywana (w trakcie realizacji) – na jej podstawie określono zasady i tryb udzielania dotacji na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków (to aktualizacja zasad obowiązujących w latach 2014-2020 w związku z wydłużeniem terminu realizacji programu)
19.	XXXVII/488/2022 26.01.2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2022	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
20.	XXXVII/489/2022 26.01.2022	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
21.	XXXVIII/490/2022 17.02.2022	w sprawie przekazania części petycji z dnia 17 stycznia 2022 r. według właściwości	– wykonana - petycja w części przekazana według właściwości
22.	XXXVIII/491/2022 17.02.2022	w sprawie zmiany uchwały nr XXX/412/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie spółki SIM Śląsk Północ spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	– wykonana – wyrażono zgodę na utworzenie spółki
23.	XXXVII/492/2022 17.02.2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2022	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
24.	XXXIX/493/2022 16.03.2022	w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w Uchwale nr XXXVIII/490/2022 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 17 stycznia 2022 r. w sprawie przekazania części petycji z dnia 17 stycznia 2022 r. według właściwości	– wykonana (w uchwale wskazanej w poz. 21 tabeli wskazano nieprawidłowy rok, w związku z czym podjęto uchwałę o sprostowaniu tej oczywistej omyłki)
25.	XXXIX/494/2022 16.03.2022	w sprawie rozpatrzenia części petycji z dnia 17 stycznia 2022 r. dotyczącej uruchomienia w mieście Toszek stałego punktu ułatwiającego bezpośrednią sprzedaż i handel przez rolników	– wykonana – w części przekazana według właściwości, w części nie uwzględniona
26.	XXXIX/495/2022 16.03.2022	w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych z terenu Gminy Toszek uczestniczących w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu	– wykonywana – na jej podstawie została ustalona wysokość ekwiwalentu członkom ochotniczych straży pożarnych, – w trakcie realizacji
27.	XXXIX/496/2022 16.03.2022	w sprawie wyrażenia zgody na najem nieruchomości Gminy Toszek w trybie bezprzetargowym na rzecz dotychczasowego najemcy na czas nieoznaczony	– wykonana – umowa najmu zawarta na czas nieoznaczony
28.	XXXIX/497/2022 16.03.2022	w sprawie wyrażenia zgody na najem nieruchomości Gminy Toszek w trybie bezprzetargowym na rzecz nowego najemcy na czas nieoznaczony	– wykonana – umowa najmu zawarta na czas nieoznaczony
29.	XXXIX/498/2022 16.03.2022	w sprawie określenia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Toszek w 2022 roku”	– wykonana – na jej podstawie w 2022 r. był realizowany Program – sposób jego realizacji opisano w rozdziale II pkt 6
30.	XXXIX/499/2022 16.03.2022	w sprawie przyjęcia rocznego planu potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych dla Gminy Toszek na rok 2022	– wykonana – roczny plan został przyjęty, a prace społecznie-użyteczne wykonane

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
31.	XXXIX/500/2022 16.03.2022	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Toszek na lata 2022-2025	– wykonana – program został przyjęty i jest w trakcie realizacji
32.	XXXIX/501/2022 16.03.2022	w sprawie przyjęcia Rocznego Sprawozdania za 2021 rok z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Toszek na lata 2019-2021 wraz ze wskazaniem potrzeb	– wykonana – roczne sprawozdanie zostało przyjęte
33.	XXXIX/502/2022 16.03.2022	w sprawie zmieniającej uchwałę w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Toszek	– wykonywana – zmiana została przyjęta
34.	XXXIX/503/2022 16.03.2022	w sprawie zmieniającej uchwałę w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłat/ za gospodarowanie odpadami komunalnymi	– wykonywana – zmiana została przyjęta, – na jej podstawie świadczony jest odbiór odpadów komunalnych na terenie gminy
35.	XXXIX/504/2022 16.03.2022	w sprawie zmieniającej uchwałę nr XVII/274/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie miasta i gminy Toszek oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty zmienionej uchwałą nr XXVII/388/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 15 kwietnia 2021 r. w sprawie zmiany uchwały nr XVII/274/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie miasta i gminy Toszek oraz ustalenia wysokości tej opłaty	– wykonywana – zmiana została przyjęta
36.	XXXIX/505/2022 16.03.2022	w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości i określania warunków i trybu składania za pomocą środków komunikacji elektronicznej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych	– w trakcie realizacji
37.	XXXIX/506/2022 16.03.2022	w sprawie udzielenia pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	– wykonana – na jej podstawie udzielono pomocy obywatelom Ukrainy
38.	XXXIX/507/2022 16.03.2022	w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej gminie Olewsk	– wykonana – na jej podstawie udzielono pomocy obywatelom Ukrainy (sposób opisano w rozdziale I pkt 8 raportu)

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
39.	XXXIX/508/2022 16.03.2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2022	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
40.	XXXIX/509/2022 16.03.2022	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
41.	XL/510/2022 7.04.2022	w sprawie upoważnienia Burmistrza Toszka do dokonywania zmian w uchwale budżetowej oraz wieloletniej prognozie finansowej w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
42.	XL/511/2022 7.04.2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2022	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
43.	XLI/512/2022 27.04.2022	w sprawie przyjęcia sprawozdania Burmistrza Toszka z realizacji „Programu współpracy Gminy Toszek w roku 2021 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”	– wykonana, sprawozdanie zostało przyjęte
44.	XLI/513/2022 27.04.2022	w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami gminy miejsko-wiejskiej Toszek na lata 2018-2021” za okres 2020-2021	– wykonana, sprawozdanie zostało przyjęte
45.	XLI/514/2022 27.04.2022	w sprawie przyjęcia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Toszek”	– wykonywana - plan został przyjęty i jest w trakcie realizacji
46.	XLI/515/2022 27.04.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia dzierżawy, części nieruchomości oznaczonej numerem działki 82 obręb Toszek, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres 10 lat
47.	XLI/516/2022 27.04.2022	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zainwestowanych i rozwojowych w Toszku i Boguszycach oraz Kotulinie	– w trakcie realizacji

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
48.	XLI/517/2022 27.04.2022	zmieniająca uchwałę nr XXVII/387/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 15 kwietnia 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zmienioną uchwałą nr XXXIX/503/2022 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 16 marca 2022 r. zmieniającą uchwałę w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi	– w trakcie realizacji
49.	XLI/518/2022 27.04.2022	w sprawie przyjęcia do wiadomości sprawozdania merytoryczno-finansowego z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku za 2021 rok wraz z potrzebami w zakresie pomocy społecznej	– wykonana – sprawozdanie zostało przyjęte
50.	XLI/519/2022 27.04.2022	w sprawie przyjęcia Oceny zasobów pomocy społecznej za 2021 rok dla Gminy Toszek	– wykonana - ocena została przyjęta
51.	XLI/520/2022 27.04.2022	w sprawie zmiany uchwały nr XXX/422/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w gminie Toszek na rok szkolny 2021/2022	– wykonana – zmiana została przyjęta
52.	XLI/521/2022 27.04.2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2022	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
53.	XLI/522/2022 27.04.2022	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
54.	XLII/523/2022 30.05.2022	w sprawie nadania tytułu Honorowego Obywatela Gminy Toszek	– wykonana
55.	XLII/524/2022 30.05.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 49/4 obręb Kotulin, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres 10 lat

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
56.	XLII/525/2022 30.05.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 279/45, o powierzchni 0,0400ha, km.1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00034047/5 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, oznaczony numerem 9, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
57.	XLII/526/2022 30.05.2022	w sprawie zmiany uchwały nr XVIII/190/2012 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie: określenia zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy	– w trakcie realizacji
58.	XLII/527/2022 30.05.2022	w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Toszek na lata 2022-2026	– na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dnia 30 czerwca 2022 r. stwierdzono nieważność uchwały w całości
59.	XLII/528/2022 30.05.2022	w sprawie rozpatrzenia skargi z dnia 9 maja 2022 r. na działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku	– wykonana – skarga uznana w całości za bezzasadną
60.	XLII/529/2022 30.05.2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2022	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
61.	XLII/530/2022 30.05.2022	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
62.	XLIII/531/2022 29.06.2022	w sprawie udzielenia Burmistrzowi Toszka wotum zaufania	– wykonana - udzielono wotum zaufania
63.	XLIII/532/2022 29.06.2022	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021	– wykonana – sprawozdanie zostało przyjęte
64.	XLIII/533/2022 29.06.2022	w sprawie udzielenia Burmistrzowi Toszka absolutorium z tytułu wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2021	– wykonana – absolutorium zostało udzielone
65.	XLIII/534/2022 29.06.2022	w sprawie rozpatrzenia skargi z dnia 7 czerwca 2022 r. na działalność Burmistrza Toszka	– wykonana – skarga uznana w całości za bezzasadną
66.	XLIII/535/2022 29.06.2022	w sprawie przejęcia przez Gminę Toszek zadania własnego Województwa Śląskiego pn. „Zarządzanie przystankami komunikacyjnymi zlokalizowanymi w ciągu dróg wojewódzkich" w granicach administracyjnych Gminy Toszek	– wykonana – zadanie zostało przyjęte i jest w trakcie realizacji

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
67.	XLIII/536/2022 29.06.2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2022	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
68.	XLIII/537/2022 29.06.2022	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
69.	XLIV/538/2022 28.07.2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2022	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
70.	XLIV/539/2022 28.07.2022	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
71.	XLV/540/2022 24.08.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 348/2, o powierzchni 0,0760 ha, km. 10, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00035315/2 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, oznaczony numerem 7, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
72.	XLV/541/2022 24.08.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 606/43, o powierzchni 0,0260 ha, km. 1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00033888/5 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, oznaczony numerem 28, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
73.	XLV/542/2022 24.08.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, części nieruchomości oznaczonej numerem działki 1344/26 obręb Toszek, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
74.	XLV/543/2022 24.08.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 304/130 obręb Kotulin, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres do 3 lat
75.	XLV/544/2022 24.08.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 410/130 obręb Kotulin, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres do 3 lat

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
76.	XLV/545/2022 24.08.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 665/159 obręb Paczyna, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
77.	XLV/546/2022 24.08.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 700/72 obręb Paczynka, stanowiącej własność Gminy Toszek	– po podjęciu uchwały wpłynęły dodatkowe wnioski i działka została wydzierżawiona w drodze przetargu
78.	XLV/547/2022 24.08.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki 476/58 obręb Sarnów, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres 10 lat
79.	XLV/548/2022 24.08.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki 476/58 obręb Sarnów, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres 10 lat
80.	XLV/549/2022 24.08.2022	odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 196/6 obręb Toszek, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na okres 10 lat
81.	XLV/550/2022 24.08.2022	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Toszek dla terenów położonych w Toszku, Paczynie, Pniowie i Ciochowicach	– na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dnia 22 września 2022 r. stwierdzono nieważność uchwały w całości
82.	XLV/551/2022 24.08.2022	w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Toszek na lata 2022-2026	– w trakcie realizacji
83.	XLV/552/2022 24.08.2022	w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 27 czerwca 2022 r. dotyczącej przyłączenia się do petycji w zakresie obniżenia stawki VAT na drewno opałowe oraz poinformowania mieszkańców gminy o prowadzonej akcji zbierania podpisów	– wykonana – petycja uwzględniona w części dotyczącej przeprowadzenia akcji informacyjnej, w pozostałej części nieuwzględniona
84.	XLV/553/2022 24.08.2022	w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 1 sierpnia 2022 r. dotyczącej utworzenia Młodzieżowej Rady Gminy	– wykonana – petycja została nieuwzględniona w całości
85.	XLV/554/2022 24.08.2022	w sprawie ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 7 ustawy Karta Nauczyciela, nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych dla których organem prowadzącym jest Gmina Toszek	– na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dnia 29 września 2022 r. stwierdzono nieważność uchwały w całości

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
86.	XLV/555/2022 24.08.2022	w sprawie zmiany Uchwały nr XLIX/412/2018 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 22 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach prowadzonych przez gminę Toszek	– wykonana – zmiana została wdrożona
87.	XLV/556/2022 24.08.2022	w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Toszek na rok szkolny 2022/2023	– w trakcie realizacji
88.	XLV/557/2022 24.08.2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2022	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
89.	XLV/558/2022 24.08.2022	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
90.	XLIV/559/2022 19.09.2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2022	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
91.	XLVII/560/2022 28.09.2022	w sprawie zmiany uchwały Nr XVII/107/2015 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Toszek na lata 2016-2030	– w trakcie realizacji
92.	XLVII/561/2022 28.09.2022	w sprawie zmiany uchwały nr XLVII/293/2018 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 16 maja 2018 r. w sprawie ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 7 ustawy Karta Nauczyciela, nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych dla których organem prowadzącym jest Gmina Toszek	– w trakcie realizacji
93.	XLVII/562/2022 28.09.2022	w sprawie uchylenia Uchwały Nr XXVII/290/2001 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 20 marca 2001 r. w sprawie: przekazania sołectwu w zarząd i do korzystania mienia komunalnego	– wykonana – na jej podstawie sołectwu Kotliszowice zostało przekazane mienie komunalne w postaci placu sportowego, położonego przy ulicy Szkolnej
94.	XLVII/563/2022 28.09.2022	w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności gruntowej na nieruchomości położonej w Ciochowicach, stanowiącej działkę oznaczoną numerem 389/165	– częściowo wykonana – zawarto 3 akty notarialne ustanowienia służebności gruntowej

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
95.	XLVII/564/2022 28.09.2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2022	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
96.	XLVII/565/2022 28.09.2022	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
97.	XLVIII/566/2022 26.10.2022	w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Toszek w roku 2023 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”	– na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dnia 2 grudnia 2022 r. stwierdzono nieważność uchwały w części (wybrane sformułowania w § 9 oraz w § 11), jednak zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach pkt 2 w/w rozstrzygnięcia nadzorczego (dot. § 11 Programu) został uchylony – w pozostałym zakresie obowiązuje jest w trakcie realizacji (obejmuje rok 2023)
98.	XLVIII/567/2022 26.10.2022	w sprawie rozpatrzenia skargi z dnia 10 października 2022 r. na działalność Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku	– wykonana - w części uznana za zasadną oraz w części za niezasadną
99.	XLVIII/568/2022 26.10.2022	w sprawie zmiany Uchwały nr XIV/156/2008 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 29 stycznia 2008 r. w sprawie: ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku podziału nieruchomości	– w trakcie realizacji
100.	XLVIII/569/2022 26.10.2022	w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Toszek	– w trakcie realizacji
101.	XLVIII/570/2022 26.10.2022	w sprawie przyjęcia „Regulaminu dostarczania wody i doprowadzania ścieków na terenie Gminy Toszek” oraz przekazania do zaopiniowania Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie	– w trakcie realizacji -na jej podstawie przyjęto regulamin, który obecnie obowiązuje
102.	XLVIII/571/2022 26.10.2022	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie miasta i gminy Toszek	– w trakcie realizacji (od 1 stycznia 2023 r.)
103.	XLVIII/572/2022 26.10.2022	w sprawie opłaty targowej pobieranej na terenie miasta i gminy Toszek	– na podstawie § 3 Uchwały nr XLIX/579/2022 straciła moc

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	– *Sposób wykonania uchwały*
104.	XLVIII/573/2022 26.10.2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2022	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
105.	XLVIII/574/2022 26.10.2022	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
106.	XLIX/575/2022 30.11.2022	w sprawie przyjęcia „Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania raka piersi u kobiet zamieszkałych na terenie Gminy Toszek powyżej 25. roku życia" w okresie realizacji obejmującym lata 2023-2024	– w trakcie realizacji – Program jest w trakcie realizacji (obejmuje lata 2023-2024)
107.	XLIX/576/2022 30.11.2022	w sprawie ustalenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu kosztów przewozu dzieci i uczniów niepełnosprawnych z terenu gminy Toszek	– stwierdzono nieważność uchwały w całości na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dnia 30 grudnia 2022 r.
108.	XLIX/577/2022 30.11.2022	ustalenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu kosztów przewozu dzieci i uczniów niepełnosprawnych z terenu gminy Toszek	– w trakcie realizacji
109.	XLIX/578/2022 30.11.2022	w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	– w trakcie realizacji (dotyczy roku 2023)
110.	XLIX/579/2022 30.11.2022	w sprawie opłaty targowej pobieranej na terenie miasta i gminy Toszek	– w trakcie realizacji (od 1 stycznia 2023 r.)
111.	XLIX/580/2022 30.11.2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2022	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
112.	XLIX/581/2022 30.11.2022	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
113.	L/582/2022 22.12.2022	w sprawie zaskarżenia do sądu administracyjnego rozstrzygnięcia nadzorczego nr NPII.4131.1.914.2022 Wojewody Śląskiego z dnia 2 grudnia 2022 r.	– wykonana – rozstrzygnięcie zostało zaskarżone
114.	L/583/2022 22.12.2022	w sprawie przedłużenia terminu rozpatrzenia wniosku z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie sprawdzenia przez Komisję Rewizyjną bądź inną doraźną komisję Rady Miejskiej w Toszku nieprawidłowości związanych z działalnością Sołtysa i Rady Sołeckiej w Pawłowicach	– wykonana – przedłużono termin rozpatrzenia wniosku
115.	L/584/2022 22.12.2022	w sprawie rozpatrzenia skargi z dnia 2 grudnia 2022 r. na działalność Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku	– wykonana - skarga uznana w całości za bezzasadną

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
116.	L/585/2022 22.12.2022	w sprawie rozpatrzenia skargi z dnia 6 grudnia 2022 r. na działalność Burmistrza Toszka	– wykonana – skarga uznana w całości za bezzasadną
117.	L/586/2022 22.12.2022	w sprawie rozpatrzenia skargi z dnia 15 grudnia 2022 r. na działalność Burmistrza Toszka	– wykonana – skarga uznana w całości za bezzasadną
118.	L/587/2022 22.12.2022	w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi	– na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dnia 27 stycznia 2023 r. stwierdzono nieważność uchwały w całości
119.	L/588/2022 22.12.2022	w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Toszek	– stwierdzono nieważność uchwały w całości na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dnia 27 stycznia 2023 r.
120.	L/589/2022 22.12.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy najmu nieruchomości zabudowanej garażem murowanym nr 2, posiadającej udział 153/10000 w działce 538/249 będący własnością Gminy Toszek	– wykonana – umowa najmu zawarta z najemcą na czas nieoznaczony
121.	L/590/2022 22.12.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy najmu nieruchomości zabudowanej garażem murowanym nr 1, stanowiącej działkę nr 1095/78, będącej własnością Gminy Toszek	– wykonana – umowa najmu zawarta z najemcą na czas nieoznaczony
122.	L/591/2022 22.12.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy najmu gruntu zabudowanego garażem blaszanym nr 1, stanowiącego działkę nr 1424/193 będącą własnością Gminy Toszek	– wykonana – umowa najmu zawarta z najemcą na czas nieoznaczony
123.	L/592/2022 22.12.2022	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy najmu gruntu zabudowanego garażem blaszanym nr 2, stanowiącego działkę nr 1463/105 będącą własnością Gminy Toszek	– wykonana – umowa najmu zawarta z najemcą na czas nieoznaczony
124.	L/593/2022 22.12.2022	odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy najmu nieruchomości zabudowanej garażem murowanym nr 2, posiadającej udział 1400/52220 w działce nr 114/33 będący własnością Gminy Toszek	– wykonana – umowa najmu zawarta z najemcą na czas nieoznaczony
125.	L/594/2022 22.12.2022	wyrażenia zgody na przystąpienie gminy Toszek do spółki pod nazwą „Przyjazna Energia" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością"	– w trakcie realizacji

Lp.	*Numer i data uchwały*	*Przedmiot uchwały(uchwała w sprawie)*	*Sposób wykonania uchwały*
126.	L/595/2022 22.12.2022	przyjęcia „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Toszek”	– podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego z dnia 27 stycznia 2023 r. stwierdzono nieważność uchwały w części (wybrane sformułowania w § 14 ust. 1 oraz § 23 załącznika do uchwały); – w pozostałym zakresie w trakcie realizacji
127.	L/596/2022 22.12.2022	zmiany Uchwały nr XLVIII/569/2022 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Toszek	– w trakcie realizacji
128.	L/597/2022 22.12.2022	zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
129.	L/598/2022 22.12.2022	zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2022	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2022
130.	L/599/2022 22.12.2022	Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Toszek	– w trakcie realizacji (od stycznia 2023 r.)
131.	L/600/2022 22.12.2022	uchwalenia budżetu Gminy Toszek na rok 2023	– w trakcie realizacji (od stycznia 2023 r.)

źródło: opracowanie własne

Sposób realizacji w 2022 r. uchwał podjętych w latach poprzednich

Uchwała Nr XXX/210/2017 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie ustalenia stawek opłaty za korzystanie przez operatorów i przewoźników z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Toszek:

- liczba przewoźników obsługujących Gminę Toszek w roku 2022: 7 (liczba zmniejszyła się o 1 w porównaniu do 2021 r.);
- wysokość dochodów do budżetu Gminy Toszek z tytułu opłat za korzystanie z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Toszek w roku 2022 wyniosła 8.020,51 zł (dla porównania w roku 2021 wyniosła ona 6.886,12 zł, w 2020 r. wysokość dochodów z tego tytułu wyniosła 7.012,39 zł, a jeszcze wcześniej – w roku 2019 - 8.870,94 zł);
- uchwała obowiązująca/w trakcie realizacji.

Uchwała Nr XVIII/190/2012 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy – realizowana w roku 2022:

– na jej podstawie dokonano następujących sprzedaży nieruchomości:
  - sprzedaż 8 (ośmiu) lokali mieszkalnych w trybie bezprzetargowym na rzecz najemców o łącznej wartości 89.350,00 zł (dla porównania w 2021 roku dokonano sprzedaży 2 (dwóch) lokali mieszkalnych w trybie bezprzetargowym na rzecz najemców za cenę odpowiednio: 7.000,00 zł oraz 7.500,00 zł (łącznie: 14.500,00), a zatem odnotowano spory wzrost dochodów do budżetu z tego tytułu);
  - sprzedaż 1 (jednego) lokalu użytkowego w trybie bezprzetargowym na rzecz najemcy o wartości 109.200,00 zł;
  - sprzedaż 4 działek w trybie przetargów ustnych nieograniczonych, łączny dochód z tytułu sprzedaży działek w roku 2022 wyniósł: 348.441,00 zł netto (428.582,43 zł brutto) – odnotowano spadek wysokości dochodów do budżetu z tego tytułu w stosunku do roku 2021, ponieważ w 2021 sprzedano 33 (trzydziestu trzy) działki w drodze przetargów ustnych nieograniczonych – łączny dochód z tytułu sprzedaży działek w 2021 r. wyniósł: 1.484.258,32 zł netto (1.825.637,73 zł brutto), ale był on większy niż w roku 2020. Dla porównania w roku 2020 dokonano sprzedaży 5 działek, a dochód ze sprzedaży w roku 2020 wyniósł 175.114,57 zł netto (213.742,74 zł brutto);
  - sprzedaż 2 działek w trybie bezprzetargowym na poprawę warunków zagospodarowania działki sąsiedniej, łączny dochód z tytułu sprzedaży działek w 2022 r. wyniósł: 47.843,22 zł netto (58.847,16 zł brutto).

Uchwała Nr XIXI/200/2012 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie uchwalenia „Gminnego programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta i Gminy Toszek na lata 2012-2032"– realizowana w roku 2022:

– sukcesywnie usuwano azbest z terenu gminy Toszek (opisano szczegółowo w II rozdziale raportu, pkt 7).

Uchwała Nr XXVII/387/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 15 kwietnia 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

– realizowana w roku 2022 - odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców gminy;
  - w roku 2022 odebrano z terenu gminy Toszek 2.485,37 Mg (ton) niesegregowanych (zmieszanych) odpadów, ilość bioodpadów (tzw. „odpadów zielonych") odebranych z terenu gminy wyniosła 363,02 Mg, tj. o 134,8 Mg więcej niż w roku 2021, kiedy to odebrano 228,2200 Mg odpadów biodegradowalnych;
  - masa pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów przekazanych do składowania w 2022 r. wyniosła 935,1787 Mg, tj. o 53,3097 Mg więcej niż w 2021 r., kiedy wartości ta szacowała się na poziomie 881,8690 Mg;
  - na podstawie rocznych analiz gospodarki odpadami komunalnymi można wnioskować, iż z każdym rokiem wzrasta liczba wytwarzanych (a tym samym i odbieranych) odpadów komunalnych, jak również zwiększa się masa tych odpadów (tonaż, który wskazywany jest w Mg), i tak w 2022 r. na terenie Gminy Toszek wytworzono:
    - ↓ 84,55 Mg opakowań z papieru i tektury, tj. o 12,03 Mg mniej niż w roku 2021;
    - ↓ 236 Mg opakowań z tworzyw sztucznych, tj. o 23,5 Mg mniej niż w roku 2021;
    - ↑ 265,92 Mg odpadów z betonu oraz gruzu z rozbiórek i remontów, tj. o 53,32 Mg więcej niż w roku 2021;
    - ↑ 363,02 Mg odpadów ulegających biodegradacji (do tzw. „odpadów zielonych" wliczono kuchenne odpady ulegające biodegradacji), tj. aż o 101,46 Mg więcej niż w roku 2021;

↓ 180,49 Mg opakowań ze szkła, tj. o 34,61 Mg mniej niż w roku 2021;
↓ 2,66 Mg tworzyw sztucznych, tj. o 0,36 Mg mniej niż w roku 2021;

– w 2022 r. w PSZOK-u odebrano łącznie 2.485,37 Mg odpadów komunalnych, tj. o 1.986,349 Mg więcej niż w roku 2021, w tym:[56]
↑ 257,240 Mg odpadów wielkogabarytowych, tj. o 9,48 Mg więcej niż w roku 2021;
↑ 237,660 Mg odpadów betonowych oraz gruzu betonowego, tj. o 39,76 Mg więcej niż w roku 2021;
↓ 0,200 Mg opakowań z papieru i tektury, tj. o 0,151 Mg mniej niż w roku 2021;
↑ 5,080 Mg zużytych opon, tj. o 1,18 Mg więcej niż w roku 2021;
↓ 0,043 Mg baterii i akumulatorów, tj. o 0,037 Mg mniej niż w roku 2021;
↓ 10,700 Mg zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, tj. o 6,60 Mg mniej niż w roku 2021.

Szczegółowa analiza odpadów komunalnych wytwarzanych przez mieszkańców Gminy Toszek i odbieranych przez PSZOK znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej (zakładka „Gospodarka odpadami").

Wykres 10

Ilość odpadów komunalnych odbieranych (wybrane kategorie) z terenu gminy Toszek w latach 2020-2022 (porównanie)[57]

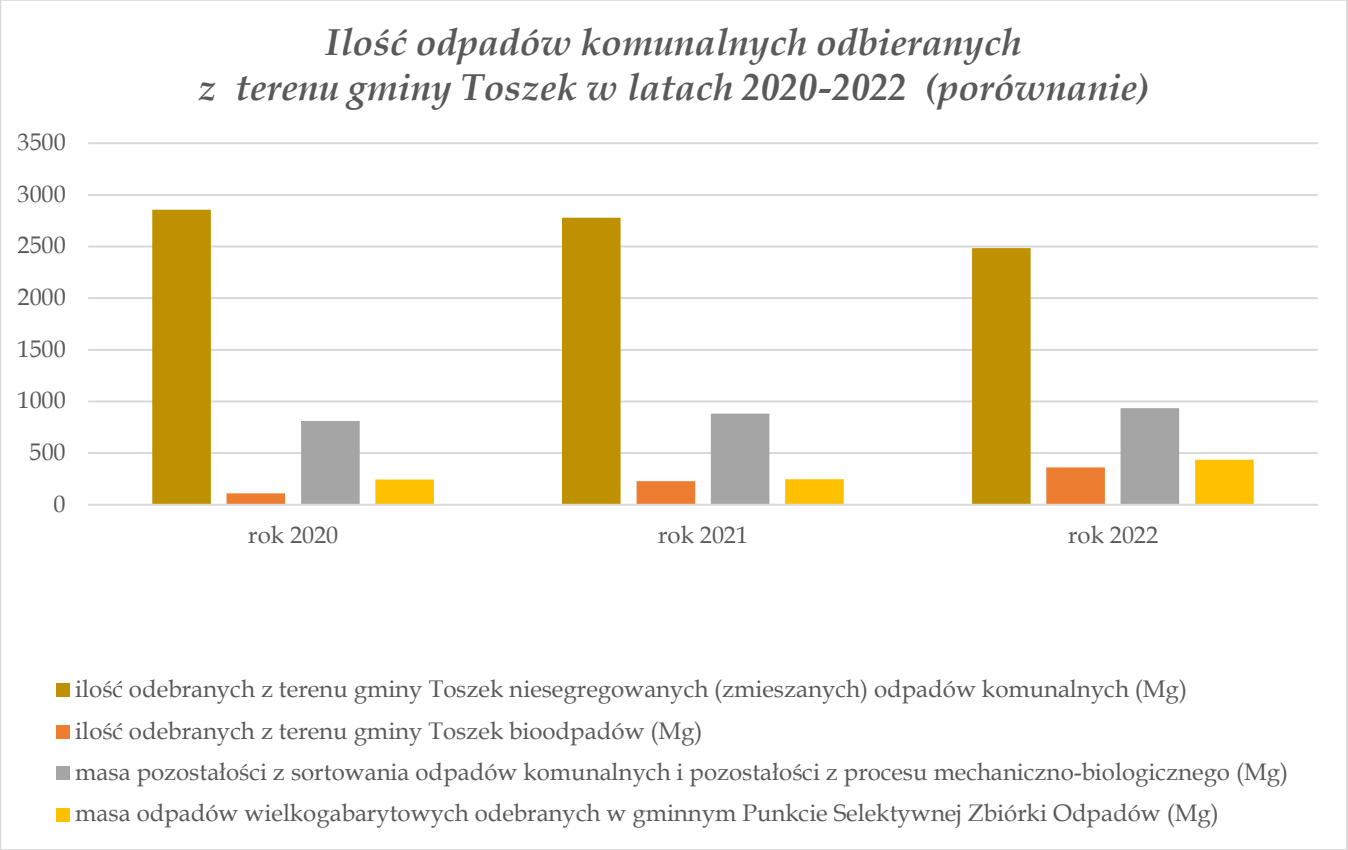

źródło: opracowanie własne na podstawie rocznych analiz gospodarki odpadami komunalnymi za lata 2020-2022, które dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek

[56] Na podstawie „Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Toszek za rok 2022" udostępnionej w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek
[57] Na podstawie rocznych analiz stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Toszek, które publikowane są w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek (zakładka „Gospodarka odpadami")

Uchwała Nr XVII/272/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Toszek:

- realizowana w roku 2022 – przestrzeganie postanowień Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Toszek przez mieszkańców;
- w kwietniu 2022 r. dokonano zmiany regulaminu – została ona wprowadzona Uchwałą nr XXVII/386/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 15 kwietnia 2021 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Toszek - realizowana w roku 2022 - przestrzeganie postanowień Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Toszek przez mieszkańców.

Uchwała Nr XVI/263/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 stycznia 2020 r. w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie Gminy Toszek:

- została zmieniona Uchwałą nr XXXIII/441/2021 z dnia 29 września 2021 r., która zakładała obniżenie stawki dotacji, tj. zmniejszenie od dnia 1 stycznia 2022 r. wysokości miesięcznej dotacji na każde dziecko objęte opieką w żłobku z kwoty 700,00 zł do 500,00 zł (zmniejszenie o 200,00 zł miesięcznie względem każdego dziecka);
- realizowana w roku 2022 – na jej podstawie dokonywano wypłat miesięcznych transz dotacji celowej dla podmiotu prowadzącego żłobek w Toszku. Suma tych wpłat wyniosła 300.000,00 zł.

Uchwała Nr XXXIV/277/2017 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Toszek do roku 2023:

- realizowana w roku 2022 poprzez sukcesywne wydawanie zaświadczeń oraz informacji o nieobjęciu nieruchomości obszarem rewitalizacji, ani Specjalną Strefą Rewitalizacji oraz nieustanowieniu prawa pierwokupu nieruchomości - w 2022 r. wydano 182 zaświadczenia/informacje (dla porównania w roku 2021 wydano ich 206).

Uchwała Nr XLIX/410/2018 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 22 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Toszek oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Toszek miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- na jej podstawie udzielano w 2022 r. zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym w roku 2022 wydano 19 jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (tj. o 7 więcej niż w roku 2021) oraz wydano 15 stałych decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych (tj. o 12 więcej niż w roku 2021), w tym 12 przeznaczonych do spożycia poza punktem sprzedaży (sklep) oraz 3 w miejscu sprzedaży (lokal gastronomiczny).

Uchwała nr XL/336/2017 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 27 listopada 2017 r. w sprawie obwieszczenia w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr XVI/98/2015 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości na terenie miasta i gminy Toszek:

- przez 4 lata uchwała w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości obowiązuje.

Uchwała nr XXX/203/2017 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie zarządzenia poboru w drodze inkasa opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Toszek oraz zasad wynagrodzenia za inkaso na terenie sołectw:

- na jej podstawie określono inkasentów w osobie sołtysów w poszczególnych sołectwach oraz zasady i wysokość inkasa;

– obowiązująca – jednak w związku z wyborem nowego sołtysa w poszczególnych sołectwach przedmiotowa uchwała została w części zmieniona Uchwałą nr VII/88/2019 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 24 kwietnia 2019 r.

Uchwała nr XXX/204/2017 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie zarządzenia poboru w drodze inkasa podatku rolnego, podatku leśnego i podatku od nieruchomości od osób fizycznych oraz zasad wynagrodzenia za inkaso na terenie sołectw:

– na jej podstawie określono inkasentów w osobie sołtysów w poszczególnych sołectwach oraz zasady i wysokość inkasa;
– obowiązująca – jednak w związku z wyborem nowego sołtysa w poszczególnych sołectwach przedmiotowa uchwała została w części zmieniona Uchwałą nr VII/87/2019 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 24 kwietnia 2019 r.

Uchwała nr XIII/292/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie zarządzenia na terenie miasta i gminy Toszek poboru opłaty targowej w drodze inkasa, określenia inkasenta i wysokości wynagrodzenia z tytułu inkasa.

– na ich podstawie określono inkasenta i wysokość wynagrodzenia z tytułu inkasa;
– obowiązująca.

Uchwała nr XVIII/293/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie ustalenia opłaty prolongacyjnej z tytułu rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności podatków oraz zaległości podatkowych stanowiących dochód budżetu Gminy Toszek:

– na jej podstawie określono wysokość opłaty prolongacyjnej w momencie wydania decyzji dotyczącej rozłożenia zaległości na raty lub odroczenia terminu płatności podatków oraz zaległości podatkowych stanowiących dochód budżetu Gminy Toszek;
– obowiązująca nadal.

Uchwały podjęte w 2021 r. a obowiązujące tylko w 2022 r.:

1) *Uchwała nr XXXIV/447/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 27 października 2021 r. w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie miasta i gminy Toszek,*
2) *Uchwała nr XXXIV/448/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 27 października 2021 w sprawie opłaty targowej pobieranej na terenie miasta i gminy Toszek.*

Zgodnie z *Uchwałą nr XXXIV/447/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 27 października 2021 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie miasta i gminy Toszek,* stawki na rok 2022 kształtowały się następująco:

1) od gruntów:
   a) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków – 0,98 zł od 1 m² powierzchni (dla porównania[58] w roku 2021 stawka wynosiła 0,95 zł od 1 m² - różnica wyniosła 3 gr);
   b) pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych – 5,04 zł od 1 ha powierzchni (w 2021 r. - 4,87 zł od 1 ha powierzchni),

[58] Zgodnie z Uchwałą nr XXXII/333/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 października 2020 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie miasta i gminy Toszek, stawki na rok 2021 kształtowały

c) pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – 0,45 zł od 1 m² powierzchni (dla porównania w 2021 r. stawka wynosiła 0,44 zł od 1 m² powierzchni)
d) niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t. j. Dz. U z 2021 r. poz. 485) i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów wpłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego – 3,31 zł od 1 m² powierzchni (w 2021 r. - 3,20 zł od 1 m² powierzchni);

2) od budynków lub ich części:
a) mieszkalnych – 0,83 zł od 1 m² powierzchni użytkowej (w 2021 r. stawka wynosiła 0,81 zł od 1 m² powierzchni użytkowej),
b) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej – 24,13 zł od 1 m² powierzchni użytkowej (w 2021 r. stawka wynosiła 23,30 zł od 1 m ² powierzchni użytkowej),
c) zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym – 11,77 zł od 1 m² powierzchni użytkowej (w 2021 r. stawka wynosiła 11,37 zł od 1 m² powierzchni użytkowej),
d) związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń - 5,12 zł od 1 m² powierzchni użytkowej (w 2021 r. stawka wynosiła 4,95 zł od 1 m² powierzchni użytkowej),
e) pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej, statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – 7,89 zł od 1 m² powierzchni użytkowej (w 2021 r. stawka wynosiła 7,62 zł od 1 m² powierzchni użytkowej).

Jak wynika z powyższych danych wysokość stawek podatku od nieruchomości w perspektywie ostatnich dwóch lat (2021 i 2022) utrzymywała się na porównywalnym poziomie.

Uchwała Nr XXII/334/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 października 2020 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek w podatku od środków transportowych na terenie miasta i gminy Toszek:
- uchwała weszła z dniem 1 stycznia 2021 r.;
- na jej podstawie określono wysokość stawek w podatku od środków transportowych;
- obowiązująca nadal.

Uchwała nr XVII/275/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:
- uchwała obowiązywała od dnia 1 kwietnia 2020 r.;
- na jej podstawie określono terminy płatności opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- obowiązująca nadal do określania zobowiązań z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Uchwała nr XVII/274/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie miasta i gminy Toszek oraz ustalenia wysokości tej opłaty:
- uchwała weszła z dniem 1 kwietnia 2020 r.;
- na jej podstawie określono stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

– obowiązująca nadal, jednak zmieniona w części uchwałą nr XXVII/388/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 15 kwietnia 2021 r. i uchwałą nr XXXIX/504/2022 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 16 marca 2022 r.

Uchwała nr XXVII/388/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 15 kwietnia 2021 r. w sprawie zmiany uchwały nr XVII/274/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie miasta i gminy Toszek oraz ustalenia wysokości stawki tej opłat:

– w związku ze zmianą poszczególnych stawek i pojemności worka, podjęcie uchwały było zasadne;
– obowiązująca nadal, jednak w części zmieniona *Uchwałą nr XXXIX/504/2022 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 16 marca 2022 r.* - w związku ze zmianami brzmienia art. 6 j ust. 3b w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 z późn. zm.) iż w przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno–wypoczynkowe, rada gminy uchwala ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie wyższą niż 10% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzonego na 1 osobę ogółem za rok od domku letniskowego na nieruchomości albo innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Zmiany w ww. ustawie zobligowały Gminy do podjęcia uchwały i wprowadzenia zmian;
– obowiązująca nadal.

Uchwała nr XXXIX/505/2022 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 16 marca 2022 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości i określenia warunków i trybu składania za pomocą środków komunikacji elektronicznej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych:

– na jej podstawie określono wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnym;
– obowiązująca nadal.

Stawki podatków - podsumowanie

Stawki podatków obowiązujące w 2022 r., a podjęte uchwałami w latach 2020-2022 dotyczące: podatku od nieruchomości, czy podatku od środków transportowych, utrzymywały się na porównywalnym poziomie co w latach poprzednich.

Na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 15 lipca 2022 r. w sprawie wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w I półroczu 2022 r., nastąpił wzrost cen o 11,8% w stosunku do pierwszych sześciu miesięcy roku 2021. Ten wskaźnik cen ma wpływ (zgodnie z art. 20 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych) na corocznie ustalane przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych (aktualnie Minister Finansów) na górne granice stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych (tzw. stawki maksymalne).

Wysokość stawek podatku od środków transportowych, które podjęte były uchwałą Rady Miejskiej w Toszku w roku 2020 kształtowały się, w zależności od wysokości wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w I półroczu 2020 roku, zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Podkreślić należy, iż wysokość stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w roku 2021 - do nadal, podjęte Uchwałą nr XXII/334/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 października 2020 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek w podatku od środków transportowych na terenie miasta i gminy Toszek, kształtują się na wysokości wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych z I półrocza 2020 r. – wynikających z komunikatu Prezesa GUS z dnia 15 lipca 2020 r. – czyli wzrost był o 3,9 % i stawki w takiej wysokości utrzymują się do dnia dzisiejszego.

Z kolei wysokość podatku rolnego ustalana jest indywidualnie, bowiem podstawę opodatkowania podatkiem rolnym stanowi:

- dla gruntów gospodarstw rolnych - liczba hektarów przeliczeniowych ustalana na podstawie powierzchni, rodzajów i klas użytków rolnych wynikających z ewidencji gruntów i budynków oraz zaliczenia do okręgu podatkowego;
- dla pozostałych gruntów - liczba hektarów wynikająca z ewidencji gruntów i budynków.

Kwestie tę reguluje ustawa z dnia z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 333). Stawka podatku rolnego w roku 2022 dla gospodarstw rolnych wynosiła 153,70 zł od ha gruntu rolnego (równowartość pieniężna 2,5 q żyta), tj. porównywalnie do lat poprzednich (w roku 2021 stawka podatku rolnego dla gospodarstw rolnych wynosiła 146,38 zł, a w roku 2020 - 146,15 zł). Stawka nieznacznie się zmieniła - różnica wynosi 7,32 zł od 1 ha gruntu rolnego. Wzory formularzy (informacji o gruntach i deklaracji podatkowych) określa stosowne rozporządzenie Ministra Finansów.

Stawki podatku leśnego są zmienne i uzależnione od ceny sprzedaży drewna z danego roku, średnia cena sprzedaży drewna, obliczona według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2021 roku, wyniosła 212,26 za 1 m^3 (dla porównania w roku 2020 wynosiła ona 196,84 zł). Na tej podstawie można obliczyć, że wysokość podatku leśnego od 1 hektara (będącego równoważnikiem 0,220 m^3 drewna) w 2022 roku to 46,69 zł (dla porównania w roku 2021 stawka wynosiła 43,30 zł – różnica 3,39 zł), a w przypadku lasów położonych na terenach rezerwatów i parków narodowych 50% tej stawki. Dla porównania wysokość podatku leśnego od 1 hektara w 2020 była równa 42,73 zł, a w przypadku lasów wchodzących w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych – 21,37 zł za 1 hektar. Podatek leśny naliczany jest zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888), a wysokości stawek są ustalane w drodze komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Zaległości podatkowe

Zaległości dotyczące podatków według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosły łącznie 2.801.570,73 zł (dla porównania w roku 2021 wyniosły one 2.633.056,14 zł), na kwotę tę składa się:

1) kwota zaległości z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych, podatku rolnego oraz podatku leśnego w wysokości 2.228.460,77 zł;
2) kwota zaległości z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych, podatku rolnego od osób prawnych i podatku leśnego od osób prawnych w wysokości 443.507,71 zł,
3) zaległości w podatku od środków transportowych w wysokości 129.602,25 zł.

Zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami w 2022 r. wyniosły 137.720,98 zł.

Stan zaległości jest monitorowany na bieżąco, podejmowane są też na bieżąco działania zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego i wyegzekwowania należności poprzez wystawianie upomnień i sporządzanie tytułów wykonawczych.

W 2022 r. Burmistrz Toszka wystawił:
- 1032 upomnienia dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi[59];
- 269 tytułów wykonawczych dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi[60];
- 906 upomnienia dotyczące podatków[61];
- 377 tytułów wykonawczych dotyczące podatków[62].

Warto zaznaczyć, iż w wyniku podejmowanych działań prowadzących do wszczęcia postępowania egzekucyjnego, jak również prowadzonej egzekucji w 2022 r. z tytułu zaległych podatków uzyskano łącznie kwotę 375.953,82 zł[63] (dla porównania w roku 2021 kwota ściągniętych należności wyniosła 286.488,02 zł), na którą składają się:
1) wpłaty zaległych podatków w wysokości 202.105,54 zł (dane na dzień 31 grudnia 2022 r.);
2) wpłaty na należności objęte tytułami wykonawczymi w wysokości 173.848,28 zł (dane na dzień 31 grudnia 2022 r.).

Jednocześnie, biorąc pod uwagę ogół zaległości publicznoprawnych, należy wskazać, że w kwocie zaległości podatkowych wynoszących 2.633.056,14 zł, kwotę 1.295.118,23 zł (tj. 46% zaległości) stanowi suma zaległości 3 (trzech) zobowiązanych, w stosunku do których odpowiednio na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach Wydział XII Gospodarczy ogłoszona została upadłość, a co za tym idzie kwota ta nie może być dochodzona w toku egzekucji administracyjnej, gdyż postępowanie egzekucyjne skierowane do majątku wchodzącego w skład masy upadłości, wszczęte przed dniem ogłoszenia upadłości, ulega zawieszeniu z mocy prawa z dniem ogłoszenia upadłości, natomiast postępowanie to umarza się z mocy prawa po uprawomocnieniu się postanowienia o ogłoszeniu upadłości. Zaś po dniu ogłoszenia upadłości niedopuszczalne jest skierowanie egzekucji do majątku wchodzącego w skład masy upadłości.

Dodatkowo w 2022 r. z tytułu zaległych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uzyskano łącznie kwotę 109.446,70 zł[64], na która składają się wpłaty zaległości w kwocie 42.703,49 zł oraz wpłaty na należności objęte tytułami wykonawczymi – 66.743,49 zł.

Dane dotyczące rosnącej skuteczności Gminy Toszek w egzekwowaniu do budżetu samorządu zaległych należności zostały zobrazowane na poniższych wykresach.

[59] dla porównania w roku 2021 wystawił 1019 upomnienia
[60] dla porównania w roku 2021 wystawiono 315 tytułów wykonawczych
[61] dla porównania w roku 2021 wydano 948 upomnienia dotyczące podatków
[62] dla porównania w roku 2021 wydano 486 tytułów wykonawczych dotyczące podatków
[63] stanowi to 13% kwoty zaległości
[64] co stanowi 79% kwoty zaległości

Wykres 11

Skuteczność Gminy Toszek w egzekwowaniu do budżetu zaległych kwot podatkowych ogółem (w zł) w latach 2017-2022

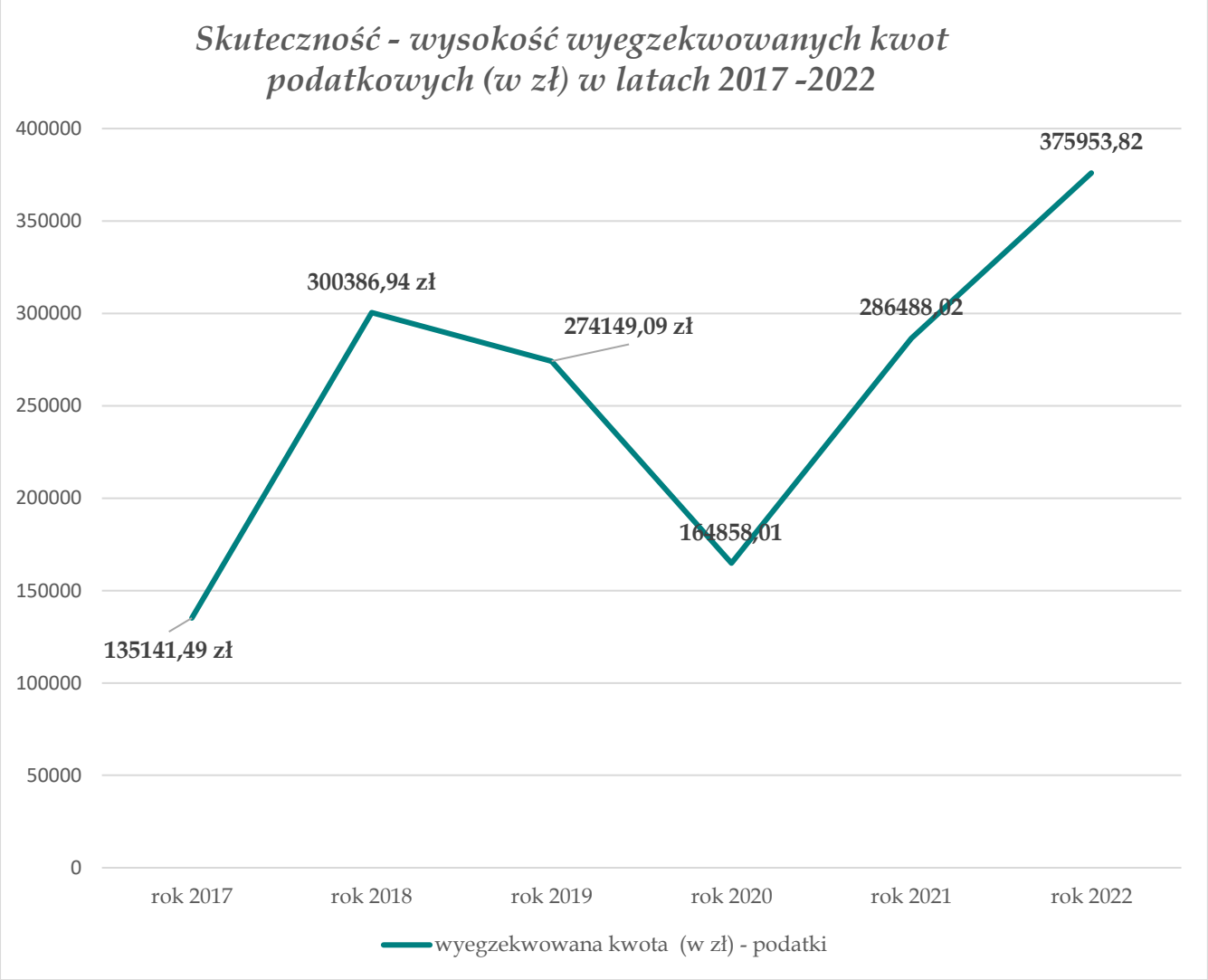

źródło: opracowanie własne

Wykres 12

Skuteczność Gminy Toszek w egzekwowaniu do budżetu zaległych należności za gospodarowanie odpadami komunalnymi (w zł) w latach 2017-2022 z zaznaczą na linią trendu (kropkowana)

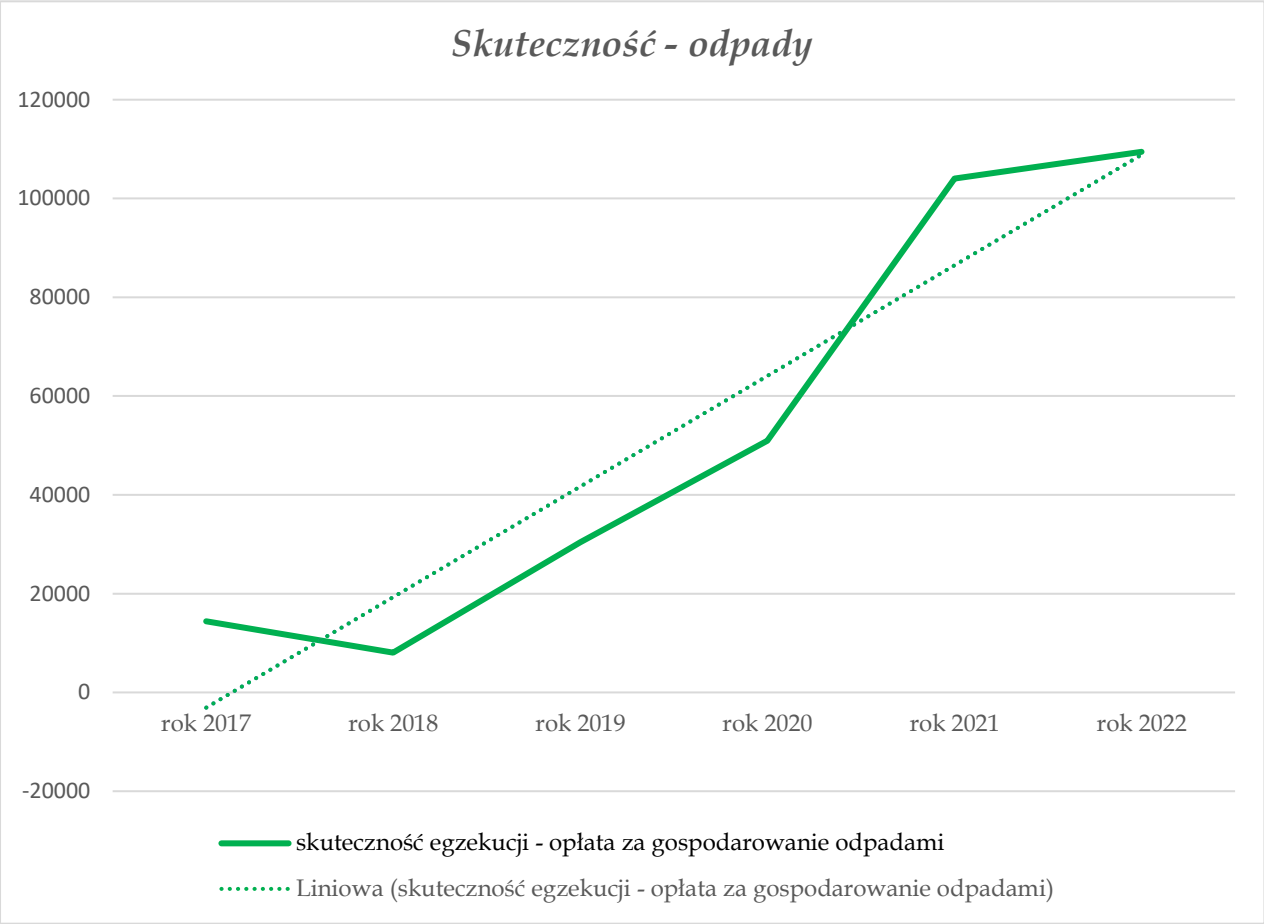

źródło: opracowanie własne

Rozdział IV
Toszecki Budżet Obywatelski i Fundusz Sołecki

1. Toszecki Budżet Obywatelski

W 2021 roku miała miejsce realizacja projektów zgłoszonych podczas III. edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego, dalej: „TBO" (co zostało opisane w raporcie o stanie Gminy Toszek za rok 2021) oraz głosowanie nad projektami, których realizacja nastąpiła w roku 2022 (IV edycja TBO). Dodatkowo w 2022 r. głosowano nad projektami, których realizacja nastąpi w roku 2023 (V edycja TBO).

IV edycja Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego:

W wyniku przeprowadzonego w 2021 r. głosowania (IV edycja Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego) mieszkańcy gminy Toszek wybrali 10 projektów, których realizacja miała miejsce w roku 2022 r. (w 2022 r. zrealizowano o jeden projekt więcej niż w roku 2021), tj.:

1) *Rozbudowa parkingu przy świetlicy wiejskiej w Paczynie* – 11,43% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 24.354,00 zł. Projekt zakładał budowę parkingu przy świetlicy wiejskiej w Paczynie z nawierzchnią z kostki brukowej. Budowa parkingu zapewniła wygodny i bezpieczny dostęp do świetlicy, a także do przyległego placu zabaw. Inwestycja została zrealizowana zgodnie z założeniami;

Rysunek 101

Rozbudowa parkingu przy świetlicy wiejskiej w Paczynie – zadanie zrealizowane w 2022 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

2) *Częściowa termomodernizacja budynku świetlicy w Sarnowie* – 10,6% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Projekt zakładał częściową termomodernizację budynku w Sarnowie, w którym mieści się świetlica wiejska oraz (2) mieszkania komunalne. W latach 2019-2020 przeprowadzono termomodernizację dwóch ścian budynku. Projekt jest uzupełnieniem wykonanych już wcześniej prac docieplenowych. Inwestycja została zrealizowana zgodnie z planem;

Rysunek 102

Budynek świetlicy wiejskiej w Sarnowie po zakończeniu częściowej termomodernizacji budynku – zadanie zrealizowane w 2022 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

3) *Brukowanie placu rekreacyjno-sportowego w Ciochowicach* – 10,28% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Głównym celem projektu była poprawa dostępności mieszkańców gminy Toszek, w tym przyjeżdzających gości, turystów do infrastruktury spędzania wolnego czasu oraz stworzenia estetycznego miejsca integracji rodzinnej poprzez rozbudowę placu rekreacyjnego w sołectwie Ciochowice. Projekt dotyczył rozbudowy integracji i rekreacji w sołectwie Ciochowice poprzez wybrukowanie powierzchni pod wiatę biesiadną, scenę plenerową, stół do tenisa stołowego oraz wjazdu od strony ulicy Osiedlowej. Inwestycja została zrealizowana zgodnie z planem. Kwota wydatkowana na ten cel wyniosła: 24.600,00 zł, tj. mniej niż zakładano;

Rysunek 103

Etapy prac w ramach projektu „Brukowanie placu rekreacyjno-sportowego w Ciochowicach" – zadanie zrealizowane w 2022 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

4) *Zielona klasa* – 10,2% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Projekt miał na celu zbudowanie Zielonej klasy w postaci drewnianej altany na terenie Szkoły Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku przy ul. Dworcowej 27 o wymiarach 6 m szerokości x 10 m długości. Obiekt dostępny jest dla osób niepełnosprawnych, dzięki temu, iż nie posiada barier architektonicznych. Przedsięwzięcie zostało zrealizowane zgodnie z planem. Kwota faktycznie wydatkowana wyniosła 23.999,99 zł;

Rysunek 104

„Zielona klasa"
– zadanie zrealizowane w 2022 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

5) *Zagospodarowanie terenu wokół remizy OSP Toszek* – 9,85% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Kwota faktycznie wydatkowana na ten cel wyniosła 24.954,38 zł. Projekt dotyczył zagospodarowania terenu przy remizie OSP Toszek poprzez zakup i montaż ogrodzenia oraz otynkowanego, blaszanego garażu umożliwiającego magazynowanie coraz większej ilości sprzętu wykorzystywanego podczas ćwiczeń, konkursów i zajęć przeprowadzanych dla dzieci, które regularnie odwiedzają toszecką remizę. Zadanie zostało zrealizowane zgodnie z planem;

Rysunek 105

„Zagospodarowanie terenu wokół remizy OSP Toszek"
– zadanie zrealizowane w 2022 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

6) *Remont łazienek w Świetlicy Wiejskiej w Pniowie* – 8,4% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Przedsięwzięcie miało na celu poprawę komfortu korzystania z obiektu przez wszystkich użytkowników. Inwestycja została zrealizowana zgodnie z planem;

Rysunek 106

„Remont łazienek w Świetlicy Wiejskiej w Pniowie"
– zadanie zrealizowane w 2022 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

7) *Doposażenie placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Kotulinie* - 8,27% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 24.999,00 zł. Projekt zakładał doposażenie placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Kotulinie. Zadanie zrealizowane zgodnie z planem;

Rysunek 107

„Doposażenie placu zabaw
przy Szkole Podstawowej w Kotulinie"
– zadanie zrealizowane w 2022 r.
w ramach
Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

8) *Budowa wiaty (altany) w Ligocie Toszeckiej* – 7,7% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł, kwota wydatkowana wyniosła 19.200,00 zł. Projekt polegał na wybudowaniu drewnianej wiaty (altany) przy Świetlicy w Ligocie Toszeckiej. Budowa wiaty ułatwi organizację spotkań i festynów w Ligocie Toszeckiej i będzie miejscem do tańczenia, zabaw i organizacji spotkań plenerowych. Przedsięwzięcie zostało zrealizowane zgodnie z planem;

Rysunek 108

„Budowa wiaty (altany) w Ligocie Toszeckiej"
– zadanie zrealizowane w 2022 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

9) *Modernizacja i rozbudowa placu zabaw przy Publicznym Przedszkolu w Toszku* – 7,4% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł, kwota wydatkowana: 24.921,01 zł. Projekt zakładał modernizację już istniejących urządzeń oraz dodanie nowych spełniających współczesne standardy. Zadanie zrealizowane zgodnie z planem;

Rysunek 109

„Modernizacja i rozbudowa placu zabaw przy Publicznym Przedszkolu w Toszku"
– zadanie zrealizowane w 2022 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

10) *Siłownia na powietrzu w Kotulinie* – 6 % głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. faktycznie wydatkowano na ten cel 24.999,75 zł. Powstanie siłowni na świeżym powietrzu z myślą o wszystkich osobach dbających o aktywny, zdrowy styl życia. Otwarta, nieodpłatna siłownia zaproponowana w projekt ma umożliwić swobodny dostęp do odpowiednich urządzeń dzieciom, młodzieży i dorosłym. Inwestycja zrealizowana zgodnie z planem;

Rysunek 110

„Siłownia na powietrzu w Kotulinie"
– zadanie zrealizowane w 2022 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Łącznie w roku 2022 na realizację zadań w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego wydatkowano kwotę w wysokości 242.028,13 zł, tj. aż o 63.560,01 zł więcej niż w roku 2021 (wówczas wydatkowano na ten cel 178.468,12 zł). Każdego roku zwiększa się zarówno wysokość środków finansowych zaplanowanych w budżecie Gminy Toszek na realizację zadań w ramach TBO, jak i liczba projektów poddawanych pod głosowanie oraz liczba projektów wybranych przez mieszkańców do realizacji z funduszu partycypacyjnego. Szczegółowe dane statystyczne zawierające porównanie wszystkich ogłoszonych dotychczas edycji TBO zostały zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 21

Porównanie poprzednich edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

Oznaczenie edycji TBO	Zgłoszonych projektów	Liczba projektów poddanych pod głosowanie mieszkańców	Liczba projektów wybranych przez mieszkańców do realizacji	Liczba projektów faktycznie zrealizowanych	Wysokość środków zaplanowanych do wydatkowania w ramach TBO (w zł)	Faktycznie wydatkowane środki finansowe (w zł)
I. edycja TBO	14	8	4	4 (100%)	100.000,00	91.600,00
II. edycja TBO	13	13	8	6 (75%)	181.000,00	138.170,75
III. edycja TBO	20	18	9	8 (88%)	216.200,00	**178.468,12**
IV. edycja TBO	15	15	10	10 (100%)	**249.353,00**	**242.028,13**

źródło: opracowanie własne

V edycja Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego:

Łączna kwota wszystkich złożonych w 2022 projektów sięgnęła prawie 310.000,00 zł – łącznie w 2022 r. złożono 13 wniosków (wszystkie spełniały wymogi formalne) i zostały poddane głosowaniu, w wyniku którego do realizacji wybrano 11 wniosków.

Tabela 22

Harmonogram V edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

	Składanie przez mieszkańców propozycji zadań do Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego	*od 25 lipca 2022 r. do 5 sierpnia 2022 r..*
	Ocena formalna projektów, w tym usunięcia ewentualnych braków formalnych	*od 8 sierpnia 2022 r. do 16 sierpnia 2022 r.*
	Rozpatrywanie ewentualnych odwołań od oceny projektów	*od 17 sierpnia 2022 r. do 19 sierpnia 2022 r.*
	Publikacja listy projektów poddanych pod głosowanie oraz listy projektów odrzuconych	*22 sierpnia 2022 r.*
	Głosowanie	*od 23 sierpnia 2022 r. do 9 września 2022 r.*
	Oficjalne ogłoszenie wyników	*19 września 2022 r.*

źródło: opracowanie własne

Rysunek 111

Informacja o projektach zgłoszonych w ramach V edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

(kolorem oznaczono zadania, które zostaną zrealizowane w ramach tegorocznego Budżetu Obywatelskiego)

Wybrane do realizacji

Miejsce	Nazwa	Koszt	Liczba głosów	Podgląd
1	2. My Strażacy Jesteśmy Zawsze Dla Was	25 000,00 zł	287	ZOBACZ
2	3. Budowa miejsc postojowych przy świetlicy wiejskiej w Sarnowie	25 000,00 zł	223	ZOBACZ
3	14. Piłkochwyty, bramki do piłki nożnej na dużym boisku / doposażenie jednostki OSP w Kotulinie	25 000,00 zł	218	ZOBACZ
4	12. ZJAZD LINOWY (TYROLKA) DLA DZIECI PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 2 IM. G. MORCINKA W TOSZKU	25 000,00 zł	205	ZOBACZ
5	10. Modernizacja szkolnej pracowni chemiczno-fizycznej	25 000,00 zł	189	ZOBACZ
6	8. Brukowanie terenu przy Swietlicy Wiejskiej w Ligocie Toszeckiej	25 000,00 zł	179	ZOBACZ
7	15. Wyposażenie kuchni w Świetlicy Wiejskiej w Kotulinie	25 000,00 zł	171	ZOBACZ
8	9. Budowa placu zabaw, przy Szkole Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Pniowie	25 000,00 zł	162	ZOBACZ
9	6. Wzmocnienie potencjału ratowniczego OSP Toszek poprzez doposażenie ciężkiego wozu ratowniczo-gaśniczego	25 000,00 zł	130	ZOBACZ
10	13. Budowa wiaty przy świetlicy wiejskiej w Paczynie	25 000,00 zł	86	ZOBACZ
11	1. Miejsce aktywnego wypoczynku - plac zabaw przy boisku.	24 996,00 zł	85	ZOBACZ
12	7. Zamkowe Kino Plenerowe	16 000,00 zł	55	ZOBACZ
13	11. Wiata rowerowa przy Szkole Podstawowej nr 2 im Gustawa Morcinka w Toszku	18 131,00 zł	25	ZOBACZ

źródło: https://toszek.budzet-obywatelski.org/wyniki

W wyniku przeprowadzonego w 2022 r. głosowania mieszkańcy gminy Toszek wybrali 11 projektów (spośród 13 złożonych), których realizacja będzie miała miejsce w 2023 r., tj.:

1) *My Strażacy Jesteśmy Zawsze Dla Was* – 14,24% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Projekt zakłada wyposażenie jednostki OSP Ciochowice w specjalistyczną odzież bojową niezbędną strażakom podczas niesienia pomocy mieszkańcom w trakcie zdarzeń komunikacyjnych, pożarów, nawałnic, podtopień i innych wymagających interwencji OSP;
2) *Budowa miejsc postojowych przy świetlicy wiejskiej w Sarnowie* - 11,06 % głosów. Koszt projektu oszacowano na 25.000,00 zł. Zadanie polega na stworzeniu ekologicznych miejsc do parkowania o łącznej powierzchni ok. 100 m² na terenie placu rekreacyjno-sportowego przy świetlicy wiejskiej w Sarnowie w celu zwiększenia bezpieczeństwa uczestników spotkań świetlicowych;
3) *Piłkochwyty, bramki do piłki nożnej na dużym boisku/doposażenie jednostki OSP w Kotulinie* – 10,81% głosów. Koszt projektu oszacowano na 25.000,00 zł. Celem projektu jest zakup siatki na piłkochwyty zniszczonej przez wiatr, atestowanych bramek do piłki nożnej o wymiarach 5x2m oraz opon do wozu bojowego jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Kotulinie;

4) *Zjazd linowy (tyrolka) dla dzieci przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku* – 10,17% głosów. Koszt projektu oszacowano na 25.000,00 zł. Rozbudowa placu zabaw przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku polegać ma na dokupieniu zjazdu linowego dla dzieci. Placówka dysponuje jedynie niewystarczającym, małym placem zabaw sfinansowanym z pieniędzy rady rodziców. Po godzinach lekcyjnych teren jest również udostępniany dla wszystkich dzieci.;
5) *Modernizacja szkolnej pracowni chemiczno-fizycznej* – 9,37 % głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Projekt zakłada zakup i montaż stołu demonstracyjnego oraz dygestorium w modernizowanej pracowni chemiczno-fizycznej w Szkole Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku;
6) *Brukowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w Ligocie Toszeckiej* – 8,88% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Projekt ma na celu upiększenie terenu przy świetlicy w Ligocie Toszeckiej poprzez jego uatrakcyjnienie w postaci wybrukowania terenu przed wiatą przy świetlicy i miejsca pod plenerowym stołem do ping ponga położonym na siłowni plenerowej;
7) *Wyposażenie kuchni w Świetlicy Wiejskiej w Kotulinie* – 8,48% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Celem projektu jest zakup wyposażenia w sprzęt energooszczędny, AGD i szafek kuchennych do pomieszczenia kuchni w świetlicy wiejskiej w Kotulinie przy ulicy Świbskiej 5;
8) *Budowa placu zabaw, przy Szkole Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Pniowie* – 8,03% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Głównym celem projektu jest budowa placu zabaw - wsparcie rozwojowe przedszkolaków oraz uczniów najmłodszych klas;
9) *Wzmocnienie potencjału ratowniczego OSP Toszek poprzez doposażenie ciężkiego wozu ratowniczo-gaśniczego* – 6,45% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Projekt polega na doposażeniu OSP Toszek w specjalistyczny sprzęt ratowniczy niezbędny podczas wypadków drogowych, pożarów oraz innych zagrożeń wymagających interwencji Straży Pożarnej, co pozwoli na bardziej skuteczne działania toszeckich strażaków;
10) *Budowa wiaty przy świetlicy wiejskiej w Paczynie* – 4,26% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Budowa drewnianej wiaty z jednospadowym dachem przy świetlicy wiejskiej w Paczynie. Wiata będzie pełnić funkcję sceny na czas uroczystości sołeckich i gminnych. Projekt konsekwentnie rozwija przestrzeń publiczną Paczyny;
11) *Miejsce aktywnego wypoczynku - plac zabaw przy boisku* – 4,21% głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 24.996,00 zł. Projekt zakłada budowę placu zabaw przy boisku sportowym w Toszku przy ul. Karola Miarki (teren Klubu Sportowego „Zamkowiec" w Toszku) z głównym ukierunkowaniem na dzieci z gminy Toszek.

Rysunek 112

Przebieg głosowania w V edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

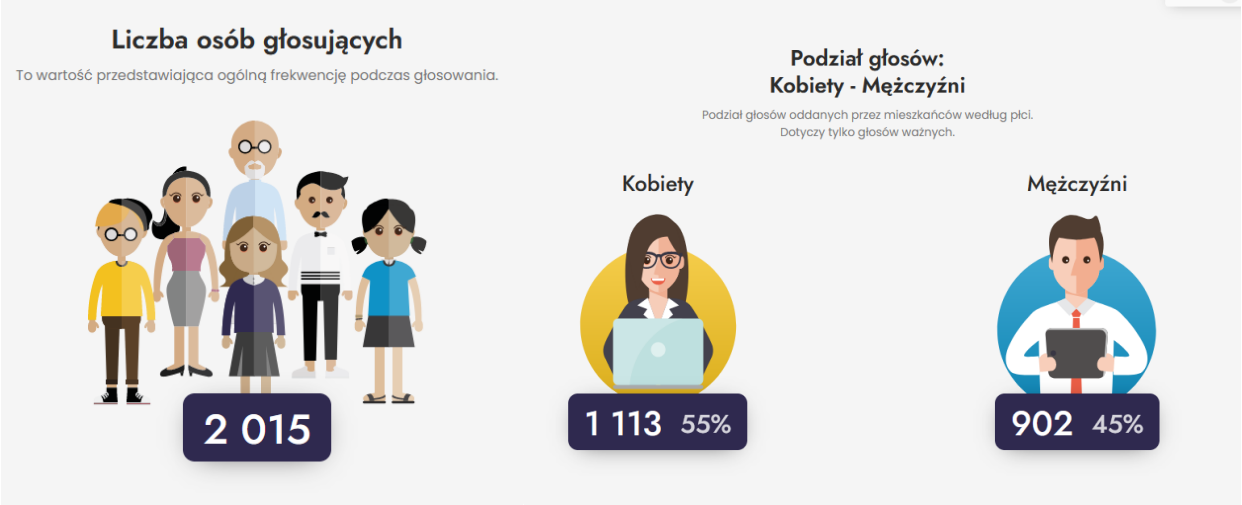

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Lista projektów zgłoszonych w ramach V edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego w 2022 r., które nie będą realizowane ze względu na brak wystarczającej liczby głosów mieszkańców, a także ze względu na brak wystarczających środków budżetowych na ich realizację:

1) *Zamkowe Kino Plenerowe* – wartość projektu: 16.000,00 zł;
2) *Wiata rowerowa przy Szkole Podstawowej nr 2 im Gustawa Morcinka w Toszku* – wartość projektu: 18.131,00 zł zł.

2. Fundusz Sołecki

Fundusz Sołecki to wyodrębnione w budżecie gminy środki finansowe zabezpieczone na realizację przedsięwzięć służących poprawie życia mieszkańców poszczególnych jednostek pomocniczych (sołectw). Podstawą prawną jego funkcjonowania jest ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 301 z późn. zm.), zgodnie z którą, aby sołectwo otrzymało pieniądze, rada gminy musi podjąć uchwałę o wyodrębnieniu Funduszu Sołeckiego do 31 marca poprzedzającego rok, w którym wydatkowane zostaną środki.

Mając na uwadze powyższe, z inicjatywy Burmistrza podjęto Uchwałę nr LIII/465/2014 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w budżecie gminy na rok 2015.

W/w uchwała została zmieniona Uchwałą nr VII/29/2015 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 31 marca 2015 r. zmieniającą uchwałę Rady Miejskiej w Toszku w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w budżecie gminy na rok 2015 – akt ten ma zastosowanie do kolejnych lat budżetowych następujących po roku, w którym została podjęta, do czasu podjęcia uchwały o niewyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego, która ma zastosowanie wyłącznie do roku budżetowego następującego po roku, w którym została podjęta. Powyższe uregulowanie stanowi zapewnienie funkcjonowania Funduszu Sołeckiego na terenie gminy w sposób ciągły.

Fundusz Sołecki jest formą budżetu partycypacyjnego, to środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, które są zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków ich życia. To zebranie wiejskie – czyli mieszkańcy danego sołectwa podejmują decyzje na co mają zostać wykorzystane w/w środki finansowe. Dlatego też, to samym mieszkańcom zależy na tym, aby środki były wydawane w sposób prawidłowy i efektywny.

Kwoty dla poszczególnych sołectw przedstawia Burmistrz do 31 lipca poprzedzającego rok, w którym poniesione zostaną wydatki. Warto zaznaczyć, iż wyodrębnienie funduszu nie jest obligatoryjne. Liczba gmin, w których stworzono fundusz wyniosła 55% w latach 2009-2013, 60% w 2016 r., 62% - 2017 r. i 64% w latach 2018-2019 r., 69,4% w roku 2020 oraz 68% w roku 2021, z kolei w roku 2022 – 69%[65],[66] (w tym także Gmina Toszek).

Tabela 23

Wykonanie Funduszu Sołeckiego w 2022 r. według kategorii zadań

	Sołectwo	*Plan (zł)*	*Wykonanie (zł)*
Utrzymanie terenów zielonych	Boguszyce	650,00	644,77
	Ciochowice	500,00	499,93
	Kotulin	3.070,00	3 063,82
	Ligota Toszecka	500,00	484,17
	Paczyna	5.600,00	5 600,00
	Pawłowice	400,63	374,60
	Pisarzowice	837,80	833,97
	Płużniczka	1 300,00	917,37
	Pniów	3 420,00	3 420,00
	Proboszczowice	1 700,00	1 699,80
	Sarnów	1 350,00	1 347,95
	Wilkowiczki	1 200,00	1 172,45
	Razem	**20 528,43**	**20 058,83**

[65] Dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji pobrane ze strony internetowej Serwis Rzeczypospolitej, https://www.gov.pl/web/mswia/fundusz-solecki [dostęp: 23 maja 2023 r.]

[66] Zgodnie z danymi Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji liczba gmin, w których został wyodrębniony Fundusz Sołecki w roku 2022 w stosunku do roku 2021 zwiększyła się, jest to jednak niewielki wzrost – o 3 gminy. Największy spadek odnotowano w latach 2020-2021 ze względu na panującą sytuację związaną z koronawirusem celem stworzenia „oszczędności" 29 gmin zdecydowało się zrezygnować z tej formy wsparcia i finansowania przedsięwzięć

	Sołectwo	*Plan (zł)*	*Wykonanie (zł)*
Utrzymanie świetlic wiejskich	Boguszyce	1.405,00	1.256,45
	Ciochowice	500,00	500,00
	Kotliszowice	2.000,00	1.954,76
	Kotulin	7.450,00	7.447,62
	Ligota Toszecka	7.240,00	7.209,61
	Paczyna	9.641,17	9.641,17
	Pisarzowice	2.418,33	2.201,95
	Płużniczka	10.073,68	8.765,31
	Pniów	15.595,77	14.750,35
	Proboszczowice	2.800,00	2.621,41
	Sarnów	9.573,92	9.543,22
	Wilkowiczki	3.905,00	3.803,90
	Razem	**72.602,87**	**69.695,75**
Doposażenie i remonty w świetlicach wiejskich	Kotulin	32.001,30	31.997,49
	Pniów	9.750,00	9.750,99
	Razem	**41.751,30**	**41.738,48**
Budowa placu zabaw	Boguszyce	18.101,24	18.101,24
	Razem	**18.101,24**	**18.101,24**
Zakup okablowania	Kotliszowice	1.000,00	796,00
	Razem	**1.000,00**	**796,00**
Imprezy sołeckie	Boguszyce	2.600,00	2.585,55
	Ciochowice	4.500,00	4.477,50
	Kotliszowice	2.500,00	2.494,19
	Kotulin	7.372,00	7.367,70
	Ligota Toszecka	3.700,00	3.663,56
	Pawłowice	1.450,00	1.105,34
	Pisarzowice	2.700,00	2.660,74
	Płużniczka	2897,20	2.867,20
	Pniów	3.500,00	3.500,00
	Sarnów	4.000,00	3.999,94
	Wilkowiczki	543,00	503,58
	Razem	**35.762,20**	**35.225,30**

	Sołectwo	*Plan (zł)*	*Wykonanie (zł)*
Doposażenie i utrzymanie placów zabaw	Ciochowice	664,32	660,99
	Kotliszowice	300,00	281,67
	Kotulin	564,00	563,34
	Ligota Toszecka	3.000,00	2.979,47
	Paczyna	820,13	820,13
	Pisarzowice	281,67	281,67
	Płużniczka	7.526,67	7.526,67
	Pniów	10.233,00	10.231,14
	Sarnów	800,00	781,60
	Wilkowiczki	300,00	281,67
	Razem	**24.489,79**	**24.408,35**
Wykonanie projektu przyłącza prądu na placu rekreacyjno - sportowym	Ciochowice	6.000,00	6.000,00
	Razem	**6.000,00**	**6.000,00**
Posadowienie wiaty biesiadnej na placu rekreacyjno-sportowym	Ciochowice	13.500,00	13.500,00
	Razem	**13.500,00**	**13.500,00**
Zakup i montaż altany biesiadnej	Kotliszowice	15.795,00	15.795,00
	Pisarzowice	20.000,00	20.000,00
	Razem	**35.795,00**	**35.795,00**
Doposażenie namiotu biesiadnego w stoły i ławy	Ciochowice	3.500,00	3.500,00
	Razem	**3.500,00**	**3.500,00**
Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wiejskiej i brukowanie miejsc postojowych wraz z dokumentacją	Paczyna	29.396,00	29.395,44
	Razem	**29.396,00**	**29.395,44**
Zakup znaków do oznakowania ulic oraz znaków powitalnych	Ligota Toszecka	4.560,00	4.555,92
	Razem	**4.560,00**	**4.555,92**
Zakup gablot informacyjnych	Ligota Toszecka	3.857,16	3.843,17
	Pniów	1.000,00	999,99
	Razem	**4.857,16**	**4.843,16**

	Sołectwo	*Plan (zł)*	*Wykonanie (zł)*
Naprawa drewnianego pomostu	Paczyna	5.000,00	5.000,00
	Razem	**5.000,00**	**5.000,00**
Wykonanie renowacji drogi asfaltowej w Paczynce	Paczynka	13.017,98	13.017,98
	Razem	**13.017,98**	**13.017,98**
Doposażenie sołectwa w termos i pendrive	Pawłowice	265,00	204,25
	Razem	**265,00**	**204,25**
Wynajem sali	Pawłowice	780,00	780,00
	Razem	**780,00**	**780,00**
Zakup kosza na śmieci przy przystanku autobusowym	Pniów	500,00	500,00
	Razem	**500,00**	**500,00**
Konserwacja i zabezpieczenie wiaty oraz drewnianych drzwi w budynku gospodarczym	Proboszczowice	2.500,00	2.499,53
	Razem	**2.500,00**	**2.499,53**
Remont - kompleksowe wykonanie usługi naprawy pękniętego muru	Proboszczowice	10.000,00	10.000,00
	Razem	**10.000,00**	**10.000,00**
Utwardzenie dróg polnych- gminnych	Sarnów	3.000,00	3.000,00
	Razem	**3.000,00**	**3.000,00**
Termomodernizacja budynku świetlicy	Sarnów	11.500,00	11.500,00
	Razem	**11.500,00**	**11.500,00**
Zakup traktorka - kosiarki	Wilkowiczki	16.000,00	16.000,00
	Razem	**16.000,00**	**16.000,00**
Zakup i montaż lampy	Pawłowice	11.131,50	11.131,50
	Razem	**11.131,50**	**11.131,50**
RAZEM:		**385.538,47**	**381.246,73**

źródło: opracowanie własne

Analizując dane wskazane w powyższej tabeli można wnioskować, iż najwięcej środków finansowych z Funduszu Sołeckiego przeznaczono na utrzymanie świetlic wiejskich (18% wysokości całkowicie wydatkowanej kwoty) oraz imprezy sołeckie (9,27% wysokości całkowicie wydatkowanej kwoty).

Wysokość (suma środków wydatkowanych w ramach Funduszu Sołeckiego) w roku 2022 wyniosła 381.246,73 zł, tj. o 37.912,53 zł więcej w stosunku do roku 2021, kiedy to suma wydatkowanych środków wyniosła 343.334,20 zł.

Na przestrzeni ostatnich 5 lat (od 2018 do 2022) wysokość środków budżetowych wydatkowanych w ramach Funduszu Sołeckiego zwiększyła się o 34%, wzrost ten został zobrazowany na poniższym wykresie.

Wykres 13

Wysokość środków planowanych w ramach Funduszu Sołeckiego w latach 2018-2022 w zestawieniu z wysokością środków faktycznie wydatkowanych z zaznaczoną linią trendu

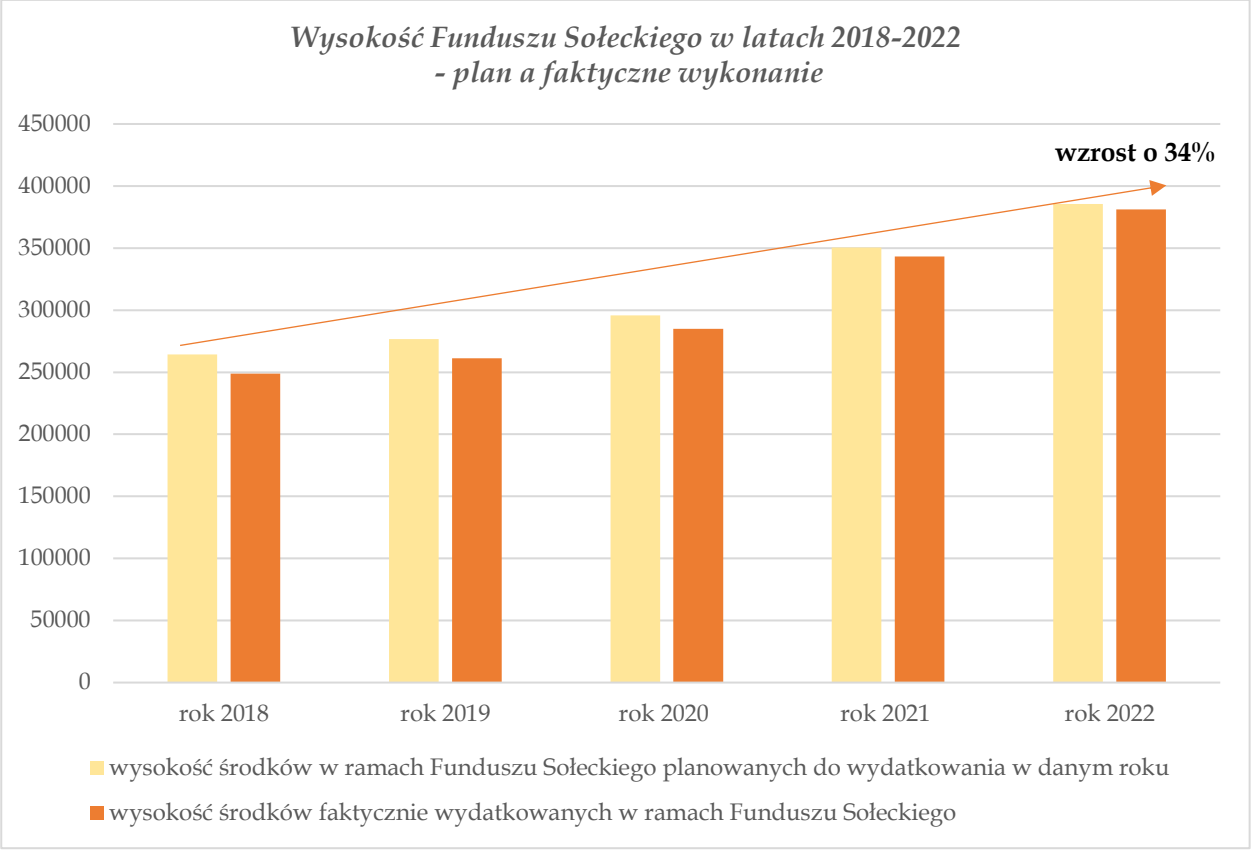

źródło: opracowanie własne

Wykres 14

Wysokość środków faktycznie wydatkowanych w latach 2020-2022 w ramach Funduszu Sołeckiego w wybranych kategoriach kosztów

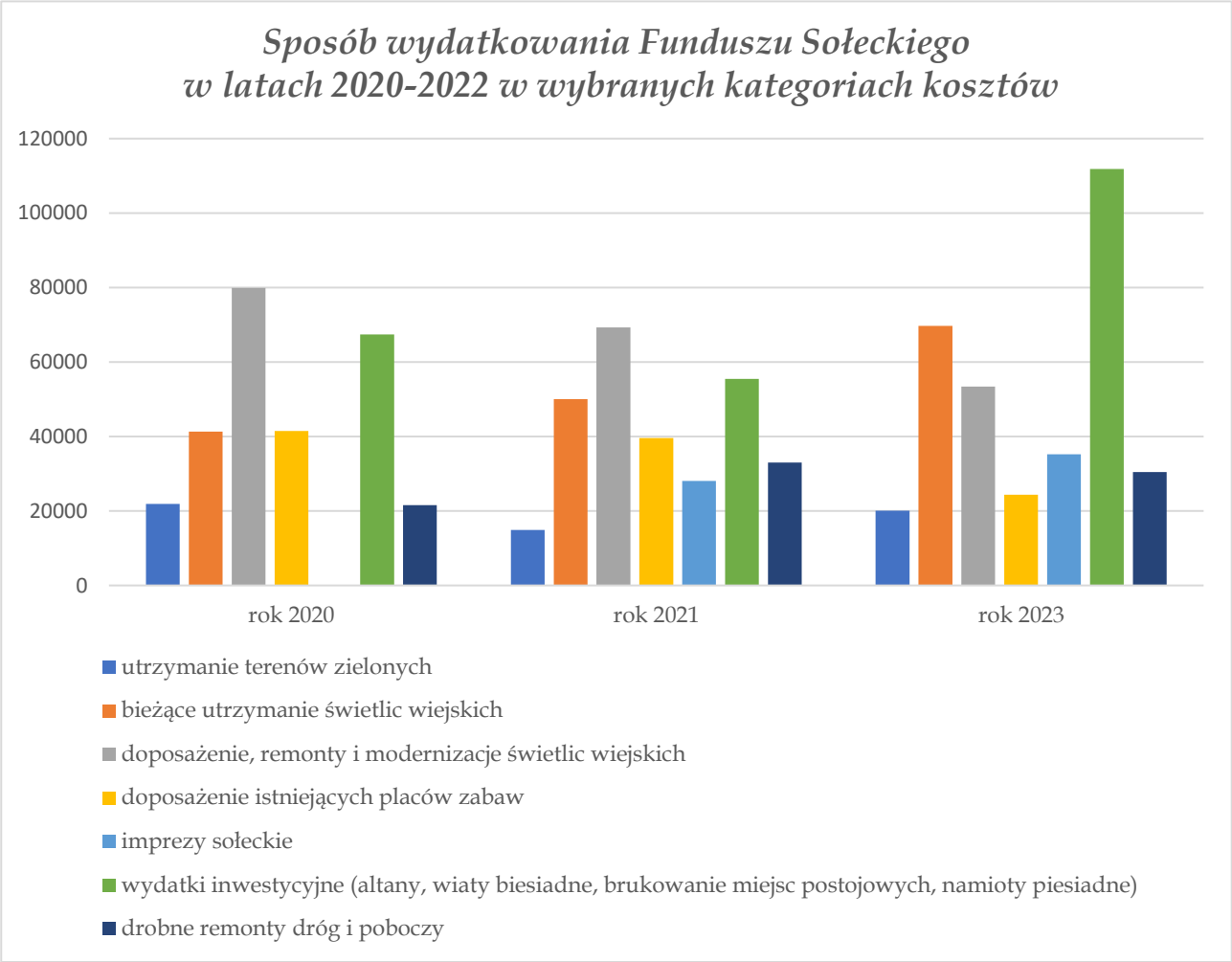

źródło: opracowanie własne

Jak wynika z powyższego wykresu z każdym rokiem rośnie wysokość środków wydatkowanych z przeznaczeniem na wydatki inwestycyjne w sołectwach, rosną też koszty związane z bieżącym utrzymaniem świetlic. Na wykresie widoczny jest też wzrost wydatków w kategorii „imprezy sołeckie" – w 2020 r. ze względu na pandemię oraz obostrzenia nie zostały przeprowadzone tego rodzaju przedsięwzięcia. Maleją z kolei wydatki związane z remontami świetlic wiejskich oraz z doposażeniem istniejących placów zabaw.

Wybrane zadania zrealizowane w 2022 roku ze środków Funduszu Sołeckiego

Rysunek 113

Naprawa drewnianego pomostu w Paczynie – zadanie zrealizowane w ramach Funduszu Sołeckiego w 2022 r.

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 114

Zakup i montaż kosza na śmieci przy przystanku autobusowym w Pniowie – przedsięwzięcie zrealizowane w ramach Funduszu Sołeckiego w 2022 r.

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 115

Zakup i montaż lampy solarnej typu Bocian ECO z turbiną w Pawłowicach – zadanie zrealizowane w ramach Funduszu Sołeckiego w 2022 r.

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 116

Budowa wiaty biesiadnej przy świetlicy wiejskiej na Oraczu w Toszku – inwestycja zrealizowana w ramach Funduszu Sołeckiego 2022 r.

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 117

Doposażenie kuchni w świetlicy wiejskiej w Pniowie – zakupu dokonano w ramach Funduszu Sołeckiego 2022

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 118

Zakup altany w Pisarzowicach – przedsięwzięcie zrealizowane w ramach Funduszu Sołeckiego 2022

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 119

Budowa altany biesiadnej w Kotliszowicach - zadanie zrealizowane w 2022 r. w ramach Funduszu Sołeckiego

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 120

Budowa wiaty biesiadnej w Ciochowicach – inwestycja zrealizowana w ramach Funduszu Sołeckiego 2022

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 121

Traktor- kosiarka zakupiony w ramach Funduszu Sołeckiego 2022 na rzecz sołectwa Wilkowiczki

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 122

Doposażenie placu zabaw w Płużniczce – przedsięwzięcie zrealizowane w ramach Funduszu Sołeckiego 2022.

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 123

Doposażenie placu zabaw w Pniowie – Srocza Góra – przedsięwzięcie zrealizowane w ramach Funduszu Sołeckiego 2022

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 124

Budowa schodów zewnętrznych w Kotulinie - inwestycja zrealizowana w ramach Funduszu Sołeckiego 2022

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 125

Zebranie sołtysów w 2022 r. (po lewej) oraz obchody z okazji „Dnia Sołtysa 2022" (po prawej)

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Tabela 24

Zestawienie wydatkowania środków finansowych w ramach Funduszu Sołeckiego przez poszczególne sołectwa w 2022 r.

L.p.	*Nazwa sołectwa (ułożenie alfabetycznie)*	*Wysokość środków przypadających na sołectwo (zł)* **PLAN**	*Wysokość środków* ***wykorzystanych*** *przez sołectwo (zł)*	*Wysokość środków* ***niewykorzystanych*** *przez sołectwo (zł)*	*Wartość procentowa wydatkowanych środków (stosunek planowanych kosztów do faktycznie poniesionych wydatków)*
1	Boguszyce	22.756,24	22.588,01	168,23	99,26% planu
2	Ciochowice	29.164,32	29.138,42	25,90	99,91% planu
3	Kotliszowice	21.595,00	21.321,62	273,38	98,73% planu
4	Kotulin	50.457,30	50.439,97	17,33	99,96% planu
5	Ligota Toszecka	22.857,16	22.735,90	121,26	99,47% planu
6	Paczyna	50.457,30	50.456,74	0,56	99,99% planu
7	Paczynka	13.017,98	13.017,98	0,00	100% planu
8	Pawłowice	14.027,13	13.595,69	431,44	96,92% planu
9	Pisarzowice	26.237,80	25.978,33	259,47	99,01 % planu
10	Płużniczka	21.797,55	20.076,55	1.721,00	92,1% planu
11	Pniów	43.998,77	43.142,47	856,30	98,05% planu
12	Proboszczowice	17.000,00	16.820,74	179,26	98,94% planu
13	Sarnów	30.223,92	30.172,68	51,24	99,83% planu
14	Wilkowiczki	21.948,00	21.761,60	186,40	99,15% planu
Razem		**385.538,47**	**381 246,70**	**4.291,77**	**-**

źródło: opracowanie własne

Ogółem wydatkowano 98,88% środków przewidzianych na realizację przedsięwzięć w ramach Funduszu Sołeckiego, tj. porównywalnie jak w latach poprzednich (w roku 2021 było to 97%, w roku 2020 było to 96%, a w roku 2019 – wówczas wydatkowano 95% planu) – odnotowywany jest stopniowy wzrost.

Wykres 15

Wydatkowanie Funduszu Sołeckiego w 2022 r. w podziale na poszczególne sołectwa Gminy Toszek (wartości podano w PLN)

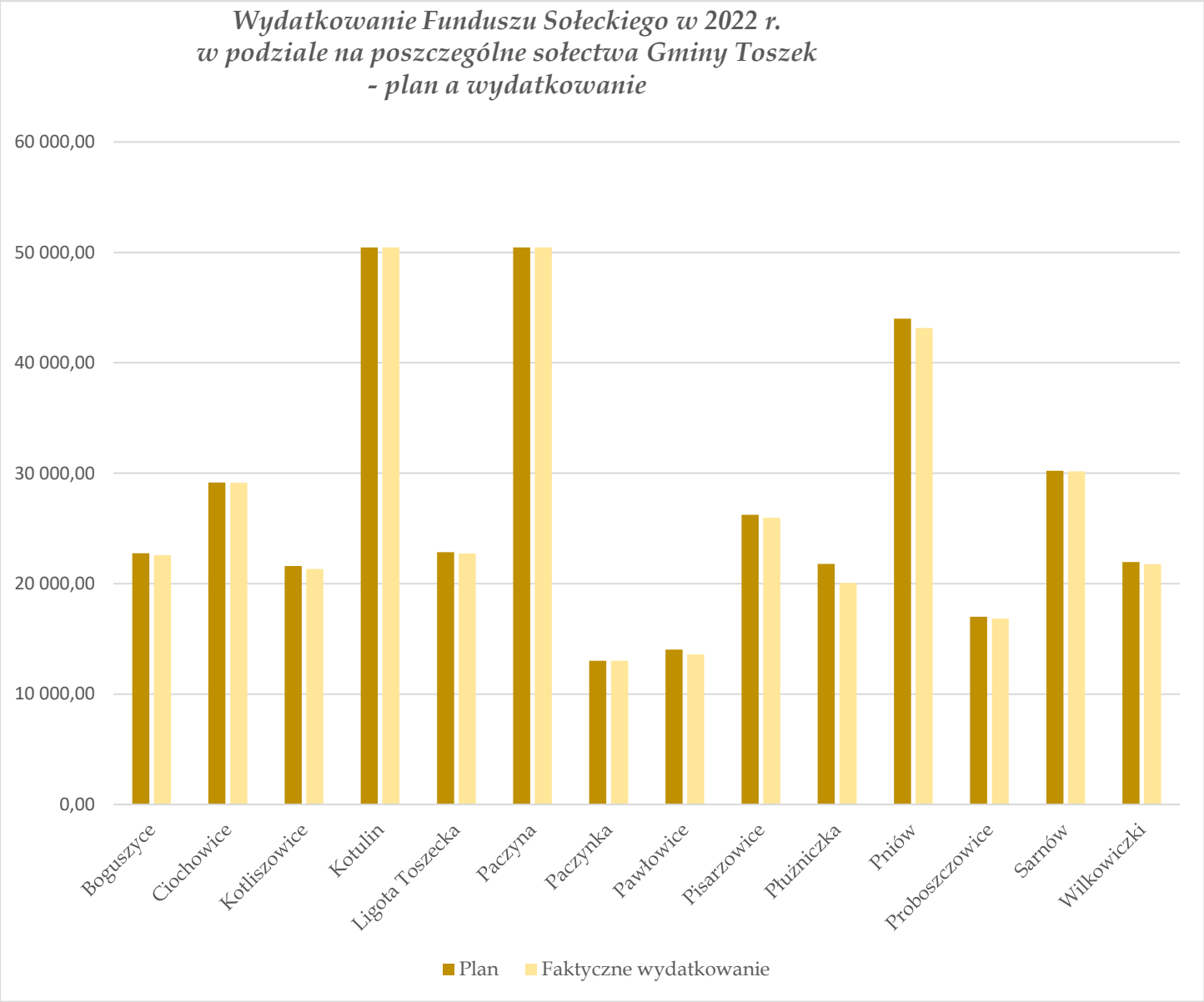

źródło: opracowanie własne

Wykres 16

Sposób wydatkowania Funduszu Sołeckiego w latach 2017-2022 – zestawienie planu i faktycznego wykonania

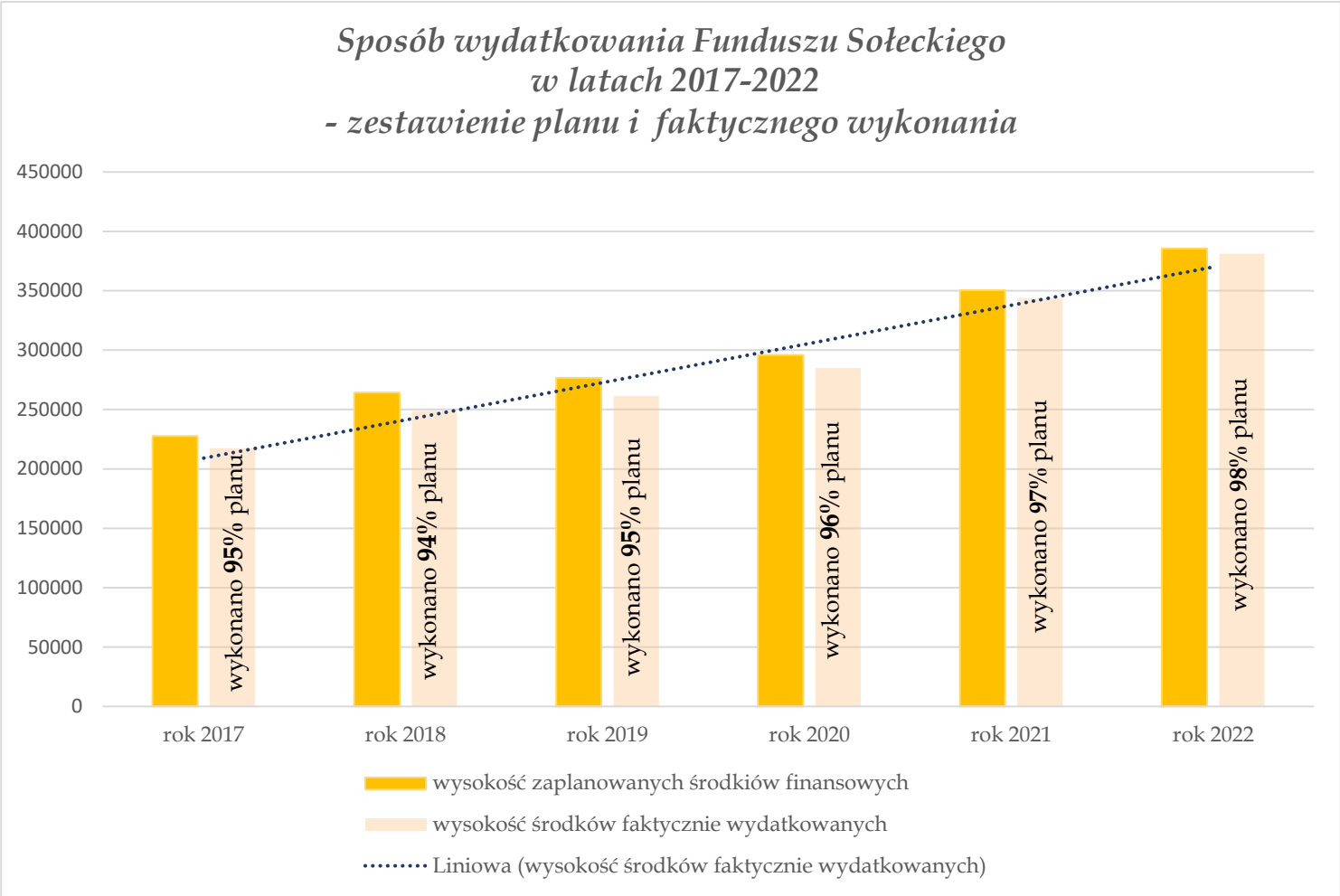

źródło: opracowanie własne

Wysokość środków finansowych zaplanowanych w budżecie Gminy Toszek na realizację zadań, których inicjatorem są bezpośrednio jednostki pomocnicze z każdym rokiem wzrasta. Jednocześnie wzrasta (począwszy od roku 2018 corocznie o 1 stopień procentowy) wysokość wydatkowanych środków na ten cel w stosunku do planu.

PODSUMOWANIE

Raport o stanie gminy za rok 2022 odzwierciedla przebieg najważniejszych działań realizowanych przez Burmistrza Toszka w 2022 r. przy pomocy Urzędu Miejskiego w Toszku oraz jednostek organizacyjnych i pomocniczych gminy, w tym przede wszystkim zawiera informację o sposobie realizacji: programów, polityk i strategii, uchwał organu stanowiącego oraz Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego i Funduszu Sołeckiego.

Rok 2022 pod wieloma względami był rokiem podobnym do roku 2021 ze względu na obowiązujące obostrzenia epidemiologiczne związane z pandemią spowodowaną wirusem Sars-CoV-2, które uniemożliwiały lub utrudniły realizację niektórych zadań.

Jednocześnie rok 2022 był rokiem wyjątkowym ze względu na wybuch wojny na Ukrainie i napływ uchodźców z objętych działaniami wojennymi terenów. Był to kolejny sprawdzian umiejętności organizacyjnych, zarządzających (w tym w szczególności w zakresie zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej) oraz technicznych gminy. Działania samorządu w pierwszej połowie roku 2022 skupiły się głównie wokół organizacji pomocy humanitarnej dla Ukrainy, w tym w szczególności do miasta partnerskiego – Olewsk na Ukrainie oraz organizację noclegów, wyżywienia i godnych warunków życia dla przybyłych na teren gminy uchodźców. W działania te zaangażowane były wszystkie jednostki organizacyjne i pomocnicze gminy oraz bezpośrednio jej mieszkańcy (w szczególności poprzez udział w zbiórkach, pomoc w organizacji schronienia) oraz wolontariusze (uczniowie szkół, przedstawiciele firm transporotowych i farmaceutycznych, członkowie ochotniczych straży pożarnych). W tym czasie samorząd realizował dodatkowe zadania, w szczególności związane z utworzeniem w Urzędzie Miejskim w Toszku specjalnego punktu nadawania numerów PESEL uchodźcom oraz wypłatę różnych świadczeń dla przybyłych uchodźców (tzw. „300+") oraz dla osób, które zapewniły uchodźcom nocleg i wyżywienie (tzw. „40+") - szczegóły opisano w rozdziale I pkt 7 raportu.

Warto zwrócić uwagę, że pomimo wybuchu wojny na Ukrainie, kryzysu gospodarczego na świecie, w tym kryzysu energetycznego i rosnącej inflacji oraz trudnej sytuacji pandemicznej w minionym roku udało się zrealizować wiele wydarzeń kulturalnych i promocyjnych przedsięwzięć, czego najlepszym przykładem jest wskazany w raporcie sposób realizacji *Programu współpracy Gminy Toszek w roku 2022 z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (vide:* rozdział II pkt 8 raportu) oraz szereg wydarzeń podejmowanych bezpośrednio przez samorząd lub we współpracy z innymi podmiotami, które opisano w rozdziale II pkt 11 raportu.

Rok 2022 to czas kontynuacji znaczących przedsięwzięć inwestycyjnych, których efekty dadzą wymierne skutki w przyszłości, w tym przykładowo:

- remonty dróg gminnych – w tym miejscu warto zwrócić uwagę na rekordową modernizację dróg zaplanowanych do modernizacji w latach następnych (tj. 2023-2024) oraz wartość środków finansowych pozabudżetowych pozyskanych na:
  - *Przebudowę oraz modernizację dróg gminnych na terenie miasta i gminy Toszek* (wartość całkowita inwestycji przekracza 10 mln - 9,5 mln z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych);
  - *Przebudowę dróg gminnych: ul. Srocza Góra i ul. Jaskółcza w Pniowie – poprawa stanu technicznego* (całkowity koszt inwestycji oszacowano na 2,1 mln, w tym 1,9 mln zostanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych;
- kontynuacja prac związanych z realizacją takich projektów jak: *„Parkuj i jedź" – budowa centrum przesiadkowego w Toszku*, czy *„Tworzenie i odnowienie zieleni w Gminie Toszek"*,

– rozpoczęcie prac związanych z realizacją nowych projektów takich jak *„Cyfrowa gmina"*, *„Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR"*, czy *„Budowa hali sportowo-widowiskowej przy Szkole Podstawowej im. Gustawa Morcinka w Toszku"* oraz *„Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Pniowie"*,
(inwestycje zostały opisane w rozdziale I pkt 2 raportu),
– realizację przedsięwzięć w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego i Funduszu Sołeckiego (*vide*: rozdział IV raportu).

Celem przygotowania niniejszego opracowania było uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną gminy. W tym celu zostały zgromadzone podstawowe informacje o najistotniejszych aspektach jej funkcjonowania według dostępnych danych.

Dokument odzwierciedla sytuację ekonomiczną gminy – w pierwszym rozdziale wskazano podstawowe dane finansowe, w tym:
– zestawiono wysokość dochodów z wysokością wydatków - do budżetu Gminy Toszek w roku 2022 wpłynęło mniej środków finansowych niż wydatkowano (samorząd nie zwiększył zadłużenia, dodatkowo w 2022 r. wygenerowano nadwyżkę operacyjną w wysokości 8,34%), jednak ogólny wynik to deficyt budżetowy pokryty wolnymi środkami i nadwyżką z lat ubiegłych;
– zestawiono kategorie głównych źródeł dochodów budżetu Gminy Toszek (*vide:* tabela 3);
– zestawiono ze sobą strumienie wydatków z budżetu Gminy Toszek w latach 2021-2022 - najwięcej środków przeznaczanych było na oświatę i wychowanie oraz edukację i opiekę wychowawczą (łącznie 51% wydatków ogółem).

W roku poprzednim realizowano wiele programów, planów, polityk i strategii (wieloletnich i jednorocznych), zarówno tych finansowanych ze źródeł budżetowych, jak i pozabudżetowych (w szczególności unijnych i rządowych), co zostało opisane w rozdziale II raportu. W celu zapewnienia ciągłości podejmowanych działań oraz dalszego rozwoju podjęto nowe programy oraz złożono kolejne wnioski o dofinansowanie projektów. Łączna wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów, na które pozyskano dofinansowanie w roku 2022 wyniosła (wartość całkowita tych projektów): 34.577.849,92 zł, w tym wysokość przyznanego dofinansowania wyniosła: 31.568.988,45 zł, tj. 91% (91,29%) wartości w/w realizowanych (lub zrealizowanych) projektów/programów - są to rekordowe (w porównaniu do lat poprzednich) kwoty.

W formie tabelarycznej przedstawiono także sposób realizacji przez Burmistrza Toszka uchwał Rady Miejskiej w Toszku podjętych w roku 2022 (rozdział III raportu).

Rozdział IV raportu poświęcony został realizacji inicjatyw o charakterze partycypacyjnym. W 2022 r. zrealizowano 10 (na 10 planowanych) projektów w ramach IV edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego. Na realizację w/w projektów w 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 242.028,13 zł, co stanowi 97% środków zabezpieczonych na ten cel. Wysokość środków faktycznie wydatkowanych w roku 2022 na realizację zadań w ramach TBO w porównaniu z rokiem 2021 wzrosła o 39,69%. Dodatkowo oceniono 13 projektów w ramach V edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego, z których to 11 będzie realizowanych w 2023. Wartość projektów zaplanowanych do realizacji w roku 2023 oszacowano na: 374.996,00 zł. Promocja funduszu partycypacyjnego stanowi zachętę mieszkańców do włączenia się w życie publiczne i kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego opartego na współpracy, partnerstwie oraz dialogu. Liczba realizowanych projektów w ramach TBO z każdym rokiem wzrasta adekwatnie do wysokości budżetu na realizację zadań w tym trybie.

Wzorem lat ubiegłych w 2022 r. realizowano również liczne przedsięwzięcia sołectw Gminy Toszek w ramach Funduszu Sołeckiego. Wysokość środków finansowych wydatkowanych w ramach tej formy sięgnęła 98% kwoty zaplanowanej na ten cel, co świadczy o skuteczności podejmowanych przez jednostki pomocnicze we współpracy z samorządem działań.

Należy podkreślić, że w 2022 r. odnotowano zarówno najwyższą wysokość środków budżetowych zabezpieczonych na realizację zadań w ramach Funduszu Sołeckiego, jak i najwyższy stopień jego wydatkowania od początku istnienia inicjatywy Funduszu Sołeckiego w gminie.

Raport pokazuje także pewne trendy rozwojowe i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju samorządu. Jest on opisem stanu, do którego będzie się można odwoływać w trakcie realizacji strategii długofalowych, śledząc postępy wdrażania zaplanowanych działań.

Rysunek 126

Panorama Toszka – widok ze skrzyżowania ul. Wielowiejskiej i ul. Wilkowickiej

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku